

Rajavartioliiton jäsenlehti

nro 4/2009

rajaviesti

rajanylityspaikoilla - maastossa - merellä - ilmassa - tukitoiminnoissa

Rajavartioliitto

55 vuotta

Rajaviestimaraton juostiin Vantaalla

Haastava neuvottelukierros edessä

Rajavartioliiton liittokokous Rovaniemellä

UUTTA APTUS-TUOTESARJAAN!

GLYCO-FLEX[®] MAXI GLYCO-FLEX[®] MINI

KOIRIEN JA KISSOJEN NIVELTEN HYVINVOINTIIN.

Maistuvat Aptus Glyco-Flex Mini purutabletit on tarkoitettu pienille koirille ja kissoille sekä Aptus Glyco-Flex Maxi purutabletit isoille koirille.

sisällys

Sisällys	3
Pääkirjoitus	3
Rajavartioliitto 55 vuotta	4
Liittokokous 2009 Rovaniemellä	6
Tulossa haastava neuvottelukierros	10
Valtion uusi vuosilomasopimus	12
Esittelyssä hallituksen jäsenet osa 1	14
Lausunto TS ja TTS aineistosta	15
Mistä sotilaseläkkeissä on kysymys?	17
Lomatukianomus	19
Luottamusmiehet tiedottavat	21
Palautteen antamisen helppous ja sen vaikeus	22
Seminaarissa Ateenassa	23
Rajaviestimaraton 2009 Vantaalla	24
Maratoonari Harri Nissinen	26
Frontex -operaatio Kreikan ja Turkin rajalla	28
Potkunyrkkeilyä MM-pronssia	32
K-SR:n jalkapallomestaruusturnaus	33
Helmi ja Hevi	33
Kysymysten rajamailla	33
Ratsumies rajavartija	35
Kirjaesittely: Karhukirja	38
Retki Rukajärvelle osa 2	40
Partisen pataljoona	43
Eräkontti	46
Tunturin tuisuissa	49
Lepakoiden yö	52
Giant 2009 Kemijärvellä	54
Lynxin moottorikelkkatehtaalla	58
Lynxin ja Ski-Doo:n vuoden 2010 malleja	60
Kirjaesittely: Sissisotaa kaukopartiossa	62
Pardian kirjoituskilpailu	63

rajaviesti

Päätoimittaja: Jorma Kariniemi, Nivanpisto 71, 96100 Rovaniemi, 0440 693 585, työ 020 410 5767, puheenjohtaja@rajavartioliitto.fi.
Toimitus: Olli Ranua, Vuotungintie 48, 93600 Kuusamo, 0400 830 040, rajaviesti@rajavartioliitto.fi.
Painopaikka: KS Paino, Kajaani 2009.
Ilmoitusasiat: Myynti ja laskutus: Ilpo Pitkänen Oy, Insinöörinkatu 7, 00880 Helsinki, (09) 5868 300, fax. (09) 5868 3099.
Levikki: Lehti toimitetaan jäsenetuna kaikille liiton jäsenille, ja mm. Rajavartioliiton kaikkien toimipisteisiin, liiton sidosryhmiille, ilmoittajille ja kansanedustajille.
Rajaviesti nro 1/2010: Artikkelien oltava toimituksessa viimeistään 26.2.2010.
Kansi: Tommi Roth.
ISSN 1236-0104.

pääkirjoitus

Rajavartioliiton liittokokous pidettiin Rovaniemellä 10.–11.11.2009. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräisten asioiden lisäksi myös tulevaa sopimusneuvottelukierrosta. Rajavartioliitoksen neuvottelutoiminnalle tuovat oman erityispiirteensä sopimuskaudella ratkomatta jääneet ns. pöydänpuhdistusasiat. Niitä on kasaantunut nykyisenkin sopimuksen aikana, vaikka asioista piti olla sovittu.

Työnantajan tulkintaetuoikeus koetaan Rajavartioliitoksessa järjestöpuolella ongelmaksi. Vaikka asioista sovitaan allekirjoituksin kumminkin puolin, niin silti jokaisella sopimuskaudella joudutaan riitauttamaan jo sovittuja asioita. Tällainen toiminta syö henkilöstöresursseja puolin jos toisin, eikä ole edesauttamassa jatkuvan neuvottelun periaatetta.

Edellisillä sopimuskiirroksilla sovituista asioista mm. kokemusosan soveltaminen sotilaisiin teknisen alan tehtäviä tekeviin henkilöihin on ilmeisesti kohtuuttoman kova haaste toteuttaa sovitulla tavalla.

Näistä ja tulevista neuvottelutavoitteista liittokokous keskusteli ja totesi, että ne on saatava kuntoon. Liittokokouksen päätökset sopimusneuvottelujen tavoitteista olivat yksimielisiä.

Sisäasianministeriön johtama Harva-hanke pilotointi on saamassa uusia haasteita tiedotusvälineiden puolelta. Hankkeen vastustamiseksi eri virkakunnat on yritetty saada lehtikirjoituksin vastakkainasetteluun. Kirjoituksiin tehtyjä asiavirheitä ei oikaisupyyntöistä huolimatta ole korjattu ja näin kirjoituksilla on haluttu antaa kansalaisille tietoisesti väärä kuva. Olen pettynyt siihen, että eräät toimittajat eivät ole antaneet lukijoille todellista kuvaa Harva-hankkeen hyödyistä.

Hanke on harvaanasutuille alueille tervetullut parannus turvallisuuspalveluihin. Mielestäni hankkeen etuaikainen arvosteleminen voi hankaloittaa tähän asti erinomaisesti sujunutta yhteistyötä eri viranomaisien kesken.

Harva-hanke on sisäasianministeriön projekti, jonka tarkoituksena on parantaa harvaan asuttujen alueiden turvallisuus- ja viranomaispalveluita ja se on samalla osa sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. Harva-toiminnasta on jo olemassa hyviä kenttätason kokemuksia Pohjois-Karjalassa.

Rajaviestimaraton juosti tänä vuonna Vantaalla. Koko Vantaan maratonin voittaja tuli Rajavartioliitoksen henkilöstöstä. Tällä vuosittain toteutettavalla tapahtumalla on tarkoitus saada koko Rajavartioliitoksen henkilöstö kiinnostumaan juoksemisesta tai yleensä liikunnasta. Lisäksi hyvän fyysisen kunnan omaava henkilö on innostuneempi ja motivoituneempi työntekijä. Olen edelleen yllätynyt Rajavartioliitoksen erittäin vaisusta suhtautumisesta tätä tapahtumaa kohtaan. Esimerkiksi tiedottaminen tästä tapahtumasta Rajavartioliitoksen nettisivuilla oli ylivoimaisen mahdotonta.

Toivotan kaikille Rajaviestilehden lukijoille oikein Hyvää ja Rauhallista Joulua!

Jorma Kariniemi
Puheenjohtaja

Rajavartiolaituksen "suurin ja kaunein" 55 vuotta

Lakon kautta Eurooppaan

Viisi vuotta on kulunut Rajavartioliiton 50-vuotisjuhlista vuonna 2004. Liitto täytti tänä vuonna siis 55 vuotta. Rajavartioliiton ja samalla sotilaiden ensimmäinen työtaistelu sattui heti seuraavalle vuodelle tuon juhluvuoden jälkeen. Liiton jäsenistö osoitti työtaistelullaan kasvaneensa määrätietoisen ammattiliiton rooliin.

Seuraavat vuodet kuluivatkin lakolla saavutettujen tulosten puolustamiseen. Työnantaja yritti systemaattisesti romuttaa lakon kirjauksia ja liitto vastaavasti on puolustanut jäsentensä etuja mallikkaasti. Vuoden 2007 sopimuksella estettiin lakon jälkeen syntyneiden epäselvien asioiden kuntoon saattaminen. Virastokohtaisista asioista piti sopia neuvottelurauhavelvoitteen alla, niin olivat neuvottelijat molemmin puolin sopimuspöydässä päättäneet. Jokainen ammattijärjestötoiminnassa mukana ollut tietää miten silloin käy; neuvottelut eivät etene, ei ole paineita.

Rajavartioliiton kahden viimeisen vuoden edunvalvontatoimia on ollut eläkkeeltä mukava seurata. Pääluottamusmies on saanut kosolti korjauksia keskenräisiin yksilöjäsenien asioihin, paperipinot Markku Pietikäisen pöydällä ovat olleet varsin paksuja.

dolla käynnistänyt kaksi hanketta, jotka tulevat vaikuttamaan Rajavartioliiton jäsenten tulevaisuuteen merkittävästi. Rajavartioliiton hallituksen järjestämästä arkiturvallisuuden seminaarista julkisuuteen noussut Harva-hanke tulee merkitsemään Rajavartiolaituksen perustehtäviä tekeville virkamiehille yhteiskunnan asettamia uusia haasteita. Näillä toimilla tehostetaan eri turvallisuusviranomaisten yhteistyötä, saadaan aikaan taloudellisempaa tulosta ja mikä tärkeintä, kansalaisten perusturvallisuus arjessa vieläpä lisääntyy.

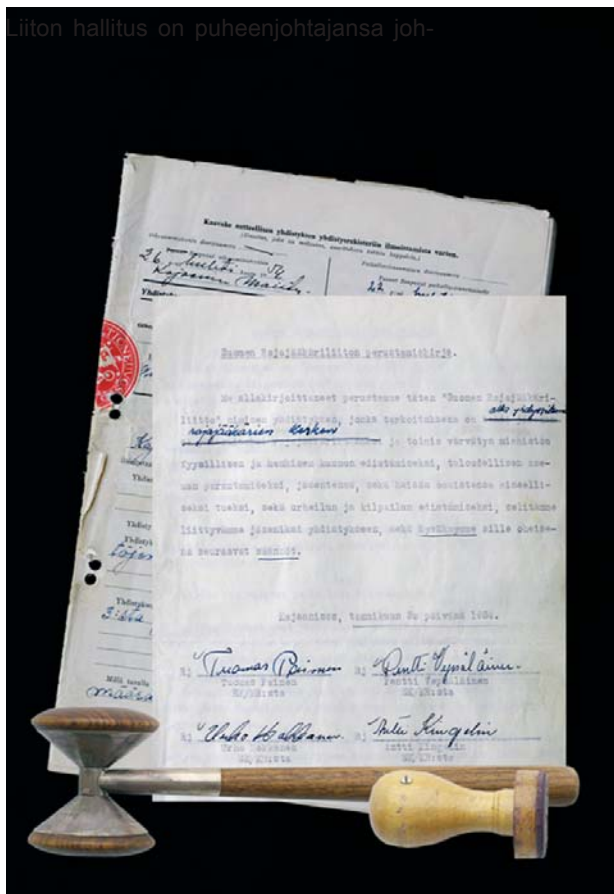
Toinen vielä kamppailun alla oleva hanke tähtää johtamisjärjestelmän tuuletamiseen ja erityisesti uusien kuntakeskuksiin perustettujen rajavartioasemien johtamisjärjestelmien uudistamiseen tulevaisuudessa. Rajavartioliitto on aivan oikein korostanut virkauran aikana karttuneen osaamisen ja johtajana osoitettujen kykyjen merkitystä vartioasemien päällikköjä valittaessa. Märkäkorva kersanttien, nykyisin kandiin tai maisterien, aikaan ei pitäisi olla paluuta. Nuoria ja kokemattomia ei pidä laittaa vaativaan johtamisvas-

tuuseen suoraan koulun penkiltä, siitä on menneiltä ajoilta riittävästi esimerkkejä; tahtoo tulla sekstaa.

Pelkkä halu johtajaksi ei saa myöskään olla valintakriteeri. Kun Rajavartioliiton sisäministerille esittämä johtamismalli on valtiolle kustannuksiltaan ylivoimaisesti edullisin, ei näinä aikoina pitäisi olla epäselvää millaisen johtajamallin Rajavartiolaituksen tulisi ottaa käyttöön mentäessä kohti vuotta 2019; vuotta jolloin laitos täyttää sata vuotta.

Onnittelten 55-vuotiaasta Rajavartioliittoa ja sen jäsenistöä hyvin hoidetusta edunvalvonnasta. Orastava edunvalvontayhteistyö Euroopan suuntaan kertoo myös aikaansa seuraavasta ammattiliitosta. Pitäkää yllä hyvä yhteishenki ja hakeutukaa kaltaistenne seuraan, vain se takaa Teille menestyksen edunvalvonnassa. Samalla kiitän Rajavartioliiton hallitusta ja vuoden 2009 liittokokousta minua kohtaan osoitetusta huomiosta. Jään nyt Rajavartioliiton kunniajäsenenä seuraamaan, kuinka seuraavat neuvottelunne etenevät! Onnea niihin toivottaen:

Reijo "reke" Kortelainen
Rajavartioliiton kunniajäsen

"Suomen Rajajääkäriliittoa perustamassa ollut päättäväinen porukka nuoria rajajääkäreitä ei varmasti osannut vuonna 1954 kuvitella, millainen edunvalvoja heidän perustamastaan ammattiliitosta vuosikymmenten kuluessa kehittyisi. Ammattiliiton toimintamahdollisuudet kun eivät olleet alkuvuosina ne suotuisimmat. Aktiiviset toimijat joutuivat helposti laitoksen esikunnassa ja vartiostois- sa johdon silmätikuiksi, eikä heitä tosiaankaan nähty Rajavartiolaituksen kehittymisen kannalta voimavarana. Asiassa on kyllä toivomisen varaa vielä nykyaikanakin. Tunnustuksen antaminen järjestöihmisten Rajavartiolaituksen menestymisen eteen tehdystä työstä on ollut aina ilmeisen vaikeaa."

Rajajääkäriliiton (Rajavartioliiton) perustamiskirja.

Sukset kotiin päin!
**OSTA
SUOMALAISTA!**

ERÄ HUIPPULUOKAN TYÖJUHTIA ERIKOISHINTAAN

YETI® V-800

9.990 €

+ paikkakuntakohtaiset
toimituskulut

2009 MALLI

RANGER™ V-800

8.990 €

+ paikkakuntakohtaiset
toimituskulut

2009 MALLI

JÄLLEENMYYJÄSI LÖYDÄT OSOITTEESTA
brplynx.com

LYNX®

Oletko jo BRP usersclubin jäsen? Be with the Right People: www.brpusersclub.com ®™ Trademark of Bombardier Recreational Products Inc. or its affiliates.

Rajavartioliiton liittokokous Rovaniemellä 10.-11.11.-09

Teksti ja kuvat Olli Ranua

Rajavartioliiton liittokokous Rovaniemellä 10.-11.11.2009

Vakaasti kohti uutta vuosikymmentä

Vuoden 2009 Rajavartioliiton liittokokous käytiin rakentavassa ja sopuisassa hengessä. Kokouksen lisäksi ohjelmassa oli ajankohtaisten työmarkkina-asioiden läpikäyntiä Rajavartioliiton puheenjohtaja Jorma Kariniemen, Rajavartioliiton pääluottamusmiehen Markku Pietikäisen sekä Palkansaajajärjestö Pardian puheenjohtajan Antti Palolan johdolla.

Kaiken kaikkiaan kokous linjasi jälleen tyylikkäästi liiton suuntaa vuodeksi eteenpäin. Hallituksella on erinomaiset työkalut toteuttaa liittokokouksen linjaamia tavoitteita liittokokoustarkkailijan tiukassa valvonnassa. Jäämme innolla odottamaan tuloksia.

HARVAA ja kaksiportaisuutta

Viime aikoina vilkkaaseen keskusteluun nousseesta HARVA-hankkeesta on Rajavartioliiton puheenjohtajan mielestä käyty varsin yksipuolista keskustelua. Poliiseilla ja tullimiehillä näyttäisikin olevan hyvät suhteet muutamaa tiedotusvälineisiin, tai ainakin niiden toimittajiin. Objektiivisuus tuntuu siten olevan välillä hukassa, kun

asioita katsotaan yhdeltä kantilta. Tämä ei ole ainakaan sitä kuuluisaa tutkivaa journalismia.

Kirjoittamaton sääntö edunvalvonnassa on, että toisten saamia etuja ei lähdetä tuhoamaan ja nakertamaan. Eräät tahot ovat käsittämättömistä syistä jopa näin lähteneet tekemään. Tulee mieleen se kuuluisa mies jota oma palkka kiinnosti vähemmän kuin työkaverin palkka. Samaa vertausta voidaan käyttää myös saavutetuista eduista.

Puheenjohtaja Kariniemi puhui myös sopimusneuvotteluista yleensä, mutta myös erimielisyyksiasioista, jotka ovat viime vuosina olleet varsin haasteellisia ja pitkäaikaisia "vääntöjä".

– Tämä on nykyisen neuvottelukulttuurin

syy. Jatkuvan neuvottelun periaate tulisi saada käyttöön myös Rajavartioliitoksessa – ja aidosti, kertoo Rajavartioliiton puheenjohtaja Jorma Kariniemi.

Kaksiportainen johtamisjärjestelmä on edelleen tapetilla. Alueiden lakkauttaminen luo valtatyhjiön, jota paikkaamaan pitää työnantajan mielestä ilmeisesti saada upseereita. Vartioasemien johtoon löytyisi kuitenkin kokemukseltaan ja tiedoiltaan pätevämpiä miehiä ja naisia vartioasemilta. Tietysti valintaa suoritettaessa pitää ottaa huomioon myös taito –faktori. Kaikista kun ei johtajiksi yksinkertaisesti ole. Ei edes kaikista upseereista, eikä toimiupseereista ja rajavartijoistakaan. Toivottavasti tässä asiassa järki voittaa ja vartioasemien päälliköiksi valitaan aina

kaikin puolin paras ehdokas. Mikäli näin ei tapahdu, kärsii valinnasta aina koko vartioasema.

Jotkut viisaat ihmiset väittävät, että asioiden johtamista voi oppia, mutta henkilöiden johtamisen oppiminen on huomattavasti vaikeampaa, sillä se saadaan pääosin äidinmaidosta. Toisilta ihmisten johtaminen vaan hoituu luonnostaan. Niinpä olisi vähintäänkin järkevää valita vartioasemien, ja miksei muidenkin, johtoon nimenomaan hyviä henkilöstöjohtajia.

”Rajavartioliitto on onnistunut tehtävässään”

Palkansaajajärjestö Pardian puheenjohtaja Antti Palola kertoi liittokokoukselle pitämässään puheessa muun muassa yhteiskunnassa vallitsevasta tilanteesta näin taantuman aikana. Palola muistutti liittokokousväkeä myös liiton tehtävästä: liiton tehtävä on ajaa jäsentensä etuja. Tässä Rajavartioliitto onkin Palolan mielestä onnistunut hyvin.

Pardian puheenjohtaja Antti Palola muistutti kokousta, että koko suomalaisessa yhteiskunnassa eletään nyt aikaa, jolloin merkittäviä uudistuksia ja uudelleenjärjestelyjä viedään hallituksen toimesta usein läpi liian kiivaaseen tahtiin. Järki ei aina pysy mukana. Tuottavuusohjelma ja alueellistaminen vähentävät molemmat valtiosektorilta runsaasti työpaikkoja, vaikka taantuma olisi hyvä syy unohtaa molemmat vähintäänkin joksikin aikaa.

Vaikka kaikilla Rajavartioliiton liittokokouksessa paikallaolijoilla on työpaikka ja vakituiset kuukausiansiot, ei kaikilla näin kuitenkaan tällä hetkellä ole. Toisaalta nyt kun inflaatio on alhainen, niin ostovoima on parempi kuin pitkään aikaan. Samaan aikaan vienti ei kuitenkaan vedä.

– Vaikka meillä täällä olojoilla on töitä, niin yleisesti ottaen meillä on (Suomessa) paljon surkeampi tilanne kuin me tässä edes tajutaan, Palola muistuttaa.

Palola teki heti kokouksen alussa huomion, että Rajavartioliiton kokousedustajina on runsaasti nuoria ja aktiivisia ihmisiä mukana. Kokemusta aliarvioimatta hän piti tätä erittäin positiivisena asiana.

Kokouksen kulku

Ossi Saniola ja Seppo Snellman valittiin liittokokouksen puheenjohtajiksi, pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Matti Vuollo ja Ilpo Pietiläinen, sekä sihteeriksi Jarkko Eteläpää.

Tämän jälkeen kokous keskeytettiin. Rajavartioliiton pääluottamusmies Markku Pietikäinen piti katsauksen ajankohtaisista työmarkkina-asioista. Lisäksi liittokokous-

tarkkailija Jarkko Uusisalmi piti katsauksen hallituksen edellisvuoden toiminnasta suhteessa liittokokouksen päätöksiin. Lopuksi vielä varapääluottamusmies Erkki Hirvonsalo piti katsauksen tapetilla olevista erimielisyyssasioista.

Seuraavaksi liittokokous käsitteli Rajavartioliiton toimintakertomuksen vuodelta 2008. Kokous painotti Rajavartioliiton hallitukselle, kuten on painotettu niin usein aiemminkin, tiedotuksen tärkeyttä ja kehotti hallitusta parantamaan tiedonvälitystä.

Liittokokous käsitteli Rajavartioliiton tilinpäätöksen vuodelta 2008 sekä tilintarkastajien lausunnon. Liittokokous myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden sekä vahvisti varsin mukavan ylijäämän siirtämisen tulostilille. Taloudellisesti Rajavartioliitolla menee siis oikein hyvin.

Aloitteet

Rajavartioliiton liittokokoukselle tuli määraikaan mennessä yhteensä yhdeksän aloitetta. Kaikki aloitteet hyväksyttiin ainoastaan pienin tarkennuksin tai myöhennyksin. Aloitteet koskivat mm. työaika-sopimuksen ja vaatuvuusarvointikäsitteiden kehittämistä, vaatetusta sekä vapaa-ajan asunnon rakentamista Etelä-Suomen alueelle.

Salmilammen vapaa-ajan asunnon rakentaminen etenee Kuusamon Rukalle. Hallitus on kilpailuttanut useita huvilavalmistajia ja kilpailuttaa vielä muutaman, jotta hinta/laatusuhde saadaan kohdilleen. Ensi vuoden aikana on Rukalla tarkoitus aloittaa liiton jäsenille tarkoitetun vapaa-ajanviettopaikan rakentaminen.

Toimintasuunnitelma ja budjetti

Liittokokous käsitteli ja keskusteli hallituk-

sen esityksestä toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2010. Toimintasuunnitelmaan tehtiin lisäyksiä lähinnä koulutusosioon, sekä lisättiin erikseen kohta tiedottaminen. Tiedottaminen on ollut kohtuullista, mutta sitä tulee jatkossa terävöittää ja määrällisestikin lisätä.

Jäsenmaksuprosentti pysyi entisellään ja liittokokous hyväksyi hallituksen esityksen vuoden 2010 talousarvioksi. Ensi vuonna mennään pitkälti samoilla linjoilla kuin tänä ja aiempinakin vuosina.

Valinnat sekä CASE ja STEP

Liittokokous valitsi Rajavartioliiton hallituksen jäseniksi erovuoroisten tilalle vuosiksi 2010–2011 seuraavat henkilöt: P-KR: Oskari Holm (varalle Jarno Pölönen), KR: Risto Heikkinen (varalle Mika Kaikkonen), LR: Petteri Seppänen (varalle Ossi Sanila), K-SR: Jarkko Eteläpää (varalle Juha Huomo), SLMV: Ville-Veikko Väättäinen (varalle Sami Hintsanen) ja Erikoisups.: Martti Näreaho (varalle Kari Korhonen). Liittokokoustarkkailijaksi liittokokous valitsi keskuudestaan Juha Leppäsen (varalle Isto Turpeinen).

Rajavartioliiton puheenjohtajan valinta oli yksimielinen. Ensimmäistä kaksivuotiskauttaan lopetteleva Jorma Kariniemi valittiin ilman vastaehdokkaita toiselle kaksivuotiskaudelle. Haasteita ja tekemistä riittää uudelle kaudelle todennäköisesti vielä enemmän kuin ensimmäiselle kaudelle.

RVLCASE2010 tavoiteasettelu ja MERASTEP2010 asiakirja hyväksyttiin tarkentavan keskustelun jälkeen Rajavartioliiton ensi vuoden tavoitteiksi ja hankkeiksi. Näistä kahdesta kuuluu ensi vuoden aikana varmasti lisää!

Palkitsemiset

Rajavartioliiton liittokokous kutsui Reijo Kortelaisen Rajavartioliiton kunniajäseneksi. Liittokokous voi kutsua kunniajäseneksi henkilön jolle liitto haluaa osoittaa erityistä kunnioitusta ja kiitollisuutta. Reijo Kortelainen on toiminut Rajavartioliiton puheenjohtajana vuosina 1997 – 2005 ja hänellä on mm. ollut ratkaiseva merkitys vuoden 1997 virkaehtosopimusratkaisussa ja liiton vuoden 2005 lakon saavutuksessa.

Rajavartioliiton hallitus myönsi hopeisen ansiomerkin Petteri Portille (Ivalo), Jussi Kämppille (Lappeenranta) ja Jouni Määttä-selle (Helsinki).

Vuosittain jaettava Karhupalkinto myönnettiin Olli Ranuulle. Ranua on mm. toimit-
tanut Rajavartioliiton Rajaviesti –lehteä vuodesta 2001 lähtien. Hän on myös motivoinut koko Rajavartioliiton henkilökuntaa ylläpitämään ja parantamaan fyysistä kuntoa ideoimalla vuosittaisen Rajaviestimaraton –tapahtuman.

Palkitsemiset suoritettiin iltajuhlassa, joka sujui rennon leppoisisissa, mutta juhlallisissa merkeissä Ravintola Pohjanhovi-
ssa.

Rajavartioliiton liittokokous kutsui Reijo Kortelaisen kunniajäseneksi. Palkintoa antamassa Rajavartioliiton pääluottamusmies Markku Pietikäinen (oik.).

UUTUUS
MAUKAS JA TERVEELLINEN

VETERINARY
Hill's
SCIENCE PLAN
FORMULATED

SNACKS

Herkuttele oikein!
Koska koirasi terveys on paras palkinto

TARJOUS!
Kokeile uutuksia
joulukuun ajan
2,90 € / pussi
175-400 g, norm. 3,90-5,90 €

Hill's™ Science Plan™
SNACKS
– Uusi ainutlaatuinen
valikoima herkullisia ja
terveellisiä makupaloja

100% TAKUU
TÄYSI TYYTYVÄISYYS TAI RAHAT TAKAISIN

BERNER

Hill's
vets' no.1 choice™

The power of precise nutrition™
www.hillspet.fi/snacks

HOTELLI TÄYNNÄ LAPIN TAIKAA

HIHTOLOMAYÖT alk. **91,-**

1 yö 2 hengelle 2 hengen standard-huone, runsas buffet-aamiainen, sauna ja uinti, vapaa sisäänpääsy iltaravintoloihimme. Voimassa joka päivä viikoilla 8, 9 ja 10.

VARAUKSET WWW.RANTASIPI.FI JA 020 055 055

RANTASIPI POHJANHÖVI
Pohjanpuistikko 2, Rovaniemi
puh. (016) 33 711, pohjanhovi.rantasipi@restel.fi

Tainionkosken
APTEEKKI
Tietäjänkatu 2, IMATRA
K-Citymarket
Puh. (05) 432 1272
Proviisorit (05) 432 1207
Fax (05) 472 4002

Rajatukku
Itätie 27, 49900 Virolahti
Rajatukku Vaalimaa ja Tohmajärvi
– Sekatavarakaupat rajanpinnassa
Puh. 0400 652 719 • www.rajatukku.fi

Kaivu ja Kone
H. Nenonen
Ojamäentie 31, 82500 Kitee
Puh. 0400 445 861
kaivujakone@gmail.com

Meiltä © kem.pesutkin
45 vuoden kokemuksella

HINTAESIMERKKEJÄ
KAIKILLE EDULLISISTA
PESULAPALVELUISTAMME
alkaen € / kpl, sis.alv 22%

Untuvatakin pesetys22 €
Puvun pesetys20 €
Paidan pesetys3,95 €
Juhlamekon pesetys.....26,20 €

ROVANIEMEN
KESKUSPESULAN
Palvelupiste
Ruokasenkatu 10 96200 Rovaniemi P. 040 712 0343.
Avoinnna ma-pe 9 –17, (Suljettuna klo 13.30 –14.00, ruokataun ajan)
www.rokepe.fi

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto käynnistivät RVLCase2010-projektin

Rajavartiolaitoksessa haastava neuvottelukierros

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto esittävät jo lokakuussa Rajavartiolaitoksen esikunnalle, että se kutsuu Rajavartiolaitoksessa edustettuina olevien henkilöstöjärjestöjen neuvottelijat arvioimaan ajankohtaista työmarkkinatilannetta sekä valmistelemaan virastotason neuvottelukierroksen aloittamista. Rajavartiolaitoksen esikunta ei ole kuitenkaan pitänyt neuvottelujen aloittamista tarpeellisena.

Teollisuudessa työntajat vaativat henkilöstöjärjestöjä neuvottelupöytään, Rajavartiolaitoksessa se vaikuttaa olevan toisin päin.

Syy neuvottelujen aloittamistarpeelle on se, että jatkuvan neuvottelun periaate eli neuvottelut työrauhavelvoitteen aikana, ei Rajavartiolaitoksessa onnistu. Osapuolten kesken on jatkuvasti erimielisyyksiä edellisistä sopimuksista eikä niiden ratkaisemiseen ole Rajavartiolaitoksella ollut halua eikä tarvetta. Epätoivottu tilanne johtuu siitä, että työntäjä käyttää tulkintaetuoikeuttaan ja järjestöt tulevat vikisten perässä. Järjestöt ovat aina työrauhavelvoitteen aikana altavastaajana kun työnantajalla on tällöin sopimusten tulkintaetuoikeus, jota se käyttää siekailemattomaksi hyväkseen. Järjestöillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin työrauhavelvoitteen päätyttyä ja sen ulkopuolella ratkaista asiat, koska silloin ne ovat ainakin tasavertaisempia, vaikka eivät ole silloinkaan täysin tasavertaisia neuvotteluosapuolia.

Tuleeko kiire?

Merivartioliiton ja Rajavartioliiton mielestä

neuvottelut on tärkeää aloittaa ajoissa, jotta virkaehtosopimusneuvotteluille varataan riittävästi aikaa ja luodaan heti alusta lähtien avoin ja läpinäkyvä neuvotteluilmapiiri sekä rakennetaan neuvotteluosapuolien keskinäistä luottamusta. Osapuolten tulee etsiä toimintamalleja ja -tapoja, joilla ratkaistaan jo olemassa olevia epäkohtia ja niistä jo syntyneitä erimielisyyksiä. Erityisen tärkeää on poistaa esteet varsinaisten virkaehtosopimusneuvottelujen käymiselle. Tällaisia esteitä on erityisesti henkilökohtaisten palkkatekijöiden, tehtävien vaativuusarviointikäsikirjan ja työaika-sopimuksen tulkinnoissa. Rajavartiolaitoksen esikunta ei ole siis katsonut tarpeelliseksi näiden pöydänpuhdistusneuvottelujen aloittamista. Rajavartiolaitoksen nihkeästä suhtautumisesta huolimatta Merivartioliitto ja Rajavartioliitto pyrkivät vaikuttamaan siten, että tarkentavaan virkaehtosopimukseen tähtäävät neuvottelut voitaisiin aloittaa mahdollisimman pikaisesti. Toimintatapana on toimia avoimesti ja uskottavasti järjestöjen keskinäistä yhteistyötä unohtamatta.

Palkansaajajärjestö Pardia ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry ovat irtisanoneen kaikki keskustason tarkentavat

virkaehtosopimukset 30. lokakuuta.2009. Merivartioliitto ja Rajavartioliitto irtisanoivat yhdessä kaikki allekirjoittamansa tarkentavat virkaehtosopimukset, liittymisasiakirjat ja muut asiakirjat 5.marraskuuta.2009. Työrauha päättyy 31.1.2009. Helmikuun alusta lukien myös Rajavartiolaitoksessa ollaan sopimuksettomassa tilassa, jolloin työrauha ei ole voimassa.

RVLCase2010-projekti

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto ovat käynnistäneet järjestöjen yhteisen vuoden 2010 tarkentavaan virkaehtosopimukseen tähtäävän projektin, jota kutsutaan RVLCase2010:ksi. Liitot pitävät järjestöyhteistyön keskeisinä lähtökohtina yhteisiä tavoitteita, yhteisiin neuvottelu- ja järjestötoimenpiteisiin sitoutumista sekä tarkentavien virkaehtosopimusten hyväksymistä yhdessä.

Vaativukset ja velvoitteet lisääntyneet – miten palkkaus?

Rajavartiomiehille on asetettu runsaasti muita viranomaisia korkeampia vaati-

muksia ja velvoitteita: Puolustusvoimista haetut velvollisuudet rajoittavat sosiaalista elämää. Näitä ovat sotilaallinen järjestys ja käskyvalta, siirtymisvelvollisuus, sotilasrikoslain alaisuus (RL 45 luku) ja puolue toimintaan osallistumiskielto.

Poliisitoimesta haetut velvollisuudet kohdistuvat useissa tapauksissa myös vapaa-aikaan ja palvelussuhteen päättymisen jälkeiseen aikaan. Näitä ovat erityinen käyttäytyminen (luotettavuus, nuhteettomuus), rajavartiomiehen määräaikainen virantoimituksesta erottaminen, rajavartiomiehen toimivaltuuksien peruuttaminen sekä terveydellisiä rajoituksia koskevien tietojen ilmoittaminen. Vapaa-ajan käyt-

sekä raja- ja merivartioihin. Samalla on kokemusosan profiilia muutettava yli 20 vuoden jälkeen liittoja tyydyttävällä tavalla (jyrkemmäksi). Kokemusosaan luetusta ajasta on lisäksi päästävä liittoja tyydyttävään ratkaisuun,

Erityisen tärkeää on kaikkien euro-määräisten palkkatekijöiden kytkeminen yleiseen ansiokehitykseen ja palkkatakuun on koskettava samalla tavalla kaikkia Rajavartiolaitoksen tehtäväjärjestelyjä. Näiden lisäksi Rajavartioliiton tulee saada toinen päätoiminen pääluottamusmies.

Vanhoja tulkintariitoja on myös ratkottava. Näitä ovat kokemus- ja takautuvuusriidat vuodesta 2007, tarkentavien

Tarvittaessa jopa työtaisteluun on varauduttava

Tavoitteet voivat vaatia työtaistelua. Tästä syystä Merivartioliitto ja Rajavartioliitto ovat koonneet yhteisen työtaisteluorganisaation, suorittaneet yhteisen työtaisteluharjoituksen ja kouluttavat luottamusmiehet 13.–14.1.2010 sekä sitoutuvat yhteisen lakonjohdon tekemisiin järjestöllisiin päätöksiin mahdollisen lakon aikana. Järjestöt tekevät myös yhteisen lakkolehtisen jaettavaksi kaikille liittojen jäsenille tammikuun aikana. Lehtinen sisältää liittojen logot ja tunnuksen RVLCA-SE2010 sekä vastaukset miksi työtaiste-

töä rajoittavat yhteystietojen antaminen, toimenpiteisiin ryhtymisvelvollisuus, palvelukseen ilmoittautuminen ja hälytysvalmius sekä sivutoimien rajoittaminen.

Virkamiehet ovat vastuussa oma-aloitteisesti aktiivisesta ruumiillisen kunnosta huolehtimisesta sekä ammattitaidon vaalimisesta aina vaihteloon ja tietojen hyväksikäyttökieltoon asti. Rajavartiomiehen tehtävien yleiset vaatimukset asetetaan lain-säädännössä hyvin korkealle. Tämän tulee näkyä myös virkamiesten koulutuksen lisäksi palkkauksessa. Rajavartiolaitokselle tulee olemaan tulevaisuudessa erityisen haastavaa turvata palkkakilpailukyky henkilöstön palveluksessa pysymiseksi sekä uuden henkilöstön palkkaamiseksi yleisiltä työmarkkinoilta.

Yhteiset tavoitteet

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto ovat sopineet yhteiset tavoitteet.

Jo yksinomaan tulkintaerimielisyyksien lopettamiseksi on korkeampaa kokemusosan tasoa 2 (siv/eu) sovellettava myös kaikkiin Rajavartiolaitoksessa palveluviin upseereihin, opistoupseereihin

virkaehtosopimusten soveltaminen ulkomaan komennuksilla (mm. FRONTEX), rajatarkastuspalkkioiden soveltaminen ja partiopäivärahojen ja ateriakorvausten soveltaminen. Työaikasopimuksesta on ratkaistava tulkintaerimielisyydet keskeytyneen jakson työaikalaskennasta siten, että virkamiehellä oikeus lukea kaikki sairaspäivät keskeytyspäiviksi.

Yhdenvertaisuuden aikaansaamiseksi keskeytyspäivistä johtuvat työajan alitukset eivät enää saa vähentää työaikapankkia virastotyössä. Näin vain etukäteen suunniteltu tasoittamisaika vähentää liukuvan työajan saldoa.

Virkamiehen sairastuttua kesken työpäivän on työpäiväksi luettava työvuoron koko aika kaikissa tilanteissa. Työssäkäyntialueen ja toisen paikkakunnan käsitteet ja vain matkustamiseen käytettyyn vuorokauteen on myös saatava liittoja tyydyttävä ratkaisu.

Neuvottelukulttuuria on uudistettava. Jatkuvan neuvottelun periaatteet on ratkaistava osapuolia tyydyttävällä tavalla. Samalla on viimeinkin toimittava tietojen luovuttamisesta siten kun siitä on 10.10.2007 viimeksi sovittu.

luun, voiko lakonalaisesta työstä kieltäytyä ja mitkä ovat keskeiset tavoitteet? Liittojen paikallisyhdistykset järjestävät yhteiset tiedotustilaisuudet ja vastaavat yhdessä tiedottamisesta.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto antavat luottamusmiehille yhteisen koulutuksen 13.–14.1.2010, jonka aiheina ovat muun muassa työriitojen sovittelusta ja siihen kuuluvasta luottamusmiesten ja virkamiesten asemasta sekä oikeuksista ja velvollisuuksista lakon aikana, lakon aikaisista tehtävistä sekä työriitojen sovittelusta ja sen kulusta.

Rajavartioliiton hallitus hyväksyi Rajavartioliiton ja Merivartioliiton pääluottamusmiesten tekemän RVLCA-SE2010 tavoiteasettelu- ja toimenpideasiakirjan esitettäväksi Rajavartioliiton liittokokoukselle hyväksyttäväksi. Rajavartioliiton liittokokous hyväksyi RVLCA-SE2010 tavoiteasettelu- ja toimenpideasiakirjassa esityt toimenpide-esitykset 11.11.2009 yksimielisesti.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto kokoavat myös yhteistä työtaisteluorganisaatiota. Lakkoharjoitus pidettiin yhteisessä kokouksessa joulukuussa.

Valtion vuosilomasopimus

Valtion henkilöstöjärjestöjen ja valtiovarainministeriön välillä tehtiin viime vuoden marraskuussa uusi vuosilomasopimus. Sopimus yksinkertaisti merkittävästi vuosilomaa koskevia määräyksiä.

Uudessa sopimuksessa luovuttiin lauantain laskemisesta lomapäiväksi ja niin sanotusta irtopäiväsäännöstä. Samalla myös talvilomapidennyspäivät muutettiin tavallisiksi lomapäiviksi. Sopimuksen muut keskeiset muutokset liittyivät vuosilomaan oikeuttavan palvelusajan laskemiseen sekä vuosilomapalkan ja lomarahen maksamiseen.

Lauantai ei enää lomapäivä

Uudessa vuosilomasopimuksessa on muutettu lomapäivän käsitettä. Lomapäivä on edelleen arkipäivä, mutta aikaisemmassa poiketen lauantaita ei pidetä arkipäivänä laskettaessa lomapäiviä.

Uuden sopimuksen mukaan normaalista viikon lomasta kuluu lomaa viisi päivää. Lauantaita ei siis sisällytetä enää lomaan. Tämä tarkoittaa myös sitä, että niin sanottu irtopäiväsääntö jää historiaan. Pidettäessä yksittäisiä lomapäiviä tai lomaa vajaina viikkoina ei siis tarvitse enää laskea viittä irtopäivää kohden ylimääräistä lauantaita lomapäiväksi.

Talvilomapidennyspäivistä tavallisia

Uudessa sopimuksessa lomapäivien lukumäärä on määritelty kiinteästi kolmessa eri taulukossa. Se, minkä taulukon mukaisesti virkamiehen tai työntekijän vuosiloman pituus määräytyy, riippuu virkamiehen ja työntekijän vuosilomaan oikeuttavasta palvelusajasta, välittömästä valtion palveluksesta sekä täysien lomanmääräytymiskausien lukumäärästä.

Sopimuksessa on luovuttu talvilomapidennysjärjestelmästä. Loman pituus ei siis ole enää riippuvainen siitä, miten paljon lomapäiviä virkamies tai työntekijä on pitänyt lomakaudella tai sen ulkopuolella. Kenenkään loman pituus ei kuitenkaan käytännössä muutu, sillä talvilomapidennyspäivät on sisällytetty taulukoista ilmeviin lomapäiviin. Muutos joustavoittaa loman antamista – virkamies ja työntekijä voivat pitää koko lomansa kesällä ilman, että se vaikuttaa loman pituuteen.

Talvilomapidennyspäivistä luopuminen tarkoittaa myös sitä, että palvelussuhteen päättyessä virkamies tai työntekijä saa lomakorvauksen kaikilta pitämättä jääneiltä lomapäiviltä. Vastaava muutos

koskee lomakorvauksen maksamista pitkittyneissä sairauspoissaoloissa, joissa virkamies ja työntekijä eivät ole voineet siirtää lomaansa myöhemmin pidettäväksi. Aikaisemmin lomakorvausta ei maksettu talvilomapidennyspäiviltä.

Palvelusajan laskenta yksinkertaistui

Vuosilomasopimuksessa on muutettu vuosilomaan oikeuttavan palvelusajan laskentaa. Pitkän loman edellytyksenä olevassa 15 vuoden laskennassa otetaan kaikilla huomioon jatkossakin valtion palvelus. Palvelusajan laskennassa otetaan lisäksi huomioon varusmiespalvelus ja siviilipalvelus sekä sairauden tai eräiden perhevapaiden perusteella myönnetty virkavapaudet.

Vuosilomaan oikeuttavan palvelusajan laskennassa otetaan huomioon muun työnantajan palvelusta vastaavalta ammattialalta tai tehtävistä, joista on olennaista hyötyä virkamiehen tai työntekijän tehtävissä. Hyväksi luettavasta palvelusajasta on poistettu ylärajat.

Määräystä tullaan täsmentämään soveltamismääräyksellä ja -ohjeella. Virkamiehen ja työntekijän saavutettua 15 vuoden palvelusajan hän säilyttää oikeuden pitkään lomaan jatkaessaan valtion palveluksessa tai tullessaan uudelleen

valtion palvelukseen. Henkilöllä on myös oikeus siirtää toisessa valtion viraston palveluksessa hyväksi luettu palvelusaika toiseen valtion virastoon, mikäli keskeytys on enintään 30 päivää.

Niiden virkamiesten ja työntekijöiden osalta, joille ei vielä ole kertynyt 15 vuotta palvelusaikaa, tulee tarkastella palvelusajan kertymistä myös uusien sopimusmääräyksen mukaisesti. Vastaava tarkastelu tehdään myös otettaessa uusia henkilöitä palvelukseen.

Muut muutokset

Sopimusmääräyksiä vuosiloman antamisajankohdasta, vuosiloman jakamisesta ja ajankohdasta sopimisesta sekä vuosiloman säästämistä on tarkistettu vastaamaan edellä kerrottuja muutoksia. Samoin on tarkistettu vuosilomalisän ja vuosilomakorvauksen laskentaa koskevia jakajia.

Vuosilomapalkka ja lomaraha

Tunti- ja urakkapalkkaisten virkamiesten ja työntekijöiden vuosilomapalkan määräytyminen tapahtuu tietyn prosentin mukaan edellisenä lomanmääräytymisvuonna maksetusta palkkauksesta. Aiemman vuosilomasopimuksen mukaiset lomapalkkakertoimia sisältäneet taulukot on

kumottu.

Lomarahan laskentakaava muutuu. Lomarahaa määrätty jatkoa prosentuaalisesti lomarahan maksatuskuukautta edeltävän kuukauden palkasta. Näin saatu luku kerrotaan täysien lomanmääräytymiskuukausien määrällä. Kullekin loman pituutta määräävälle taulukolle on oma prosenttinsa.

Voimaantulo

Uusi vuosilomasopimus tulee voimaan 1.4.2009. Sitä sovelletaan määrättäessä ja annettaessa 1.4.2009 alkavan lomanmääräytymisvuoden aikana ansaittuja lomia ja niihin liittyviä korvauksia sekä lomarahaa. Vuosilomasopimuksen muutokset koskevat pääsääntöisesti ensi kerran vuoden 2010 kesällä annettavia lomia.

Uusi vuosilomasopimus löytyy [valtiovarainministeriön kotisivuilta](http://www.vm.fi) osoitteesta: www.vm.fi > Julkaisut ja asiakirjat / Henkilöstöhallinnon asiakirjat > Muut henkilöstöhallinnon asiakirjat.

Lähde: PardiaPlus

Vuosiloman pituus

Virkamiehen ja työntekijän vuosiloman pituus määräytyy seuraavasti:

1) jos hänellä on lomanmääräytymisvuoden päättyessä alle vuosi välitöntä valtion palvelusta, vuosiloman määrä kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta on seuraavan taulukon mukainen:

täydet lomanmääräytymiskuukaudet (lomapäivien lukumäärä), 1 (2), 2 (4), 3 (6), 4 (8), 5 (10), 6 (12), 7 (14), 8 (16), 9 (18), 10 (20) ja 11 (22).

2) jos hän on lomavuoden maaliskuun loppuun mennessä ollut välittömästi valtion palveluksessa vähintään yhden vuoden tai mikäli hänellä on päätyvältä lomanmääräytymisvuodelta kaksitoista täyttä lomanmääräytymiskuukautta, vuosiloman määrä kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta on seuraavan taulukon mukainen:

täydet lomanmääräytymiskuukaudet (lomapäivien lukumäärä), 1 (3), 2 (5), 3 (7), 4 (10), 5 (13), 6 (16), 7 (19), 8 (21), 9 (24), 10 (26), 11 (28) ja 12 (30).

3) jos hänellä ennen lomakauden alkamista on vuosilomaan oikeuttavaa palvelusaikaa yhteensä vähintään viisitoista vuotta, vuosiloman määrä kultakin täydeltä

lomanmääräytymiskuukaudelta on seuraavan taulukon mukainen:

täydet lomanmääräytymiskuukaudet (lomapäivien lukumäärä), 1 (3), 2 (6), 3 (9), 4 (11), 5 (15), 6 (18), 7 (22), 8 (25), 9 (28), 10 (31), 11 (34) ja 12 (38).

Jos virkamies tai työntekijä ennen lomavuoden päättymistä saavuttaa 1 momentin 3 kohdan mukaiseen pidempään lomaan oikeuttavan palvelusajan, hän saa tästä johtuvan loman pidennyksen. Loman pidennys on pidettävä ennen seuraavan vuoden toukokuun 1 päivää.

Mikäli virkamies tai työntekijä saavuttaa 1 momentin 2 tai 3 kohdissa tarkoitettujen lomien edellytyksenä olevat palvelusajat ennen palvelussuhteen päättymistä, hän saa palvelussuhteen päättyessä kulumassa olevalta lomanmääräytymisvuodelta vuosilomaa tai lomakorvausta kuten edellä mainituissa kohdissa on sanottu.

Milloin vuosilomaan oikeuttava virkasuhde tai työsuhte ei katkea, ei palkaton virantoimituksen tai työnteon keskeytyminen katkaise vuosiloman edellytyksenä olevaa välitöntä valtion palvelusta.

Koti Imatralta!

Osaomistusasuntoja

* Imatran keskustan tuntumassa

* Sienimäen rannassa, Vuoksen äärellä

Uusia vuokra-asuntoja

* Imatran keskustassa

Kysy näistä, muista vuokra-asunnoista, asumisoikeusasunnoista sekä edullisista myytävistä kerrostaloasunnoista:

Imatran
YH-RAKENNUTTAJA OY

Esterinkatu 10
55100 Imatra
Puh. (05) 235 2800 klo 9-15
www.imatran-yh.fi

Jo 60 vuotta Koteja Imatralla!

Rajavartioliiton hallitus esittäytyy osa 1/3

Erkki Hirvonsalo

Ikä: 38

Työpiste: Kelloiselän rajavartioasema

Tehtävä: Ajoneuvotutkija (oto)

Perhesuhteet: Vaimo (Miia) ja pojat (Mirko ja Ilari)

Epäkohtia: Työaikakysymykset ja palkkausjärjestelmän muovailtavuus

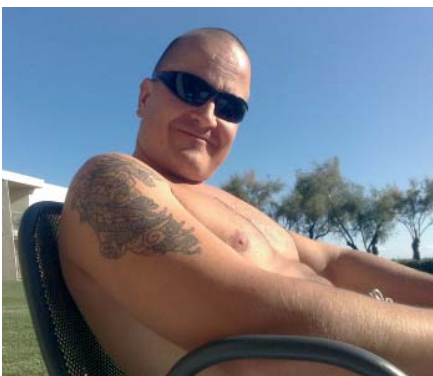
Tulevaisuus: Tekstikysymykset tulee ratkaista tulevissa neuvotteluissa, viime kierroksella niitä ei avattu lainkaan

Edunvalvontakokemus: Yhdistyksen puheenjohtaja kuusi vuotta, liittokokoustarkkailija, varaluottamusmiestehtäviä vuodesta 1999, pääluottamusmiehen varamies vuoden 2007 joulukuusta ja Rajavartioliiton hallituksessa useita kausia

Puhelin: 040 752 1389

S-p: erkki.hirvonsalo@rajavartioliitto.fi

Jussi Kämppi

Ikä: 33

Työpiste: Nuijamaan rajatarkastusasema (vuoropäällikkö)

Perhesuhteet: Naimisissa, 3 lasta

Edunvalvontakokemus: Rajavartioliiton hallituksessa 10 vuotta, varapuheenjohtajana kaksi vuotta.

Puhelin: 050 597 1210.

Epäkohtia: Rajavartioliiton henkilöstöjohtamisessa ja neuvottelukulttuurissa

kaivattaisiin tuetusta. On todella turhauttavaa niin edunvalvojien, kuin varsinkin asianosaisten jäsenten kannalta, että erimielisyyksiä ei oteta huomioon josta ei pidetä kiinni ja niihin joudutaan palaamaan uudelleen ja uudelleen. Luottamusmiesten jaksaminen ja henkilöstön usko järjestelmään ovat koetuksella. Olisi kaikkien etu, että erimieliset asiat pyritään ratkaisemaan mahdollisimman lyhyessä ajassa kun niitä ilmaantuu. Nk. jatkuvan neuvottelun periaate olisi yksinkertaisesti saatava konkretisoitumaan Rajavartioliitoksessa ja neuvotteluosapuolet aidosti sen taakse.

Tulevaisuus: Virkaehtosopimukseen tähtäävät neuvottelut, eli nk. pöydäpuhdistusneuvottelut tulisi aloittaa välittömästi. Ennen kuin uudesta sopimuksesta voidaan alkaa neuvottelemään, vanhat erimielisyydet tulee ratkaista. Tulevassa sopimuksessa asiat on kirjoitettava niin selkeästi auki, ettei niiden tulkinnasta tarvitse riidellä koko sopimuskautta, kuten perinteeksi on muodostunut.

Tulevaisuuden haasteina näkisin koko henkilöstön työn mielekkyyden, urakehitysmahdollisuudet, kilpailukykyisen palkkauksen ja työssä jaksamisen. Ei riitä, että vain tietyille henkilöstöryhmille tai tietyillä sektoreilla työskenteleville tarjotaan mahdollisuutta kehittyä työssään ja urallaan. Kun väki vähenee, myös työhön sidonnaisuus kasvaa. Työsuunnittelulla voidaan kikkailla ylimääräisiä vuoroja jaksoon, mutta onko vähenevät vapaapäivät sittenkään eduksi työnantajalle pitkällä tähtäimellä. Jossain vaiheessa jaksaminen saattaa loppua ja yksilön työpanos ei olekaan enää käytettävissä. Vastuullinen työnantaja kantaa huolta koko henkilöstöstään ja tässä työssä Rajavartioliitto on mielellään mukana rakentamassa kaikille parempaa ja houkuttelevampaa työpaikkaa. Portugalissa rajatarkastajan palkka on noin neljä kertaa maan keskiansio. Se voisi olla hyvä tavoite myös Suomessa ;-).

Terveisiä kaikille lukijoille, olkaa kiltejä toisillenne, varsinkin näin joulun alla!

Ville-Veikko Väättäinen

Ikä: 28

Työpiste: Helsinki-Vantaan Lentoasema
Edunvalvontakokemus: Helsingin raja- ja merivartioiden yhdistyksen hallitukseen v.2009, josta sitten liiton hallitukseen.

Puhelinnumero: 0400 947 208

Suurin epäkohta johon pitäisi saada

korjausta: Pääkaupunkiseudun kalleuden kompensoiminen palkassa. Rajatarkastuslisan piiriin tulisi saada myös rikostorjuntatehtävissä ja muissa rajatarkastusten tukitoimissa työskentelevät henkilöt

Veli-Matti Rantaeskola

Ikä: 39

Työpiste: Kuivajärven rv-as:lla 13.12.2009 asti ja sitten Raatteen rv-as (Suomussalmen rajavartioalue), Vanhempi rajavartija, talossa noin 15 vuotta

Edunvalvontakokemus: Alueen varaluottamusmies, yhdistystoiminnassa mukana yli 10 vuotta, liiton hallituksessa alkaa toinen vuosi

Perhesuhteet: Naimisissa

Harrastukset: Metsästys, kalastus, retkeily,...

Epäkohtia mihin pitäisi saada muutosta: Työnantajan neuvottelukulttuuri ja henkilöstöpolitiikka pitäisi saada nykypäivän tasolle, kauaskantoisempaa suunnittelua henkilöstö määräin ja työhön sidonnaisuutta ei saisi lisätä

Puhelin: Löytyy liiton kalenterista

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta*

*Terveisin
Rajaviesti-lehti*

RVL:n tulosuunnitelma 2010 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2011–2014

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto ovat antaneet yhteisen lausunnon TS ja TTS aineistoon. Erityistä huomiota lausunnossa kiinnitetään henkilötövuosien vähenemiseen sekä voimavarasiirtoihin. Rajavartioliitos on suunnitellut toimeenpanevansa suunnittelukauden aikana vuoden 2009 tasoon verrattuna noin 250–300 henkilötövuoden sisäisen voimavarasiirron.

Kyseinen voimavarasiirto voi heikentää järjestöjen käsityksen mukaan Suomen sisäistä turvallisuutta syrjäisillä ja saaristoalueilla, mikäli ei taata sitä, että Rajavartioliitos kykenee suorittamaan sille säädetty tehtävät riittävällä henkilöstöllä kyseisillä alueilla.

Toiminnan ensisijainen päämäärä Rajavartioliitoksessa on säilyttää hyvä turvallisuustilanne ja rauhalliset olosuhteet maamme kaikilla rajoilla sekä pelastaa hätätilanteissa ihmiset merialueella. Jotta tämä järjestöjen näkemyksen mukaan voisi toteutua, edellyttää se riittävää ja motivoitunutta henkilöstöä kaikilla rajoilla ja merialueella. Nykyinen määrärahatilanne ja henkilöstövähennykset voivat vaarantaa kuitenkin tämän sinänsä kannatettavan tavoitteen.

Järjestöt toteavat lausunnossaan myös, että Rajavartioliitoksen toiminnan painopisteen ajalliset ja vuodenaikajaksot vaihtelut ja siihen perustuva toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden lisääminen edellyttävät sellaisten työaikajoukkojen käyttöönottoa, jotka palkitsevat tuloksellista toimintaa ja sen suorittajia.

Lausunnossa kiinnitettiin huomioita myös mm. meripelastukseen ja merelliseen ympäristövalvonnan ja -vahinkojen torjuntaan. Järjestöt edellyttävät, että tähän asiaan tulee panostaa entistä enemmän. Lisäksi partioveneissä on oltava vähintään kolmehenkinen miehistö meripelastustehtävän hoitamiseksi kaikissa oloissa työturvallisuuskäytökohdat huomioiden.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto toteavat myös aineiston linjan mukaisesti, että rikostorjunnan edelleen kehittäminen on välttämätöntä. Järjestäytyneen rikollisuuden rantauduttua myös Suomeen, asettaa tämä Rajavartioliitokselle uudet haasteet mm. yhteistyöstä muiden naapurimaiden kanssa. Rikostorjuntaan liittyy oleellisesti

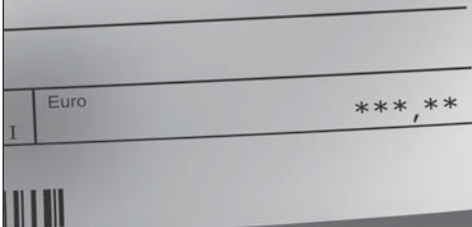
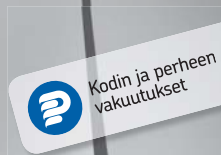
osana myös tiedustelu ja tarkkailu.

Järjestöt toteavat johtopäätöksessään, että Rajavartioliitos on suunnitellut vahvistetussa strategiassa 2019 toimeenpanevansa vuoteen 2015 mennessä yhteensä noin 250–300 htv:n voimavarasiirron pääkaupunkiseudun ja kaakkoisrajan rajatarkastusten vahvistamiseksi sekä uuden tuottavuusohjelman vähennysvelvoitteen toteuttamiseksi. Tämän lisäksi Rajavartioliitos joutuu mahdollisesti vähentämään muutoinkin henkilötövuosia, jotta Rajavartioliitoksen kehusehdotuksessa esittämän toimintamallin noin 13–15 miljoonan euron vaje voitaisiin kattaa. Tällä sisäisellä siirrolla voitaisiin ainoastaan huolehtia vain siitä, että painopistealueilla on käytettävissä tarvittavat määrärahat rajaturvallisuuden ja meripelastuksen ylläpitämisessä tarvittaviin kulutusmenoihin ja tekniikan uudistamiseksi tarvittaviin investointeihin. Kyseinen lisävähennys jouduttaisiin kohdentamaan jälleen kerran valtakunnallisen painopistealueen ulkopuolella sijaitseviin toimipisteisiin. Mahdollinen lisäleikkaus yhdessä jo aikaisemmin suunnitellun voimavarasiirron kanssa laskisi selvästi Rajavartioliitoksen suorituskykyä mainituilla alueilla sekä kykyä tuottaa turvallisuuspalveluja saariston ja rajaseudun asukkaille.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto esittävät lausunnossaan lopuksi, että Rajavartioliitoksen henkilöstön työskentelyedellytysten ja henkilöstömäärän pitämiseksi nykyisellään, merellisen- ja lentokaluston uudistamisen varmistamiseksi ja kehittämiseksi sekä rajaturvallisuuden parantamiseksi, Rajavartioliitokselle tulee myöntää lisämäärärahaa vuosittain keskimäärin 13–15 miljoonaa euroa. Merivartioliitto ja Rajavartioliitto eivät voi myöskään hyväksyä sitä, että mahdollinen määrärahavaje joudutaan kattamaan miltoin osin henkilötövuosien vähennyksillä.

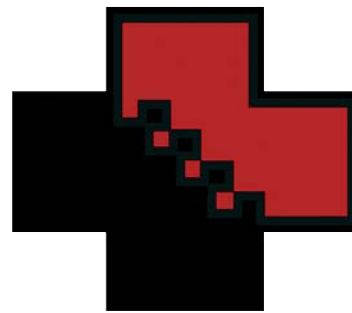

Joko sinä saat
vakuutusyhtiöstäsi
viiden tähden
laskuja?

On mukava saada lasku, jota ei tarvitsekaan maksaa. Yhä useammat asiakkaamme maksavat esimerkiksi kotivakuutuksensa pankkiasioinnistaan saamallaan OP-bonuksilla. Sitä kutsutaan keskittäjän eduksi. Tutustu osoitteessa op.fi/bonus tai tule käymään.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

***Hyvää Joulua!
Turvaisaa ja Tervettä Uutta Vuotta!***

**POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITO-
JA SOSIAALIPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ**
Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
p. 013 1711, www.pkssk.fi

 **SUOMUSSALMEN
OSUUSPANKKI**
puh. 010 257 2101, fax 010 257 2150
Keskuskatu 3, Suomussalmi

 **KUHMON
OSUUSPANKKI**
puh. 010 255 0501, fax 010 255 0550
Koulukatu 10, Kuhmo

**Vikailmoitukset 24 h
0800-181 818**

Merenkulkulaitos
Länsi-Suomen väyläyksikkö

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto:

Elinäika- kerrointa ei tule soveltaa sotilaseläkkeisiin

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto muistutavat, että upseereita ja opistoupseereita koskeneen eroamis- ja eläkeratkaisun yhteydessä nostettiin samalla raja- ja merivartioiden eroamisikä vuoden 1994 valtion eläkelain muutoksen perusteella 50 vuodesta asteittain 55 vuoden ikään saakka.

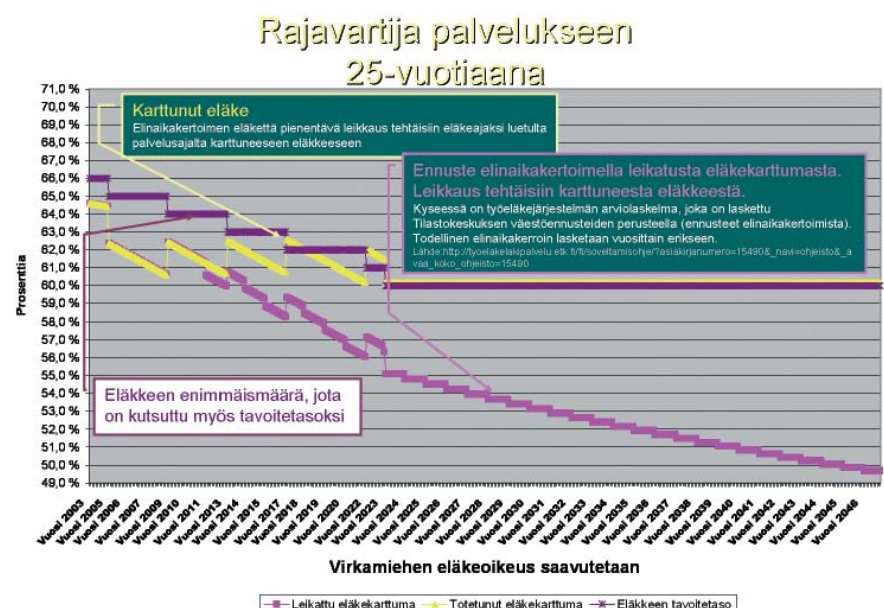
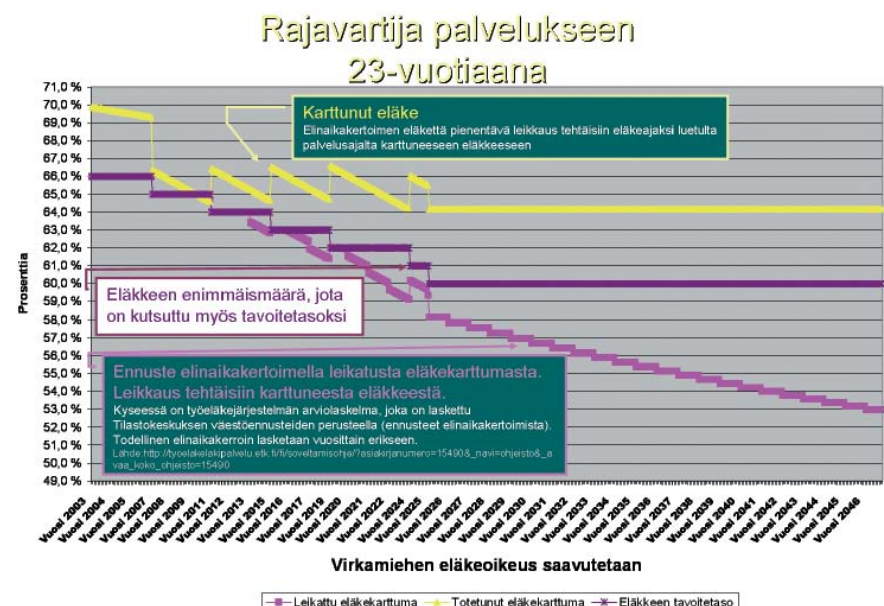
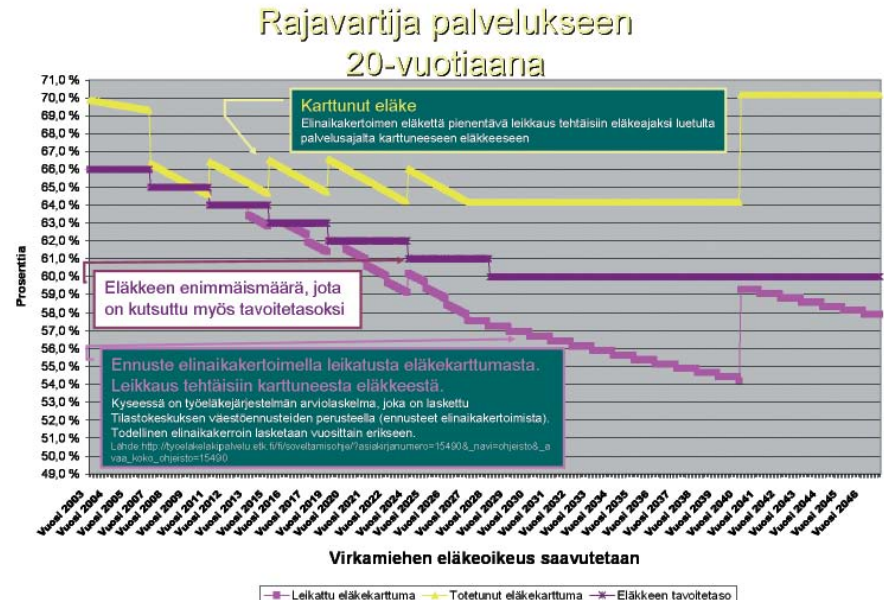
Tällöin todettiin, että tätä korkeammat eroamisiät romuttaisivat Rajavartiolaituksen tehtävät sekä Rajavartiolaituksen keskeisen osan maanpuolustusjärjestelmässä.

Edellä sanotuilla perusteilla Merivartioliitto ja Rajavartioliitto eivät pidä mahdollisena Rajavartiolaituksen sotilasvirassa palvelevien virkamiesten eroamisikien nostamista yli 55 vuoden iän. Järjestöt eivät pidä mahdollisena myöskään sellaisten superkarttumien käyttöönottoa, joilla jatkettaisiin palvelusta yli 55 vuoden iän.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto pitävät kuitenkin tärkeänä, että Rajavartiolaituksen raja- ja merivartioiden eroamisikä koskevia määräyksiä joustavoitetaan niin, että raja- ja merivartijoilla on upseerien ja opistoupseerien tavoin subjektiivinen oikeus jatkaa halutessaan palvelusta, mutta kuitenkin enintään 55 vuoden ikään saakka.

Merivartioliitto ja Rajavartioliitto ovat esittäneet, ettei Rajavartiolaituksen kuten ei myöskään puolustusvoimien sotilasvirkamiehiin sovelleta elinaikakerointa, eikä myöskään niin sanottua superkarttumaa ainakaan siten, että ne johtaisivat sanotuissa viroissa palvelemisen yli 55 vuoden iän.

Hallitus on antanut Eduskunnalle esityksen myös sotilaseläkkeen määräytymistä koskevaksi lainmuutokseksi (HE 203/2009). Tätä kirjoitettaessa lakiesitys oli vielä Eduskunnan käsiteltävänä, mutta myös sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2010. Lainmuutoksen myötä elinaikakerointa ei sovellettaisi lainkaan sellaiseen sotilaseläkkeeseen, johon oikeus on syntynyt vuoden 2009 loppuun mennessä. Niillä henkilöillä, jotka ovat

jo nykyisin ehtineet saavuttaa oikeuden sotilaseläkkeeseen, ei siten olisi tarvetta jäädä eläkkeelle ennen vuodenvaihdetta

sen johdosta, että eläkkeen määrä jäisi vuodenvaihteen jälkeen pienemmäksi. Hallituksen esityksen mukaan lakiesi-

tyksen tarkoituksena onkin lieventää elinaikakertoimen vaikutusta erityisesti lain voimaantulon siirtymävaiheessa ja sitä kautta turvata hallittu eläkkeelle siirtyminen.

Niiden sotilaseläkkeiden osalta, joihin syntyy oikeus vasta 1.1.2010 jälkeen, hallituksen esittämä lainmuutos tarkoittaa sitä, että elinaikakertoimen eläkettä pienentävä leikkaus tehtäisiin eläkeajaksi luetulta palvelusajalta karttuneeseen eläkkeeseen eikä eläkkeen enimmäismäärällä rajattuun eläkkeeseen. Pidempi palvelusaika voi siis ainakin joissakin tapauksissa kompensoida elinaikakertoimen eläkettä pienentävää vaikutusta.

Miten elinaikakerroin vaikuttaa yleisesti eläkkeisiin?

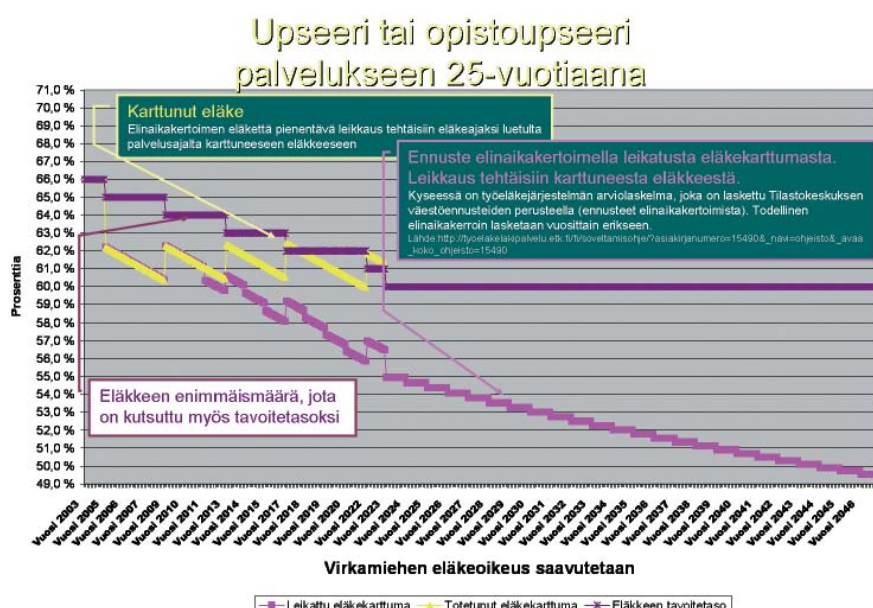
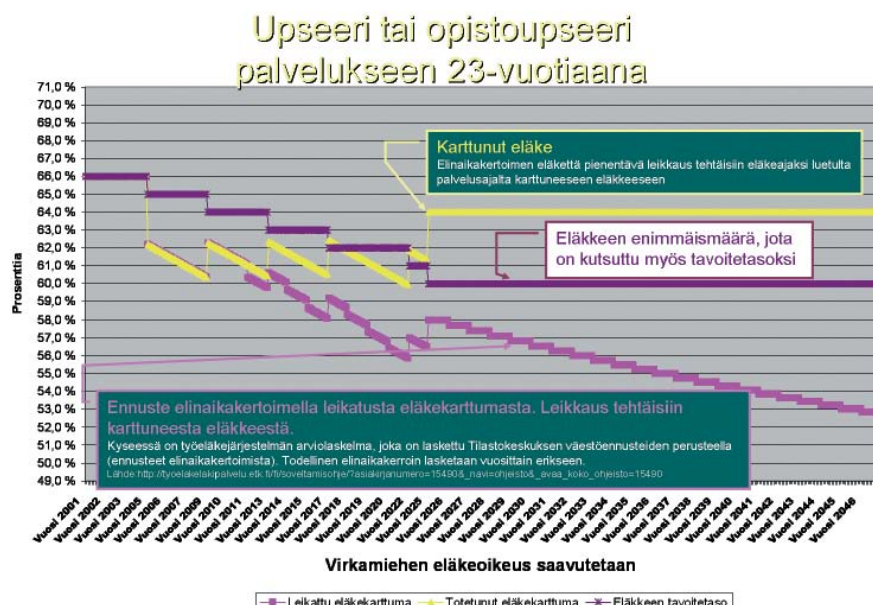
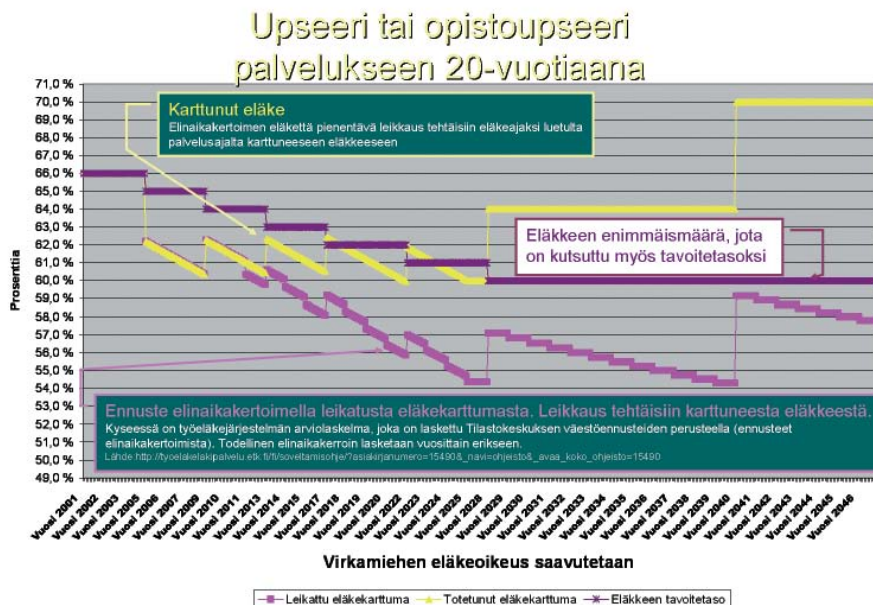
Elinaikakerroin vaikuttaa eläkkeisiin ensimmäisen kerran vuonna 2010. Sotiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut ensi vuoden kertoimeksi 0,99170. Kerroin vaikuttaa alkavan työeläkkeen määrään. Nyt vahvistettu elinaikakerroin koskee vuonna 1948 syntyneiden vanhuuseläkkeitä. Samoin se koskee henkilöitä, joiden työkyvyttömyys alkaa vuonna 2010. Kansaneläkkeisiin ja tapaturma- sekä liikennevakuutuslain mukaan maksettaviin eläkkeisiin elinaikakerroin ei vaikuta.

Elinaikakerroin lasketaan joka vuosi erikseen kullekin ikäluokalle 62 vuoden iässä. Kerroin määritellään viiden edeltäneen vuoden kuolevuustilastojen perusteella. Jos esimerkiksi vuonna 1948 syntyneen työeläke ilman elinaikakerrointa olisi 1 600 euroa, niin elinaikakertoimella tarkistamisen jälkeen se on noin 1 587 euroa.

Eläkkeen pienentymisen voi välttää jatkamalla työssä pitempään. Jos esimerkiksi vuonna 1948 syntynyt jatkaa työssä kuukauden verran pitempään, niin hän saa eläkettä 1 600 euroa kuukaudessa. Työeläketurvan kotisivuilla on laskuri, joka havainnollistaa elinaikakertoimen vaikutuksen.

Kaikki eivät pysty pidentämään työssäoloaikaansa, ja joillekin se on mahdotonta. Elinaikakerrointa sovelletaan työkyvyttömyyseläkkeissä vain eläkkeen ansaittuun osaan. Kerroin on myös lievempi kuin se olisi työkyvyttömän oman syntymävuoden mukaan laskettuna eläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi.

Elinaikakerroin ei vähennä työeläkkeen kokonaismäärää, mutta pienentämällä kuukausimäärää saadaan eläke jakautumaan yhä pidentyvälle elinajalle. Joustavan vanhuuseläkeiän saavuttanut 63-vuotias suomalainen elää tämän jälkeen vielä keskimäärin 21 vuotta, mutta Tilastokes-

kuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2030 jo 25 vuotta. Elinajan pidentymisen vuoksi vanhuuseläkkeellä olevia on paljon suurten ikäluokkien jälkeenkin.

Elinaikakertoimella pyritään ohjaamaan osa pidentyvistä elinajasta työntekoon. Työeläkkeen tasoa voi parantaa työskentelemällä pidempään.

RAJAVARTIOLIITTO RY

Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI

LOMATUKIHAKEMUS

- ☐ Haen perheellisen lomatukea
☐ Haen yksinäisen lomatukea

Palautus 31.3.2010 mennessä!

HENKILÖTIEDOT

Hakijan suku ja etunimet	Henkilötunnus	Hakijan puolison nimi	Syntymäaika
Siviilisäätö ☐ avio-/avoliitto ☐ naimaton ☐ eronnut ☐ leski	Lomalle mukaan tulevien lasten syntymävuodet		Lapsien lukum. yht.
Postiosoite	Puhelin, -koti	Jos hakija ei ole tällä hetkellä työssä, syynä siihen on ☐ työttömyys ☐ työkyvyttömyys	
Postinumero ja -toimipaikka	Puhelin, -matka	☐ muu, mikä?	

TALOUDELLINEN ASEMA

Talouden tulot yhteensä €/kk Merkitse tähän taloutesi kuukausitulot ennakonpidätyksen jälkeen. (Tähän on merkittävä kaikki olennaiset tulotasoon vaikuttavat palkka- ja pääomatulot sekä avustukset) perhe €/kk.		Talouden menot yhteensä €/kk Merkitse tähän taloutesi kaikki olennaiset menot perhe €/kk.	
Palkkatulot	Eläkkeet	Ruoka- ja vaatemenot	Asunto- ja opintolainojen menot
Päivärahat	Pääomatulot	Muut asumismenot	Terveystuomien menot
Muut tulot	Tulot yhteensä 0,00	Muut välttämättömät menot	Menot yhteensä 0,00

PERUSTELEN HAKEMUSTANI SEURAAVASTI

☐ Taloudellisilla syillä (lyhyt kuvaus taloudellisista syistä miksi haet lomatukea)	
☐ Terveystuomilla syillä, (lyhyt kuvaus joko omista tai perheen sisäisistä terveystuomista syistä miksi haet lomatukea)	
☐ Muut syyt? (esim. työkyvyttömyys, lomautus, yksinäisyys, perheongelmat, omaishoito, jne. Lisäksi lyhyt kuvaus elämäntilanteesta)	
Onko hakija tai hakijan puoliso saanut lomatukea aikaisemmin ☐ ei koskaan ☐ kyllä, vuonna _____ Tukea myöntänyt yhteisö _____	Käsittelymerkinnät (Rajavartioliitto täyttää) ☐ Hakemus saapunut _____ . _____ 200_____ ☐ Hakija on saanut Rajavartioliiton lomatukea vuonna _____
Allekirjoitukset päämäärä _____	

☐ Lisäselvityksiä erillisessä liitteessä

IDEAS IN EVOLUTION

6011/GA
EXPLORER II

EN 15090:2006 HI3 CI AN
- F2A - P.P.E 3 CAT.

Tutustu myös muihin poliisi- ja sotilasjalkineilleihin osoitteessa: www.atsafety.fi

ATS
Safety Company

ATS Oy Safety Company - Raisionkaari 50 - 21200
RAISIO Tel: +358 (0) 2 4329696 Fax: +358 (0) 2 4329625
E-mail: ari.tuori@atsafety.fi Web: www.atsafety.fi

Metsäliitto onnittelee
Rajavartiolaistosta ja
Rajavartioliittoa
merkkipäivänä.

Metsäliitto

Koko perheen ruokapaikka

Meiltä lounas joka päivä
klo 11 - 17

Lounaspassilla joka
11. lounas ilmainen.

● Tunnetusti runsas salaattipöytä

Teboil Suomussalmi
Kalliokatu 2, puh. 08-711 052
Avoinna ma-la 6.30-22, su 8-22

TEBOIL
huoltaa autoja ja ihmisiä

Nurminen Logistics ▶▶▶

ITÄRAJALLA:

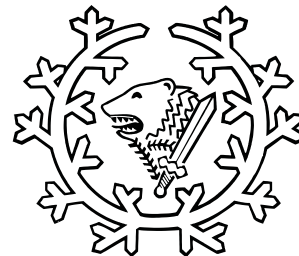
VAALIMAA, VAINIKKALA, IMATRA, NIIRALA, VARTIUS

www.nurminenlogistics.com

etunimi.sukunimi@nurminenlogistics.com

merikartat.fi

Edunvalvontaa hallintoyksiköissä

Kainuu

Kainuun Rajavartiostossa ei tällä hetkellä ole vireillä uusia erimielisyysneuvotte-luja vaativia tulkintaristiriitoja. Paikal-lisneuvotteluun saatettujen vanhojen tapausten osalta odottelemme edelleen ratkaisuja. Suurimmat huolet ja murheet keskittyvät tulevaan toimintaan: henki-löstöstrategiaan, kaksiporaisuuteen ja tuleviin määräraha-kehyksiin. Kuivajärven rajavartioaseman lakkauttamisen jälkeen henkilöstösiirtoja näyttää tulevan sellaisel-la rytmillä, ettei reppua ennästä juuri purkaa kun uusi siirto jo hämmöittää.

Rajaosuuksien uusjaon hätäileminen ensi vuoden alkuun aiheuttaa varmasti

huolta muutamiksi vuosiksi Vartiuksen ja Korttesalmen rajavartioasemien päälli-köille järkevän toiminnan ylläpitämiseksi. Vartiuksessa rajaosuutta tulee olemaan 22 kilometriä / henkilöstöä rajavalvon-taan aluksi 17 ja 1.6 alkaen 24 henkilöä. Korttesalmella vastaavasti rajaosuus kutistuu 12 kilometriin ja henkilöstöä rajavalvonnassa on 15. Nyt on sitten sat-sattu painopisteille resurssia, voi pistää partioita liikkeelle vaikka väliaikalähdöllä. Toivottavasti aika ja rahanpuute hoitanevat ongelman muutamassa vuodessa, ettei valkotakkisia tarvittaisi.

Sopeuttaminen ja sopeutuminen tulee

olemaan haastavaa, ettei kukaan tunne olevansa ongelmajätettä resurssien karsinnan tiimellyksessä, ja jotta onnis-tumme säilyttämään työn arvostuksen. Organisaation supistaminen noin 330 ihmisen yhteisöstä 238 HTV-kehykseen viidessä vuodessa vaatii hyvää ja aitoa yhteistoimintaa ja avarakatseisuutta kaikissa portaissa. Toivottavasti saamme aidosti karsittua hallintoa ja epäoleellista tekemistä, jotta voimme tehdä meille asetetut tehtävät kunnialla.

Mika Kaikkonen

Lappi

Lapin Rajavartiosta annettiin kesäkuun lopulla käsky, jossa määrättiin lisäämään partiokäskyihin teksti: "Partiolla on mah-dollisuus ruokailla tavanomaisessa ruo-kailupaikassa (rv-asema) partion aikana. (Viite: LRE kky 1087/17/2009 18.6.2009 ja apääll linjaus)".

Tällä tekstin lisäyksellä vartiosto lin-jasi, ettei sen tarvitse maksaa partioista aiheutuneita päivärahakustannuksia painopistepartioille ja yöpartiolle. Syksyn alussa sitten vartioston esikunnassa ym-märrettiin, että heidän laatimansa käskyn on annettu väärin perustein. Vartiosto laati ilmoituksen, että se on havainnut sellais-

ta, että vartiolla on jätetty maksamatta virkamiehille kuuluvia korvauksia. Tällä ilmoituksella vartiosto pyyhki kätensä. Samassa ilmoituksessa käskettiin vartio-asemia korjaamaan virheet ja lähettämään esikuntaa partiokäskyt ja Personec Aika-raportit, jotta he voisivat vielä tarkastaa, että kaikki maksut toteutetaan oikein. Vartioston esikunta on antanut lupauksen laittaa maksuun virkamiehille kuuluvat korvauksen 15.12.2009 palkan maksun yhteydessä.

Tämän korjauksen jälkeen jää varmasti vielä korjattavaa, jotta kaikki ne virka-miehet, joille kuuluu korvauksia saavat

ne. Anekdoottina voisi mainita, että ne virkamiehet, jotka eivät totelleet esimiehen käskyä käydä ruokailemassa vartiolla, heille tullaan korvaamaan maksamatta jääneet päivärahat mutta ne, jotka tot-telivat esimiehen käskyä jäävät tämän hetkisen vartioston linjauksen mukaisesti ilman heille kuuluvia korvauksia. Vaik-kakin yleisessä virkaehtosopimuksessa sanotaan, että lyhytaikainen esimiehen käskystä tapahtuva käynti työpaikalla (vartioasema) ei katkaise päivärahaan oikeuttavaa aikaa.

Petteri Seppänen

Pohjois-Karjala

Vuoden 2010 alussa siirrytään rajavar-tiostossa uuteen organisaatioon, jossa nykyisille rajavartioalueille jää yksi rajavartioasema. Organisaatiomuutoksessa on Pohjois-Karjalan rajan henkilöstöyhdistys ry ollut positiivisessa hengessä mukana. Tähän asti on työnantaja toteuttanut yhteistoiminnan hyvällä tavalla. Nyt suunnitelmat ovat konkretisoitumassa käytäntöön ja yhteistoiminta henkilöstön kanssa tulee toimia muutoksen loppuun saakka. Uusien suurempien rajavartioasemien työvuoro-järjestelyt ja operatiivinen toiminta tulee suunnitella yhdessä henkilöstön kanssa. Tämän onnistumisessa ovat rajavartioal-eiden johto ja yhteistoiminta-lautakunnat avainasemassa.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä myös tehtäviä muutetaan. Jotkut tehtävät

muuttuvat työnantajan toimesta siten, että tehtävän vaativuustaso laskee. Näissä tapauksissa muistutan tehtävänhoitajia yhden vuoden palkkaturvasta, kun aikai-sempaa tehtävää on hoidettu vähintään yksi vuosi. Tehtävämuutoksien yhteydessä tulee myös käydä yhteistoimintamenettely tehtävänhoitajan kanssa, jossa työnantaja on velvollinen tuomaan esille perustelut tehtävämuutoksesta.

Janne Varonen

Rajavartioliiton hallituksen vastuuhenkilöt ja -alueet:

- * Puheenjohtaja Jorma Kariniemi
- * Varapuheenjohtaja: Jussi Kämppi
- * Jäsenrekisterivastaava: Jussi Kämppi
- * Tiedotusvastaava: Jorma Kariniemi
- * Tiedotusvastaava hallituksen osalta: Jarkko Eteläpää
- * Talousvastaavat: Erkki Hirovnsalo / Petteri Seppänen
- * Koulutusvastaava: Erkki Hirvonsalo / Leena Myyrä
- * Atk-vastaava: Petteri Seppänen
- * Asuntovastaava: Petteri Seppänen
- * Työsuojeluvastaava: Oskari Holm

Palautteen antamisen helppous ja sen vaikeus

Ajattelin tässä kirjoittaa muutaman virkkeen palautteesta; sen saamisesta ja ennen kaikkea sen antamisesta. Viime kirjoituksessani kritisoin Suomenlahden merivartioston henkilöstötoimiston toimintaa. Saamani palaute kirjoituksesta oli aika kirjavaa. Jäsenemme kiittelivät rohkeasta kritiikistä ja jotkut toiset eivät tykänneet ollenkaan.

Tarkoitukseni oli vähän herätellä keskustelua ja saamani palautteen sekä aiheesta käydyn vilkkaan keskustelun perusteella onnistuin siinä mielestäni aika hyvin ja tämä herätti muutamia ajatuksia palautteesta, joita ruodin tuonnempana.

Suomi on demokraattinen valtio, jossa pitää olla vapaus kritisoida vallitsevia epäkohtia; koskivatpa ne vaikka työnantajan edustajien toimintaa tai mitä tahansa maan päällä tapahtuvia asioita. Ja luonnollisesti on oikeus kiitellä henkilöitä tai organisaatioita hyvin hoidetuista asioista.

Suomalaisessa kulttuurissa palautteen antaminen ei ole luonteva tapahtuma. Yleensä ”tupistaan keskenään kuppi-kunnissa”, annetaan kielteistä palautetta kasvottomasti sähköpostin välityksellä tai kritisoidaan asioita netin keskustelupalstoilla nimimerkkien taakse piiloutuneina. Tätä monenkirjavaa kritiikkiä kohtaa kiittämistä enemmän, kun kritisointi on kiittämistä helpompaa.

Mutta missä on kiitos? Avoimeen vuoropuheluun kuuluu oleellisena osana myös positiiviseen palautteen antaminen, mutta miksi sitä ei anneta? Johtuuko se siitä, että toisen kehuminen on niin vaikeaa?

Koska olen täysin maallikko tällaisten psykologisten kysymysten äärellä, voin miettiä näitä asioita ainoastaan omien kokemuksieni ja käsitysteni perusteella. Mielestäni yksi oleellinen este positiivisen palautteen antamiselle on kateus. Suomalainen ajattelee, että naapurilla tai työkaverilla ei saa olla asiat paremmin kuin itsellään. Kiitoksen sanominen tai toisen kehuminen voi saada hänet hyvälle tuulelle tai potkia häntä vielä parempiin suorituksiin. Tämähän olisi luonnollisesti kaikki pois itseltään. Eli on parempi olla kehumatta tai kiittämättä, ajattelee suomalainen.

Mielestäni toinen este kiitoksen sanomiselle on se, että kiittäminen on osaksi henkilökohtaisten tunteiden osoittamista

ja suomalainen mieshän ei tunnetusti tunteitaan näytä. Positiivisen palautteen antamisen ei tarvitse olla mikään maata mullistava speaktaakkeli, jossa taputellaan toista olalle ja keksitään korulauseita. Riittää, että on oma itsensä ja kertoo asian lyhyesti ja ytimekkäästi sekä ehdottoman rehellisesti. Näytelty kiitos tekee kiitoksen antajasta pellen.

Palautteen antamiseen on olemassa kaikenlaisia malleja ja oppeja mm. ”hampurilaismalli”, jossa kiitellään, kritisoidaan ja taas kiitellään hampurilaisen muodon mukaan. Mielestäni nämä opit ja mallit ovat ihan hyviä työkaluja palautteen antamiselle, mutta eivät poista perusongelmaa; miksi se on niin vaikeaa? Kaikki lähtee avoimesta vuoropuhelusta. Jokainen uskaltaa olla kotona läheistensä keskuudessa oma persoonansa ja kertoa mielipiteensä avoimesti sekä osoittaa myös tunteensa. Mutta miksi tätä ei voisi tapahtua julkisemmassa tilanteessa, esim. työyhteisössä?

Jos kaikki olisivat omia persooniaan

tittleihin ja aseisiin katsomatta sekä ilmaisisivat itseään avoimemmin, palautetta tulisi paljon enemmän. Tämä taas ruokkisi kaikkia osapuolia avoimempaan vuoropuheluun ja mahdollistaisi puhumisen suoraan mahdollisista epäkohdista sekä myös hyvistä asioista. Tällöin kenenkään ei tarvitsisi kantaa murheita sisällään eikä ”tupista kuppikunnissa”.

Väitän, että avoimeen vuoropuheluun pystyvä työyhteisö voi paremmin ja siellä on työntekijöillään parempi olla. Tällainen avoimuus on ehkä utopiaa, mutta mahdollista. On tärkeää, että kaikki palaute on asiallista ja pysyy hyvän maun rajoissa, mutta kuitenkin kaikkein tärkeintä on se, että palautetta saadaan ja annetaan.

Miettikääpä tätä ja antakaa palautetta!

Ja lopuksi haluan kiittää Suomenlahden Merivartioston henkilöstötoimistoa parantuneesta yhteistoiminnasta. Asiat menevät eteenpäin yhdessä ponnistaen ja hyvässä yhteisymmärryksessä.

Teksti ja kuvat Jussi Kämpö

Trade union actions for migrant workers and frontline staff in migration services

Ateenan seminaari

EPSU (European Federation of Public Service Unions) järjesti yhdessä ETUI:n (European Trade Union Institute) kanssa julkisen alan ammattijärjestöille seminaarin 2.-4.11. Ateenassa. Seminaari oli suunnattu ammattijärjestöille, jotka edustavat maahanmuuton ja maahanmuuttajien kanssa tekemisissä olevia työntekijöitä.

Suomesta seminaariin osallistuivat Rajavartioliiton varapuheenjohtaja Jussi Kämpö ja pääluottamusmies Markku Pietikäinen.

Seminaarissa käsiteltiin laajasti maahanmuuttoa Euroopan Unioniin ja sen eri jäsenvaltioihin ja muuttoliikettä EU:n sisällä, keskittyen kuitenkin lähinnä maahanmuuttajien työllistymiseen, sen esteisiin ja ammattijärjestöjen keinoihin edistää maahanmuuttajien työllistymistä.

Seminaarissa luennoivat mm. Catele- ne Passchier (ETUC=European Trade Union Confederation), Lionel Fulton (LRD=Labour Research Department) ja Thomas Liebig (OECD=Organisation for Economic Cooperation and Development). Luentojen jälkeen osallistujat jaettiin ryhmiin, jotka ryhmätöinä kartoittivat maahanmuuttajien tilannetta, työllistymistä ja työllistymisen esteitä eri jäsenmaissa.

Keskustelu laajeni myös maahanmuuttajien yleiseen integroitumiseen ja sen ongel-

miin, sekä keinoihin kuinka integroitumista on edistetty eri jäsenmaissa. Mielenkiintoista oli havaita että eri jäsenmaissa painitaan samojen ongelmien ja haasteiden kanssa. Volyymit lähinnä vaihtelevat. Muutenkin ryhmätöiden aikana sai hyvän käsityksen, minkälainen tilanne eri jäsenmaissa on maahanmuuttajien suhteen.

Seminaarin agenda ei ollut aivan sitä mitä odotimme, mutta tärkeintä oli että saimme luotua uusia kontakteja ja alulle suunnitellun uudesta seminaarista. Tuleva semi-

naari olisi suunnattu ammattijärjestöille, jotka edustavat rajavalvonta- ja rajatarkastushenkilöstöä ja keskittyisi järjestöjen verkostoitumiseen ja eurooppalaisen rajavalvonta- ja rajatarkastushenkilöstön edunvalvonnan kehittämiseen. Pardia järjestää seminaarin EPSU:n tukemana Suomessa syksyllä 2010. Rajavartioliitolla on myös varmasti vahva rooli seminaarin järjestelyissä ja tietysti itse seminaarissa.

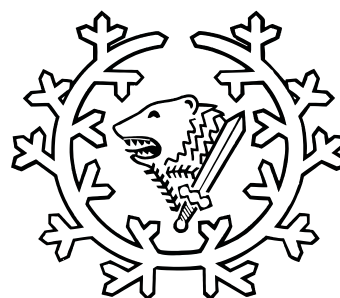
* EPSU edustaa yli 200 ammattijärjestöä ja 8 miljoonaa työntekijää Euroopassa.

Vuoden 2010 lomatuotet jaossa!

Lomatukianomus löytyy tämän lehden sivulta 19 sekä Rajavartioliiton internetsivuilta.

Anomus on tarvittavine liitteineen palautettava Rajavartioliiton toimistolle **31.3.2010 mennessä!**

Teksti ja kuvat Olli Ranua

Rajaviestimaraton juostiin Vantaalla 11.10.2009

Vauhdin hurmaa!

Vuoden 2009 Rajaviestimaraton ja Vantaan maraton hölkyteltiin mukavassa auringonpaisteessa ja raikkaassa nollan pinnassa olevassa syyssä. Yhteensä 1145 juoksijaa saavutti maalilinjan Vantaan maratonin eri matkoilla. Rajaviestimaratonille ilmoittautui yhteensä 35 juoksijaa, joista viivalle asettui ja maaliin pääsi 30.

Edellisvuoden Ruskamaratonin yhteydessä juostun ensimmäisen Rajaviestimaratonin 46 osallistujan määrään verrattuna juoksijoiden määrä siis laski. Etelä- ja Kaakkois-Suomen runsaslukuista rajamiesjoukkoa ei siis saatu kovin hyvin aktivoitua mukaan. Toivottavasti ensi vuonna Rajaviestimaraton palaa taas kasvun tielle.

Kovia aikoja

Päällimmäisenä jäi tapahtumasta mieleen paitsi erinomainen sää, myös erinomaisen kovat tulokset. Rajaviestimaraton on lanseerattu Rajavartioliiton henkilökunnalle avoimeksi kuntoilu- ja urheilutapahtumaksi, painottaen sanaa kuntoilu. Nyt kuitenkin osallistujat olivat pääosin

selkeästi urheilijoita, sen verran kovia suorituksia Vantaalla nähtiin.

Maratonin matkalla Rajaviestimaratonilla maaliin pääsi yhtensä kuusi juoksijaa. Harri Nissisen (sarja M) aika 2.28.26 oli raudanluja suoritus. Jo kolmen tunnin alitus on äärimmäisen kova, saat sitten kahden ja puolen tunnin. Petri Härmä (M40) oli toinen ajalla 3.04.58 (tasoitettu aika 2.56.11) ja Matti Karjunen (M) kolmas ajalla 3.14.57.

Puolimaratonilla oli eniten osallistujia, yhteensä kaksikymmentä. Nopeinta taktia piti Aki Hietanen (M). Hänen aikansa oli miesten yleisessä sarjassa 1.20.33. Mutta kun Rajaviestimaratonin tasoitukset lasketaan mukaan, eli siis ikähyvytykset, voiton vei Ismo Hellsten (M45) ajalla

1.21.31 (tasoitettu aika 1.11.22) ja toinen oli Jukka Haverinen (M45) ajalla 1.25.57 (tasoitettu aika 1.15.15). Aki Hietanen oli tasoitettujen aikojen mukaan kolmas. Hietasen perässä Jarkko Vuollet (M), Tero Koivisto (M) ja Jari Virtanen (M) tulivat 15 sekunnin sisällä, joten lujaa tahtia on Vantaan katuja taivallettu!

Varttimaratonilla juoksijoita oli neljä. Nopein oli Harri Karjalainen ajalla 41.49, toinen Kari Vainio ajalla 50.23 ja kolmas Ilkka Ikävalko ajalla 52.03.

Tapahtuman suojelija Suomenlahden merivartioston komentaja kommodori Markku Hassinen osallistui varttimaratonille. Hänen aikansa oli 53.30. Aikaa tärkeämpää hänelle oli kuitenkin osallistua ja näin tukea Rajaviestimaraton –tapahtumaa. Vilpittömät kiitokset kommodori Hassiselle!

Mainittakoon vielä, että molemmille Rajaviestimaratonille, Ruskamaraton 2008 ja Vantaan maraton 2009, on osallistunut kaksi henkilöä: Hanna Kaipainen ja Juha Julkunen.

Ensi vuonna uudelleen!

Tämän vuoden tapahtumasta jälleen viisastuneena, ensi vuoden Rajaviestimaraton on tarkoitus kehittää edelleen. Kuljetus pyritään järjestämään yhdessä työnantajan ja yhdistysten kanssa, jotta osallistuminen ei jäisi ainakaan siitä kiinni.

Rajavartiolaituksen työntekijöitä koetaan saada innostumaan kuntoilusta ja sitä kautta myös osallistumaan tapahtumaan vaikkapa kruununa harjoittelukaudelle. Ensi vuoden tapahtumapaikka julkaistaan jo alkuvuodesta, jotta sekin omalta osaltaan kannustaisi kuntoilemaan, kun olisi konkreettinen maali johon tähdätä.

Jo ennestään loistavia palkintoja on myös tarkoitus kehittää entistä houkuttelevammiksi. Tänä vuonna kaikkien osallistujien kesken arvottavien palkintojen arvo oli yli 2 500 euroa (mm. 2 x maastopolkupyörä, 7 x sykemittari, 4 x juomareppu,... ym... ym...)

Lisäksi tiedotusta on tarkoitus lisätä. Rajaviesti-lehti, tapahtuman internetsivut ja sähköposti ovat tiedotuksen tärkeimmät kanavat.

Kiitos vielä kaikille osallistujille! Ensi vuonna hölkytellään taas jossain päin Suomea!

	<u>SARJA</u>	<u>TASOITUS</u>	<u>AIKA</u>	<u>TASOITETTU AIKA</u>	<u>SIJA</u>	<u>ARVONTA- PALKINTO</u>
MARATON						
Nissinen Harri	M	1	2:28:26	2:28:26	1	
Härmä Petri	M40	0,9525	3:04:58	2:56:11	2	Suunto T1
Karjunen Matti	M	1	3:14:57	3:14:57	3	Juomareppu
Juuti Mikko	M	1	3:50:10	3:50:10	4	Juomapullo
Lappalainen Heikki	M50	0,8894	4:25:04	3:55:45	5	
Häkkinen Seppo	M	1	3:58:02	3:58:02	6	Hybridipyörä
PUOLIMARATON						
Hellsten Ismo	M45	0,8755	1:21:31	1:11:22	1	Suunto T1
Haverinen Jukka	M45	0,8755	1:25:57	1:15:15	2	
Hietanen Aki	M	1	1:20:33	1:20:33	3	Garmin 310XT
Vuollet Jarkko	M	1	1:20:40	1:20:40	4	Otsalamppu
Koivisto Tero	M	1	1:20:41	1:20:41	5	
Virtanen Jari	M	1	1:20:48	1:20:48	6	
Rantasalo Juha	M45	0,8755	1:34:02	1:22:20	7	Suunto T1
Saapunki Henri	M	1	1:23:10	1:23:10	8	
Kapanen Jari	M45	0,8755	1:36:20	1:24:20	9	
Pietilä Juha	M	1	1:24:30	1:24:30	10	Juomareppu
Lemmetyinen Mika	M	1	1:25:47	1:25:47	11	Otsalamppu
Salokannel Ossi	M	1	1:27:17	1:27:17	12	Otsalamppu
Kaipiainen Hanna	N	0,8274	1:46:30	1:28:07	13	Suunto T3c
Julkunen Juha	M	1	1:34:07	1:34:07	14	Juomareppu
Junttila Sanni	N	0,8274	1:59:19	1:38:43	15	Lynx fleece
Löfbacka Hanna	N	0,8274	1:59:19	1:38:43	16	Otsalamppu
Kurtila Jouni	M	1	1:42:35	1:42:35	17	Juomapullo
Timperi Joona	M	1	1:42:47	1:42:47	18	Juomapullo
Piironen Jari	M	1	1:55:22	1:55:22	19	Juomareppu
Pollari Kimmo	M	1	2:01:07	2:01:07	20	Hybridipyörä
VARTTIMARATON						
Karjalainen Harri	M	1	0:41:49	0:41:49	1	Suunto T1
Vainio Kari	M	1	0:50:23	0:50:23	2	Polar FT60 + GPS
Ikävalko Ilkka	M	1	0:52:03	0:52:03	3	Juomapullo
Hassinen Markku	M	1	0:53:30	0:53:30	4	Otsalamppu

Harri Nissinen juoksi Vantaalla ylivoimaiseen voittoon

”Rajamiehet on rautaa!”

Rajaviestimaratonin tuloksellisesti kovatasoisin suoritus nähtiin täyspitkällä maratonilla ja miesten yleisessä sarjassa. Rajatarkastajana Imatran rajanylityspaikalla töitä tekevä Harri Nissinen näytti muille juoksemisen mallia ja tehtiin raikkaassa syyssäässä erinomaisen ajan.

Ylhäällä kuva matkan varrelta ja oikealla alhaalla juuri ennen starttia. Ilme on hieman ”kireämpi” matkan varrella kuin lähdössä.

Nissisen aika 2.28.26 on hänen uusi oma ennätöksensä ja sijoittui tekoherkällä tämän vuoden Suomen parhaiden maratonajokien tilastossa kahdeksanneksi. Nissisen aiempi ennätys oli tämän vuoden toukokuun lopulla Tukholman maratonilla juosta 2.29.55.

”En ole täysin tyytyväinen”

Nissisen tavoitteena Vantaan Maratonille ja siis myös Rajaviestimaratonille, oli lähteä juoksemaan 3.30 kilometrivauhtia. Puolimatassa hänen väliaikansa oli 1.13.30, joten kilometrivauhti oli ollut siihen mennessä 3.29. Toinen puolisko kesti 1.14.56, kilometrivauhdin ollessa siis noin 3.33. Nissinen ei ollut tyytyväinen varsinkin viimeiseen seitsemään kilometriin.

– Sitä kun on heikko luonne, niin silloin kun joka paikkaan koskee ja jalat on paskana, niin antaa periksi, toteaa Harri Nissinen pieni virne suupielessä.

Nissisen kohdalla ei voida kuitenkaan puhua mistään dramaattisesta loppumatkan romahduksesta, vaikka alkumatkaan nähden kilometrivauhti hieman laskikin.

Maaliin tullessa Nissisen otsikon mukainen karjaisu ei jäänyt keneltäkään lähimaastossa olijalta kuulematta. Hyvää mainosta – rajamiesten maine kovakuntoisena porukkana kasvoi rutkasti paikalla olijoiden silmissä. Niin ja komea suoritus kerta kaikkiaan!

Juokseminen ja kirjoittaminen

Harri Nissisen juoksu-ura alkoi peruskoulun kahdeksannella luokalla, kun hän oli Cooperin -testissä luokkansa kolmanneksi viimeinen. Ensimmäisen maratonin nyt 31-vuotias Nissinen juoksi vuonna 1999.

Nissinen saa työnantajalta ajallista tukea harjoitteluun.

– Olen äärimmäisen tyytyväinen työnantajan vuosittaiseen 150 tunnin palkalliseen harjoittelu-aikaan, sanoo Harri Nissinen.

Ensi vuoden tavoitteista Nissinen mainitsee ehkäpä tärkeimpänä syyskuun Joutsenon SM-maratonin. Siellä olisi tarkoitus pärjätä.

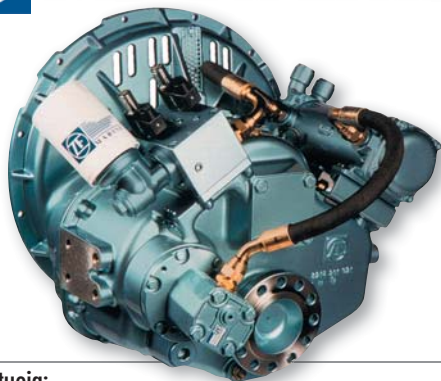
Nissisen tarkoituksena on juosta vuosittain kaksi maratonia. Tänä vuonna niitä kertyi kuitenkin kolme, koska Jyväskylän

SM-maraton meni flunssan vuoksi piloille. Lenkillä maratoonari Nissinen pyrkii pääsääntöisesti käymään kaksi kertaa päivässä – aamuin illoin.

Aivan kuten juoksemisen, myös toisen harrastuksensa, kirjoittamisen Nissinen aloitti sen vuoksi, että hän oli omasta mielestään siinä huono. Vuonna 2006 hän aloitti blogin kirjoittamisen internetiin. Kävi jälaskurin mukaan Wannabe Maratoonarin raastavaa elämää käy lukemassa varsin sankka kävijöiden määrä. Mikäli aiot blogia lukea, muista että se ei ole tarkoitettu tosikoille. Blogissa kirjoitetaan räväkällä huumorilla höystettynä lähinnä muusta kuin treenaamisesta, juoksemisesta mainitaan usein vain sivulauseessa:)

Tsemppiä Harrin tuleville juoksuvuosille ja maratonmenestystä!

Maahantuojat:

Ruukintie 7-9, 02330 Espoo, www.atoy.fi
Puh. (09) 6827 1, Faksi (09) 6827 305

**LYNX- ja SKI-DOO
-moottorikelkat**

**CAN-AM
-mönkijät**

Varaosat – Varusteet – Huollot

KOILLIS-MOTOR

Järvenpääntie 2, 93600 KUUSAMO

Puh. (08) 852 1855

**SEN MINÄ MYYMME,
SEN MYÖS HUOLLAMME**

SCANIA

www.scania.fi

Lönnrotinkatu 4 87100 Kajaani
Puh. (08) 6134 865 Faksi (08) 6134 847

sonera

Frontex operaatio Kreikan ja Turkin rajalla

Saturn 4 operaatio oli Euroopan rajaturvallisuusvirasto Frontexin rajavalvontaoperaatio laittoman maahantulon estämiseksi ja paikallisten viranomaisten tukemiseksi Kreikan ja Turkin rajalla. Rajan ylittää vuodessa laittomasti 140 000 maahantulijaa, joista 14% ylittää rajan maaraajan kautta.

Suomen edustajat operaatiossa tukeutuvat kahteen koiraan, Ibu Aku Nuijamaalta ja rajavalvontakoira Spu Jimi. Syksyllä 2009 järjestetty operaatio osoittautui vähintäänkin onnistuneeksi.

Matkustaminen

Koiranohjaajat Janne Takkinen ja Teemu Romppanen lensivät Lufthansalla Münchenin kautta Thessalonikiin, muun osaston lentäessä Frankfurtin kautta. Jälkimmäiselle lennolle ei olisi saanut koiria mukaan. Perillä oli paikallinen poliisi vastaanottamassa saapuvat guest officerit. Paikallinen poliisi hoiti myös aseenkantoluvat kuntoon. Thessalonikista matka jatkui kahdella vuokra-autolla (Nissan Primastar ja Jeep Compass) Alexandroupoliin, jossa oli myös majoittuminen hotellilla Egnatiassa.

30.10. Training day

Kreikkalaiset ja Frontexin edustaja esittelivät laittoman maahantulon tilannetta. Voimankäytösäädökset esiteltiin myös lyhyesti, samoin osallistujat. Osallistujia operaatioon oli Suomen lisäksi Itävalasta, Saksasta, Virosta, Latviasta, Ranskasta, Unkarista, Italiasta ja Puolasta. Virolaisilla ja Latvialaisilla on lämpökamera-autot ja Puolalaisilla helikopteri. Romppanen ja Ibu Aku menivät Kipin rajanylityspaikalle Niko Marosen kanssa ja Takkinen ja Spu Jimi Feresin poliisiasemalle Jussi Kämpin ja Esa Siitosen kanssa. Virallisen ohjelman jälkeen oli ohjelmassa tutustuminen toiminta-alueeseen.

1.10. Feres aamupartio

Partiointi alueella tapahtui Sagis-nimisen paikallisen kanssa vuokra-Jeepillä. Aseman päällikkö ja Sagis olivat tyytyväisiä vuokra-auton käyttöön, koska ihmis-salakuljettajat tunsivat jo kaikki poliisin siviiliautot. Aamupäivällä partio löysi rajan läheltä tieltä viiden maahantulijan jäljet, joita lähdettiin koiralla ajamaan. Pian tuli

Maasto on enemmän tai vähemmän haastavaa.

tieto n. 20 hengen ryhmän jäljistä, joita partio lähti jäljestämään. Jäljet olivat useita tunteja vanhoja ja katosivat maantien laitaan. Iltapäivällä tuli hälytys moottoritien varteen, jossa pysäytetystä autosta oli karannut kuusi henkilöä maastoon. Tienvarren vuoren rinteeltä metsästä Jimi löysi yhden burmalaisen ja toinen tuli näkyviin, kun kiinniotettu pyynnöstä huusi koiran lähtevän perään ellei pakoilu lopu. Paikalliset viranomaiset saivat kiinni yhden ja kolme pääsi karkuun.

2.10. Feres iltapartio

Iltapäivällä löytyi Kipin rajanylityspaikan lähialueelta irakilainen, jolla ei ollut matkustusasiakirjoja ja hän väitti asuneensa viisi vuotta Kreikassa. Hänet vietiin Feresin poliisiasemalle selvittämään asiaa.

Illalla tuli tehtäväksi väijyttää nk. Audimiestä, joka oli kaksi kertaa hakenut laittomia maahantulijoita Kipin läheltä moottoritien varresta, edellisen kerran

paeten poliisia. Käyttöön partio sai yhden poliisin siviiliauton ja tehtäväksi sulkea tien Audimiehen edestä mahdollisen nousun jälkeen. Kun Audimies ei saapunut paikalle, paikalliset päättivät että Jimillä suoritetaan maastoetsintä kyseiselle alueelle. Pian Jimi löysi 13 irakilaista metsästä moottoritien läheltä. Kaksi saattajaa oli ehtinyt poistua paikalta, eikä heitä tavoitettu lähialueelta.

3.10. Feres yöpartio, Evros-joen suistoalue

Partio etsi jälkiä ja tähysteli lämpökameralla sekä valonvahvistimilla. Ukkosmyrsky rauhoitti yötä. Yleensä yövuorot ovat kiireistä aikaa.

“Aaa, Finlandia, The best”

Lbu Aku ilmaisi 4.10. ranskanturkkilaisen taskusta 10g hasista ja autosta pieniä murusia.

Paikalliset olivat erittäin tyytyväisiä kun saivat koiria töihin. Poliisilla ei ole rajapoliisiasemilla koiria. Feresin ja Souflin päälliköt olivat riidelleet kumpi saisi jäljestävän valvontakoiran asemalleen operaation ajaksi. Tulikin oli alkuynseyden jälkeen tyytyväinen saamaansa tukeen. Muutenkin asiat sujuivat hyvin, paikalliset suhtautuivat myönteisesti sekä olivat vilpittömästi tyytyväisiä työmoraaliin. Koirille, lämpökameralle, tehovalaisimille ja valonvahvistimille oli oikeasti tarpeellista käyttöä.

12.10. Feres aamuvuoro

Aamulla partio seurasi 20-30 laittoman ryhmän jälkiä suistoalueelta viitisen kilometriä. Auringon noustua pääsääntöisesti tiellä kulkevat jäljet kävivät mahdolltomiksi ajaa koiralla. Kun alusta muuttui kovaksi, myös silmämääräinen jäljestäminen oli erittäin vaikeaa. Todennäköisesti ryhmä oli noudeutu ajoneuvolla alueelta.

Ennen vuoron päättymistä partio vieraili aseman päällikön luona. Kapteeni ensin kehui tiimiä toistaiseksi operaation tehokkaimmaksi, vaikka toiminnassa oli myös mm. helikopteri ja lämpökamera-autoja.

Koiran tehokkuudesta vakuuttunut päällikkö oli kysynyt Takkiselta, olisiko hän valmis kouluttamaan heille ohjaajia ja jälkikoiria joko Suomessa tai Kreikassa. Mikäli se hänestä olisi kiinni, vastaus olisi totta kai. Päällikölle koiratoiminnan aloittamisen vaatimat edellytykset ilman takapuoli edeltä puuhun kiipeämistä lannistivat kuitenkin suurinta innostusta. Ilmeisesti käsitys oli, että ostetaan valmiiksi koulutettu koira ja valitaan sille innokkain ohjaajaksi ja homma toimii. Tosiasiassa Kreikan tulisi käynnistää rajakoiratoiminta,

siitä ei ole epäilystäkään, mutta paikalliset tarvitsisivat hyvinkin paljon apua asiassa ja Frontexin tulisi heitä siinä tukea.

13.10. Feres yövuoro

Alueella oli päivällä hurja puita katkova ja tulvia aiheuttava myrsky, joka laantui vasta illalla hämärän laskeuduttua. Partiointi tapahtui pääsääntöisesti suistoalueella jälkiä etsien ja lämpökameroilla tähyttellen. Ihmissalakuljettajilla oli välipäivä vaikeista keliolosuhteista johtuen. Vuoron aikana vahvistui käsitys, että alueella pitäisi ehdottomasti olla edes jonkinlaista passiivista teknistä valvontaa. Mikäli yhteisoperaatioihin osallistumista alueella jatketaan, RVL:n käytöstä poistettujen Racal Classic-ilmaisinten toimivuutta alueella saattaisi olla järkevää kokeilla.

16.10. Feres aamuvuoro

Puoli kuuden maissa partio sai etsintä- ja kiinniototehtävän Ardanion kylään, jossa paikallinen asukas oli ilmoittanut nähneensä laittomia maahantulihoitoja. Ajo ilmoittajan kylän ulkopuolella sijaitsevalle konehallille ja kiinniotto 13 hengen kylmissään olevasta ryhmästä, joka koostui sateen kastelemista burmalaisista, irakilaisista, pakistanilaisista ja palestiinalaisista miehistä. Kazakit olivat poistuneet alustavan puhuttelun mukaan takaisin Turkkiin kaksi tuntia aiemmin. Turvallisuustarkastuksessa yhdeltä irakilaiselta löytyi ruisku-neuloja ja kolme ampullia tunteamatonta lääkeainetta, jota tiedusteltiin Nuijamaan rajatarkastusaseman valvomosta. Nuijamaan tullen mukaan kyseessä ei ollut huumausaineeksi luokiteltava lääke.

Kun kiinniotetuille saatiin kuljetus poliisi-asemalle, alkoi jälkien etsiminen ja potentiaalisten piilona käytettävien rakennuksien tarkastaminen.

Pian tuli puhelu paikalliselta kalastajalta. Hän oli nähnyt laittomia maahantulihoitoja. Ajo havaintopaikalle ja erästä hökkelistä löytyi kaksi palestiinalaismiestä, jotka olivat kylmissään ja ilmeisen ilahtuneita että heidät löydettiin. Edellisenä päivänä paikalliset viranomaiset olivat ottaneet samalta alueelta kiinni kaksi noutajaa autoineen ja kyseessä lienee ollut juuri näiden odottama kyyti.

17.10. Feres aamuvuoro

Laittomista maahantulihoitoista ei vuoron aikana ollut havaintoja. Iltapäivällä aseman päällikkö kutsui laatimaan kehityssuunnitelmaa ja pyysi mielipiteitä rajavalvonnan kehittämiseksi alueella. Koiratoiminta ja tekninen valvonta olivat päällimmäisinä listalla.

18.-19.10. Feres yövuoro

Vuoron alkupuolella löytyi arviolta n. 20 laittoman maahantulihoitojen tuoreet jäljet suistoalueella. Kun niiden suuntautuminen kävi selväksi, ajettiin sisämaan suuntaan ryhmän eteen ja partio jäi väijyttämään joen yltävälle kapealle kannakselle. Reilun puolen tunnin kuluttua saatiin lämpökameralla havainto ryhmästä joka eteni juuri kyseistä kannasta kohti. Toinen partio saapui tukemaan kiinniottoa. Kun ryhmä ylitti kannasta juosten, laitettiin tehovalaisimet päälle ja alkoi käskytykset. Yksi paikallinen ampui 6-7 varoituslaukausta ilmaan. Lähes puolet ryhmästä juoksi suinpäin jokeen yrittäen piiloutua veden alle ja kaislikon sekaan. Kaikki kuitenkin löytyivät joesta tehovalaisimen, lämpökameran ja koiran avulla. Yhden sisukaimman pakenijan, joka ei suostunut tulemaan esiin toistuvista käskyistä huolimatta, spu Jim haki joesta uiden olkavarresta saattaen. Runsas kerrospukeutuminen esti pahat vammat. Sen verran nouto vaikutti, että loput tulivat suosiolla pois joesta. Koiran noutaman miehen vammat tarkastettiin ja hoidettiin. Jos miehiä ei olisi saatu ajoissa joesta, joku olisi voinut pahimmassa tapauksessa hukkua, sen verran kylmettyneitä henkilöt olivat. Kiinniotettuja oli yhteensä 26, joukossa ainakin yksi kazakzi.

Kolmen jälkeen partio ajoi rajajoen varteen tarkastamaan aluetta, jossa po-

Tämä 41 hengen ryhmä päästiin yllättämään jäljenajon päätteeksi pimeän turvin sen verran hyvin, ettei kukaan edes yrittänyt pakoon. Tehokas valaisu, käskytykset, koira...

liisin saaman vihjeen mukaan oli tulossa aamuyöstä ryhmä yli. Kazakit kärehteleivät toisiaan ilmeisesti raivatakseen kilpailijoita tieltä. Joen vastarannalla näkyi lämpökameralla ryhmä veneen kanssa. Aamuvuoro otti homman hoitaakseen vuoronvaihdon yhteydessä. Päivällä tuli tieto että aamuvuoro oli ottanut 11 hengen ryhmän kiinni, samoin kaksi autolla ryhmää noutamaan tullutta georgialaisnaista ja yhden paikallisen kreikkalaisen ammatti-ta taparikollisen.

20.10. Alexandroupoli

Partio veti parasta päälle ja osallistui Kreikan poliisin järjestämään poliisien suojelupyhimyksen juhlaan Thraki Palace hotellissa. Tilaisuudessa oli toista sataa poliisimiestä ja naista, evp. poliisimiehiä, kirkonmiehiä, kunnallispoliitikkoja ym. Tilaisuudessa Feresin poliisipäällikkö oli kiinnostunut rajavallvonnan kehittämisestä alueella.

21.10. Feres aamuvuoro

Aamulla löytyi suistoalueelta arviolta kymmenen hengen ryhmän jäljet, jotka päättyivät tielle, jossa oli tuoret auton ja moottoripyörän jäljet. Nouto oli ehtinyt tapahtua. Tämän jälkeen löytyi toisen, hieman isomman ryhmän jäljet, jotka päättyivät n. viiden kilometrin matkan jälkeen moottoritien varteen. Matkalla löytyi joen rannalta ryhmän käyttämä kumivene, jonka paikallinen poliisi ampui reikiä täyteen. Iltavuoro jatkoi etsintöjä alueella.

22.10. Feres aamuvuoro

Suomalaiset olivat aamuvuoron ainoa partio. Vuorossa olevat paikalliset poliisit olivat käyttämässä kiinniotettuja sairaalassa. Poliisien työaikaa kuluu kiinniotettujen kuljettamiseen paikasta toiseen ja sairaalassa päivystämiseen. Kiinniotetut ovat usein sairaita ja huonokuntoisia.

Maronen ja Romppanen+Ibu Aku tekivät myös aamuvuoron Feresissä, joten partiot pääsivät liikkeelle kahdella autolla. Aamupäivällä löytyi Vrysoulan rajakylästä tieltä heikot jäljet. Ilmeni, että kyseessä on n. 10-15 hengen ryhmä. Arviolta 6-8 tuntia vanha jälki kulki muutaman kilometrin pääasiassa peltoja ja peltoteitä pitkin, mutta lyhyen matkaa myös joessa, jossa takaa-ajajia oli selvästi yritetty eksyttää. Jälki johti lopulta maantien yli pellon reunan tiheikössä olevaan vanhaan rakennukseen, josta löytyi 16 hengen ryhmä laittomia maahantulijoita. Joukossa todennäköisesti yksi kazakzi, joka yritti kätkeä nurkkaan rojujen alle kaksi kännykkää. Sagis soitti kännyköistä viimeksi soitettuun numeroon,

josta vastasi kreikkalainen järjestelijä. Sagis kyseli, koska auto tulee noutamaan, mutta järjestelijä arvasi, että puhelin on väärissä käsissä.

23.-24.10. Feres yövuoro

Vuoron alussa partio ajoi Feresin länsipuolella olevalle kukkulalle tähytelmään lämpökameroilla. Sagis havaitsi tehokkaammalla jäädytetyllä Matis-lämpökameralla epäselvän lämmönlähteen n. kolmen kilometrin päässä. Paikalla maanviljelijän koira haukkui tiellä pusikon suuntaan, josta havaittiin parin sadan metrin päässä isohko ryhmä ojaan maastoutuneena. Ryhmä lähti juoksemaan maastoon. Perään ei kannattanut neljällä miehellä lähteä, koska kiinniotto olisi ollut hankalaa tiheässä maastossa. Suurin osa olisi luultavimmin päässyt pakenemaan maastoon ja niiden etsiminen olisi ollut hankalaa.

Ajo takaisin kukkulalle tähyttämään ja väijytyksen suunnittelu oletettuun tulosuuntaan. Ryhmää ei kuitenkaan näkynyt, joten siirryttiin lähemmäksi katsomaan missä se liikkuu. Ryhmästä saatiin näköhavainto lämpökameralla, mutta sen kulkusuunta oli muuttunut. Partio siirtyi väijyttämään uuteen oletettuun tulosuuntaan. Tässä vaiheessa tilanteeseen liittyi kaksi muuta partiota. Paikallinen pilasi väijytyksen ajamalla paikalle valot päällä hakemaan takkia autosta, jolla olimme ajaneet pimeänä. Sagis manaili kollegojensa touhuamista ja sanoi työskentelevänsä mieluummin yksin suomalaisten kanssa, kuin yhdessä useampien paikallisten kanssa. Monipartiotoiminnassa jokin menee kuulemma hyvin usein pieleen kun jokainen haluaa johtaa toimintaa. Tämän jälkeen tilattiin puolalaisten helikopteri paikalle etsimään ryhmää, mutta se ei saanut havaintoa, mikä hieman ihmetytti, koska ryhmä oli iso ja maasto hyvinkin avonaista.

Koirapartio lähti jäljestämään ryhmää viimeisimmästä havaintopaikasta, ja jälki nousi nopeasti ylös. Jälkeä ajettiin pimeänä kolmisen kilometriä, kunnes saatiin lämpökameralla havainto puolen kilometrin päähän metsikön reunaan nukkumaan käyneestä ryhmästä. Ryhmä yllätettiin unesta. Yllätys oli sen verran täydellinen, ettei kukaan ehtinyt pakenemaan. Tehovalaisimen, kovaäänisen käskytyksen ja koiran käyttö herätykseen säikäytti ihmiset äänekkäistä rukouksista päätellen kohtuullisesti, vaikka kiinniotossa oli vain neljä viranomaisista. Ryhmässä oli 41 laitonta maahantulijaa. Joukossa oli myös ilmeisesti ainakin yksi kazakzi. Häneltä löytyi tarkastuksessa kolme kännykkää.

Tämän jälkeen partio siirtyi Loutrosin kylän lähelle etsimään pienempää ryhmää,

jonka jäljet toinen partio oli havainnut. Suistoalueella saatiin lämpökameralla etäinen havainto 7-8 laittomasta maahantulijasta ja partio jäi väijyttämään sitä oletettuun tulosuuntaan. Työaika kuitenkin loppui kesken ja ryhmän väijyttäminen jäi toiselle partiolle

25.-26.10. Feres

Aamulla löytyi laittomien maahantulijoiden ryhmän jäljet suistoalueelta. Jäljet katosivat erälle tielle. Ryhmä oli ilmeisesti noudeutu jo yön aikana. Tauon jälkeen rakennuksen tarkastaminen, josta 22. päivä löytyi 16 laitonta maahantulijaa. Paikalla oli taas ollut uusi ryhmä, mutta jäljistä päätellen edellisenä päivänä.

On viimeinen työvuoro ennen loppupalaveripäivää, joka siirtyi päivää aikaisemmaksi keskiviikon kansallisen juhlapäivän vuoksi. Kotimatka operaatioon osallistuneilta alkoi 29.10.

Operaatio meni hyvin ja Suomalainen koirapartio rajavallvonnessa osoittautui operaation tehokkaimmaksi 177 kiinniotolla, joista 103 koiran avulla.

Yhteenveto

Saturn 4 on tuloksiltaan menestyksekkäin Frontex operaatio jossa Rajavartiolaitoksen henkilöstöä on ollut mukana. Asiansa osaavat partiomiehet ja koira osoittautui erittäin tehokkaaksi työvälineeksi. Operaatioiden kustannuksia ja kustannustehokkuutta suuremmassa mittakaavassa on syytä miettiä. Kuinka kalliiksi käy Euroopan unionille laittoman maahantulijan onnistuneet järjestelyt, suhteessa siihen että asioihin pystytään vaikuttamaan jo ongelman alkupäässä. Kreikan ja Turkin rajan kaltaisiin laittoman maahantulon pesäkkeisiin ei voi miehet eikä koirat mennä harjoittelemaan vaan taktikat on oltava valmiiksi mietittyinä.

Lopputuloksiltaan hienosti sujunut Saturn 4 operaatio jatkui vähemmän juhlavissa merkeissä kotimaassa. Tiukat ajat valtionhallinnon taloudessa tai sitten asioita ei ihan osata suhteuttaa oikein. Ulkomaanreissun ylityötunnit aiheuttivat selvitysten ja maksamatta jättämisten kautta aikamoista päänsäivää operaatioissa olleille. Ilmeisesti kesken takaa-ajon olisi miesten pitänyt ilmoittaa paikallisviranomaisille että työaika loppuu, palataan asiaan kun työaika on jälleen käytävissä. Ammattitaitoa, luotettavuutta ja yhteistyökykyä (RVL:n arvot, lähde: raja.fi) sekä hieman työmoraalia oli onneksi matkassa ja paikallisille viranomaisille jäi varsin positiivinen kuva suomalaisesta rajaviranomaisesta.

TIEDOLLA TULOSSIIN

Merenkulkualan koulutukset, konferenssit ja tutkimukset

<http://mkk.utu.fi>

Turun yliopisto
MERENKULKUALAN KOULUTUS-
JA TUTKIMUSKESKUS

JOULUPUKIN VIRALLINEN PUUTUOTTEIDEN TOIMITTAJA

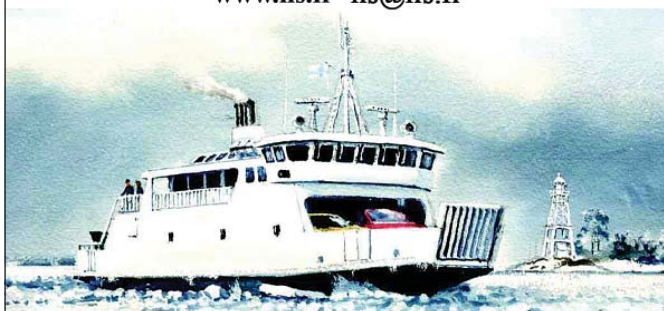
JOULUPUKKISÄÄTIÖN YHTEISTYÖKUMPPANI

PÖLKKY

www.polkky.fi

Consulting Naval Architects & Marine Engineers

www.ils.fi ils@ils.fi

Kohti päihteetöntä elämää vuodesta 1997

KostamoKoti Oy

Tervavaarantie, Värtsilä
puh: 013-312 790
www.kostamokoti.fi

Kittilän kunta myy lomatontteja
Leviltä golfkentän ja Ounasjoen läheisyydestä
Golfrannan asemakaava-alueelta.

Yhteystiedot:

KITTILÄN KUNTA
www.kittila.fi
Veli-Matti Virtanen 040-581 1889
E-mail Veli-Matti.Virtanen@Kittila.fi

YLI 13 VUODEN KOKEMUKSELLA TARVIKKEET SUORAAN VALMISTAJALTA

ARTUN KOIRATARVIKE AY

Tiilitehtaank. 30, 55800 IMATRA, (05) 473 2936
artunkoiratarvike@elisanet.fi
www.artunkoiratarvike.fi

Nyöää Joulua!
Heikki Ikävalko Oy

Varikkokuja 5 • 55100 Imatra
puh. (05) 4731 137 • www.ikavalko.fi
Puh. 0400 453 107

- Teräsrakenteet
- Peltikatot ja saneeraustyöt
- Sähköalantyyt
- Pienkonekorjaukset
- Pumppuhuolto
- Traktoripalvelut henkilönostimella

West-Orient Cargo Handling Oy Ltd

Merituulentie 424, 48100 Kotka
*Tarjoamme ammattitaitoista
varastointi- ja logistiikkapalvelua*
Puh. (05) 5449 333 • www.woch.fi

BEOSCAN OY

Vuoksenniskantie 78, 55800 Imatra
Puh. (05) 4731 393 • Fax (05) 4731 080
E-mail: diesel@beoscan.fi • www.beoscan.fi

MM-pronssia kehästä

Itävallan Villachissa miteltiin potkunyrkkeilyn maailmanmestaruuksista 19.-25.10.2009. Maajoukkueen valmentajana/huoltajana toimi yllirajavartija Teppo Laine K-SR: stä. Ottelijan rooliin oli nimetty Nuorempi merivartija Miika Lumilampi SLMV:stä.

Kilpailuihin osallistui eri sarjoihin yhteensä noin 600 urheilijaa 60:stä eri maasta ja tunnelma oli luonnollisesti katossa, rehtiä urheiluhenkeä unohtamatta.

Miika Lumilampi nappasi ensimmäisen arvokisamitalinsa voittaen pronssia kisojen miesrikkaimmassa sarjassa, jossa osallistujia oli yhteensä 26. Mitaliin vaadittiin neljä kovaa ottelua kolmen päivän sisällä ja finaaliapaikasta käytiin tiukka mittelö Miikan taipuessa lopulta niukasti tuomariäänin 2-1 ranskalaiselle ottelijalle. Rajamiesperinne jatkui oivalla tavalla tässäkin lajissa.

Teppo Laine on itsekin edustanut menestyksekkäästi Suomea samassa painoluokassa, kuin Miika, omana aktiivianaan tuoden useita arvokisamitaleita palkintokaappiinsa maailmalta. Joukkueen vahvuuteen kuului myös korialaislähtöinen ydinfysiikan opiskelija Mikko Tirronen, joka saavutti debyyttikisoissaan hienosti sijan 5-8.

Ensi vuoden tähtäimessä joukkueella on jo EM-kilpailut Azerbaizanin Bakussa, jossa tavoitteena ovat kultamitalit.

Mitalitunnelmia. Vasemmalla on yllirajavartija Teppo Laine ja oikealla nuorempi merivartija Miika Lumilampi.

STEYRMOTORS
INNOVATION WITH LIGHTNESS

KEVYET JA KOMPAKTIT MERIDIESELIT STEYRILTÄ!

Keskimoottori- tai sisäperäkäyttöihin
75 - 250 hv / 243 - 322 kg
Valmiita soviteosia eri vetolaitteisiin.

TUTUSTU LISÄÄ WWW.STEYR-BUKH.COM

STEYR-BUKH FINLAND
Tuomisentie 16, 62300 HÄRMÄ

Puh 010 - 774 5260
Fax 010 - 774 5269

info@steyr-bukh.com
www.steyr-bukh.com

ABLOY LUKITUKSET JA HELOITUKSET
Lukkorengas oy

KUOPIO • JOENSUU • IMATRA • LAPPEENRANTA • HELSINKI • PUH. 042 44681

Nuijamaa K-SR:n mestari

Vartioston mestaruuden 29.9.-09 pelatussa turnauksessa nappasi itselleen turnauksen ainoa tappioton joukkue Nuijamaan

Syntymäpäiväonnittelut Petrille!

(Kuvassa olevia karhuja muuten valmistaa Arto Eronen p. 044 522 5696)

rajatarkastusasema.

Voittajajoukkueen lisäksi turnaukseen osallistuivat Vaalimaan rajatarkastusasema joka sai turnauksessa hopeaa hävittyään finaalin luvuin 1-3, pronssia pokannut Nuijamaan rajavartioasema, sekä Vainikkalan rajatarkastusasema joka joutui tänä vuonna tyytymään kunniakkaaseen neljanteen sijaan. Yhteensä tapahtuma liikutti noin 40 reipasta virkamiestä. Voitosta kamppailtiin rehdisti ja reilusti, siitä kiitos kaikille mukana potkineille jalapallisteille! Erityiskiitos kentän laidalle raahautuneelle kahvion tädille maistuvista piirakoista!

Maalintekijätaloston kärkisijat miehittivät

Vaalimaan Voutilaisen liukutaklaus.

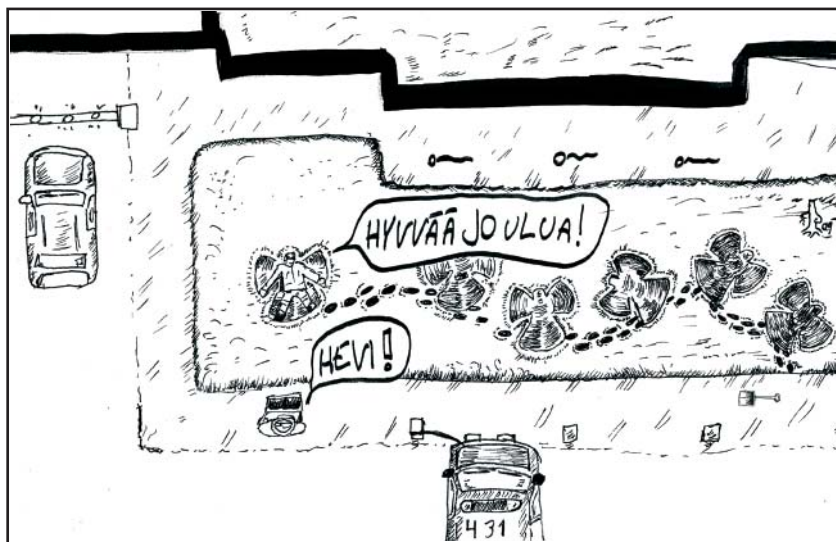
Nuijamaan rajatarkastusaseman Kotilainen, Kurkinen ja Määttä, jokainen mätti turnauksessa neljä maalia.

Kysymysten rajamailla

- 1) Mikä on santarmisto?
- 2) Mikä on Ruotsin kuningasperheen sukunimi?
- 3) Mistä mihin kulkee Hämeen Härkätie?
- 4) Mistä mihin kulki Idän Pikajuna?
- 5) Paljonko Suomen rajojen yhteispituus on?
- 6) Milloin Suomi alkoi soveltamaan Schengenin -sopimusta?
- 7) Mikä on Kanadan pääkaupunki?
- 8) Kuka RVL:n päällikkö on toiminut Suomen Hiihtoliiton puheenjohtajana?
- 9) Mikä Rajavartioliiton jäsenyhdistyksistä on jäsenmäärältään suurin?
- 10) Minä vuonna Merivartioliitto aloitti toimintansa itsenäisenä ammattiliittona?

- 1) Sotilaallinen poliisikunta
- 2) Bernadotte
- 3) Turusta Hämeenlinnaan
- 4) Parisista Istanbuliin
- 5) 3940km
- 6) 25.3.2001
- 7) Ottawa
- 8) Matti Autio
- 9) Imolan rajavartioryhdistys
- 10) 1984

Helmi ja Hevi

Scandia Rent

www.scandiarent.fi
AK-AUTOVUOKRAAMO
JOENSUU@SCANDIARENT.FI
UKKOLANTIE 3 80130 JOENSUU
PUH.0102391911, FAX.010239 1916

INTERSPORT

IMATRA

Koskenparras 5 • Puh. (05) 544 1555 • Avoimena ark. 9-18, la 9-14

JET-MIKRO KY

ATK-alan erikoisliikke

www.jetmikro.fi

Järnefeltintie 8, TOHMAJÄRVI

Joensuun kaupunki

www.jns.fi

JOENSUUN SEUDUN JÄTEHUOLTO OY

VAPO TIMBER OY
Puunhankinta

www.vapotimber.fi

Porakaivo-poijat Ky Riikolantie 326
Tohmajärvi
p. (013) 626 622, 050 567 0003, 050 567 0001

West-Tronic Oy

Ratakatu 16, Ylivieska
Puh. 044 042 6551

Hyvää Joulua!

Hyvää Joulua!
Kaskisten Satama
Kaskinen

Hyvää Joulua!
Molkentin Oy
Tapionkatu 12 • 55100 Imatra
www.molkentin.fi

Shell Kuhmo

Kainuuntie 122
88900 Kuhmo
Puh. 08-652 0411

Kuljetus J. Hirvonen Oy

Sumpputie 1 • 82500 Kitee
Puh. (013) 225 333 • Fax (013) 225 332
Jätehuolto ammattitaidolla

Hyvää Joulua toivottaa

Porin satama – Port of Pori

Merisatamantie 13, 28880 Pori
Puh. (02) 621 2600, fax (02) 621 2630
http://www.pori.fi/port

Hyvää Joulua!
LS-WEAR FINLAND OY

Timonkatu 3 • 55100 Imatra
Puh. 020 743 8080
www.ls-wear.fi

Hyvää Joulua!

KAAKON LVI Oy

IMATRAN LV ASENNUS OY

Yläniitynkatu 5C
53100 LAPPEENRANTA
Pumppukuja 8
55100 IMATRA
www.kaakonlvi.fi

Etelä-Hämeen
eläinhoitola

Tassutie 1
13720 Parola
p. 040 555 8878
www.koirahoitola.net

Laadukasta täysihoittoa koirille ja kissoille!

*Hyvää
Joulua!*

Ratsumies rajavartija

Maaseudulta maajoukkueeseen

”Innostus ratsastukseen on Mutalahden kotipihan perintöä. Äitini oli innostunut hevosista jo lapsuudessaan ja sitä kautta siitä tuli perheen yhteinen harrastus” sanoo 27-vuotias nuorempi rajavartija Aki Karhapää. Hän kuuluu ratsastuksessa Suomen maajoukkueeseen ja hänen tavoitteenaan on päästä kilpailemaan MC-kilpailuihin.

Ratsastusurheilu on pääosaltaan keskittynyt Etelä-Suomeen, joten Aki Karhapäää voidaan sanoa lajissaan Pohjois-Karjalan yksinäiseksi. Koko ikänsä hevosten parissa touhunnut Aki on ollut kaksi vuotta Suomen maajoukkueessa ja tuore tieto kertoo sen jatkuvan myös tulevalle kaudella.

– Kyllä tämä on vahvasti omakustannuslaji, sillä Ratsastajainliitto ei korvaa mitään kustannuksia. Tänä vuonna tein kaksi kilpailumatkaa ulkomaille ja aivan omatoimisesti siellä pitää reissata, sillä valmentajia ei ole mukana, kertoo Aki, joka on vuoden aikana asustanut 11 viikkoa hevoskuljetusautossa.

Mutalahdesta hevoset mukaan

Aki Karhapään kotipihan kaksi hevosta olivat ratsastushevosia, joita käytettiin vähäisessä määrin lasten ratsastustoimintaan. 17-vuotiaana hän lähti Joensuuhun lukioon ja hevoset lähtivät matkaan. Tässä vaiheessa kuvioihin tuli myös tuleva puoliso Aira, joka opiskeli farmaseutiksi. Akin opiskelu muuttui ravintola-alan ammattikouluksi ja iltalukioksi, joista hän valmistui yhtä aikaa ja ryhtyi tekemään baarimestarin hommia.

Melko pian Onttolassa suoritetun varusmiespalveluksen jälkeen Aki aloitti työt rajavartijana Ilomantsin Möhkön rajavartioasemalla. Tässä vaiheessa asuttiin Joensuussa ja hevoset olivat eri vuokratalleissa, mutta kesäksi ne vietiin Mutalahteen.

– Oman tallin perustamista alettiin suunnitella ja alkuun etsittiin myytäviä maatiloja, mutta kun ei löytynyt sopivaa päätettiin rakentaa se itse. Sopiva kahden hehtaarin tontti löytyi Joensuun Heinävaaralta, jonne rakennettiin ensin talo vuonna 2004 ja sen jälkeen tallit, muistelee Aki.

Nykyisessä tallissa on viisi paikkaa, joten tilaa on myös vuokrahevosille.

– Hoidan ja ratsutan vieraita hevosia, josta saan sen rahan tähän omaan harrastukseen, kertoo Aki.

Aki ja ruuna Alecey.

Minkälainen laji on kenttäratsastus?

– Kenttäratsastus on laji, jossa ensimmäinen osa on koulukoe, toisena rataestekoe ja kolmantena maastokoe. Nämä kaikki osat voivat olla yhtenä päivänä, mutta kansainvälisissä kilpailuissa niille kaikille on oma kilpailupäivä.

– Koulukoe kestää noin 5 min, rataestekoe 3–4 min ja maastokokeessa ratsastetaan 3–4 km pitkä 30 kiinteän esteen rata. Aina ennen kutakin osiota hevosta pitää lämmitellä noin puoli tuntia, kertoo Aki Karhapää kilpailun luonteesta.

– Entisenä rataesteratsastajana vahvin

osani on rataestekoe, sitten tulee maasto. Kouluosio on arvostelulaji, jossa hevonen liikkuu tietyssä muodossa. Päädyin tähän lajiin siitä syystä, että hevosellani ei riittänyt kapasiteetti pelkästään rataesteisiin. Savolaisten kumppanien kanssa mietittiin aikoinaan jatkoa ja päädyttiin tähän, kun maastoesteiden kautta tuli aivan uusia ulottuvuuksia. Treenaan lajia joka päivä, sanoo Aki.

A-maajoukkueen jäsenistä Aki Karhapää on ainut, jolla ei ole käytettävissä omaa maneesia harjoituksiin.

– Sellainen maksaisi 100 – 150 tuhatta ja siihen ei ole mahdollisuutta. Lähimmät hallit ovat liksenvaaralla ja Kulhossa (etäisyys noin 10 km), joissa käyn kaksi kertaa

viikossa, muut harjoitukset teen kotona. Hevosien kunnon ja vireyden kannalta sitä on harjoitettava joka päivä, vaikka huonommissakin olosuhteissa, valaisee Aki.

Kansainvälinen ura mielessä

Aki Karhapää on kilpaillut kenttäpuolella kuusi vuotta ja rataestepuolella kymmenen vuotta.

– Se on kiinni periaatteessa hevosesta. Niin kauan kuin on hyvä hevonen, on helpo harrastaa. Jos kuvitellaan, että ratsulta menee jalka poikki, on etsittävä kunnan peliväline jatkaaksesi. Jos taas olet ilman hevosta jonkin aikaa, niin häviää tuntuma lajiin, kertoo Aki Karhapää.

– Tällä nykyisellä hevosellani (Alecey, 8 vuotta) pystyn jatkamaan lajia ja sillä voidaan mennä vielä pitkälle, vaikka MC-kisoihin. Toisesta hevosestani (Careless 5 vuotta) ei ole tähän lajiin, sillä se on liian iso. Se pitäisikin myydä. Kun hankin sitä 3-vuotiaana, aihio oli hyvä mutta sen kapasiteetti ei valitettavasti riittä, sanoo Aki.

Aki Karhapää ja ruuna Alecey kilpailun tiimellyksessä.

Aki ja Riku (3v) hevoskuljetusauton majoituksen ovella, jossa Aki kertoo viettäneensä tänä vuonna 11 viikkoa kilpailumatkoilla koti- ja ulkomailla.

– MC on tavoitteeni, sillä jos en kilpailisi, ei olisi hevostakaan, sanoo Aki kunnianhimoisesti.

Tällä hetkellä hänet on luokiteltu kahden tähden tasolle ja päästäkseen kovimmalle kansainväliselle tasolle, tulisi saada yksi tähti lisää. Aki Karhapää on ollut mukana myös nuorten hevosten MM-kilpailuissa ja siellä hän oli ainut amatööri, muut kilpailivat työkseen.

– Kilpahevosia pystyy tekemään vain työllä ja tekemällä sitä yhdessä toisten kanssa. Se hyvä tässä on, että kilpaka-vereilta saa aina vinkkiä mihin kannattaisi kiinnittää huomiota. Ne kaverit auttavat, jotka tekevät tätä työkseen. Joskus teemme hevosilla ristiin töitä, jolloin saamme usein aikaan myös tuloksia, kertoo Aki.

Aki ei ole käynyt lajiin liittyviä valmennuskursseja, mutta suorittaa parhaillaan Ypäjällä hevosammattivalmentajakurssia, joka antaa vähän eväitä eli paperin käteen. Myös alan järjestötoiminta on tullut tutuksi. Aki on ollut mukana Pohjois-Karjalan Urheiluratsastajien hallituksen jäsenenä muutaman vuoden ja valittiin nyt marraskuun lopulla puheenjohtajaksi seuraavaksi toimikaudeksi.

Kaikesta näkee, että mies elää perheineen hevosten parissa ja näyttää myös viihtyvän roolissaan. Mukana touhussa on myös aimo annos huumoria.

– Jos joku ottaa hevosnaisen itselleen, on se tietoinen riski ja voi joutua uhruksi, joka säilyy mukana loppuelämän, lopettaa Aki Karhapää.

Ajanvaraus puh. (05) 452 7877
Siltakatu 2, 53810 Lappeenranta

LIPERIN KUNTA

PL 20, 83101 Liperi
Puh. 013-686511, fax 013-651 327
www.liperi.fi

Joutsenon Kirjakauppa

Markkinatori 4, Joutseno
Puh. 05-453 4554
www.joutsenonkirjakauppa.com

Niskan Hammas Oy

Koskenparras 5, 55100 Imatra
Puh. 05-476 1321

LIEKSAN I PIETARI-APTEEKKI

Pielisentie 30, Lieksa
Puh. 013-521 003
pietari.apteekki@apteekki.net
www.pietariapteekki.fi

Valtimon Sähkötyö Oy

Porokyläntie 30, 75530 Nurmes
Puh. 013-450 505, 0500-372 823

TAKSI Tuula Pelkonen

Kangaslammentie 70, 82360 Onkamo
Puh. 0400-279 499

Kiteen Pienkonehuolto

Sumpputie 2, Kitee
Puh. 0500-486 329
www.kiteenpienkonehuolto.fi

Outokummun Varaosa Ky

Kiisukatu 2, Outokumpu
Puh. 013-555 535

Valokuvaamo Studio JAAKKO REPO Ky

Parikkala – Simpele
Puh. 040-554 0625

ARRAK Arkkitehdit Oy

Pursimiehenkatu 6 C, 5. krs., 00150 Helsinki
www.arak.com

Konetyö Lassi Malinen T:mi

Kangaskatu 14, 88600 Sotkamo
Puh. 0440-380 150

Kaivuutyö - Maanrakennustyöt

Hautaustoimisto ja Kukkakauppa Tolvanen Oy

Kauppakatu 53, Lappeenranta
Puh. 05-453 0568, faksi 05-453 0566
Päivystys 0400-253 983

SISTOSEN KULJETUS OY

Viehkanpääntie 245, 82350 Tikkala
Puh. 0500-272 814
jouni.sistonen@sistosenkuljetus.fi

Multifungo Oy

Pekka Huurinainen
Henrikintie 6, Ilomantsi
Puh. 040-727 9841

RAJASEUDUN KALA OY

Metsätähdentie 13, Onkamo
Puh. 013-628 149, 040-721 0987

Lieksalaiset tekivät kirjan

Karhunmetsästystä käytännön kokemuksella

”Tässä on kaikki oleellisin: karhu, karjalan karhukoira ja itäsiperianlaika suomalaisessa luonnossa ja takakannessa tyypillinen suomalainen metsästystilanne.”

Näin kuvailee lieksalainen Yrjö Eronen juuri painosta tulleen Karhunmetsästäys -kirjan kansia. Kirjan, joka syntyi Yrjön, hänen vaimonsa Tuijan ja Ari Komulaisen tiimityön tuloksena kolmen vuoden prosessin jälkeen.

Tarve kirjan tekemiselle kypsyi pikkuhiljaa, kun Yrjö kierteli eripuolilla maata kertomassa karhunmetsästyksen saloja metsämiehille. Parhaillaan paikalla on ollut yli 400 kuulijaa, kun Yrjö on kertonut karhuhomista yli 25 vuoden metsästyskokemuksellaan.

– Kun kukaan ei ole tästä aikaisemmin kirjaa tehnyt, oli selvää että tehtävä oli haastava. Sellainen tunne oli myös pitkään, että kehtaanko ruveta. Lopulta sitten aloitettiin väentäminen, toteaa Yrjö.

Tuija kirjoitteli runoja lukiossa

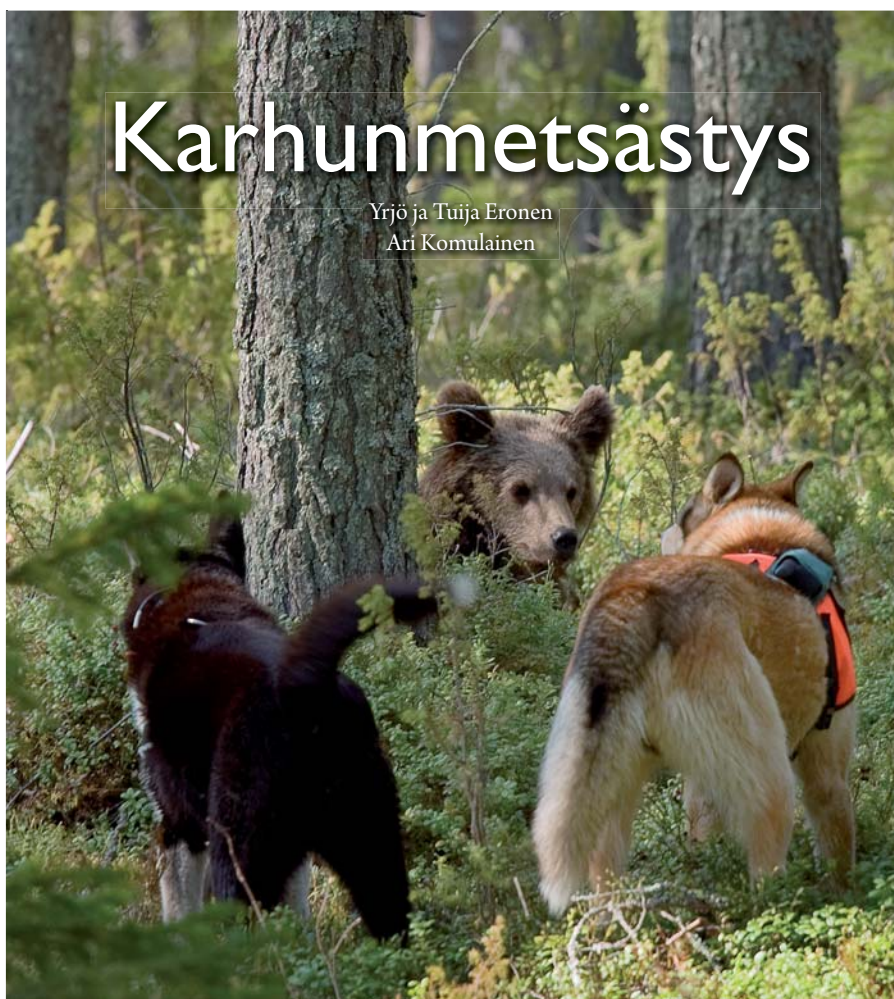
Yrjön ja Tuijan yhteinen taival alkoi 1980 luvun alkupuolella ja koko ajan on metsästäys kulkenut heidän elämässä mukana.

– Nuorempana olin mukana lintumetsäällä, mutta itse en ole koskaan ampunut yhtään elukkaa, vaikka metsästyskortti on ollut kaiken aikaa. Riittää kun mies ampuu, olen kuitenkin ollut mukana ja kiinnostunut kuulemaan metsästysjuttuja. Oikeastaan minä otin puheeksi ensimmäisen kerran ja esitin Yrjölle, että semmoinen kirja pitäisi tehdä, jossa nykyajan karhunmetsästäjät ja -kaatajat kertoo kokemuksistaan. Tästä on aikaa noin viisi vuotta. Kolmisen vuotta sitten Yrjö sanoi, että tehdään se kirja, kertoo Tuija Eronen kirjan alkusyksäyksestä.

Tuijan tehtävänä projektin aikana oli vastata yleistieto-osuudesta ja muokata tekstiä.

– Historia on yksi harrastuksistani ja kirjallisuudesta sai paljon tietoa. Eikä karhun biologia ole muuttunut mitenkään tuhansiin vuosiin. Itsellä on myös tietoa luonnosta. Olen kouluttautunut luontoammattiin, agrologiksi, vaikka työsuhteeni ovatkin olleet lyhyitä. Tähän kirjoittamistouhuun sain alkusysäyksen lukioaikana, jolloin kirjoittelin hieman runoja. Myöhemmin olen kirjoitellut jonkin verran mielipidejuttuja lehtiin, muistelee Tuija.

– Antoisinta tässä on se, että lopputulos ei jäänyt puheeksi. Kirja on kirjan näköinen ja erikoisen tyytyväinen olen tähän tiimityöhön, jossa kukaan ei jäänyt yksinään, kuvaa Tuija Eronen

Pyyntihommat aina mielessä

– Pohjimmiltani olen pyytömies, johon metsästyksen lisäksi kuuluvat kiinteästi kalastus ja marjastus. Eli perheemme harrastus on tämmöinen pakastearkkua täyttävä toiminta, jonka tarkoituksena on saada kolme arkkua täyteen lokakuun loppuun mennessä, kertoo Yrjö

– Arvostan myös niitä, jotka kovalla työllä hankkivat metsästä eväät pöytään. Tämä on se konkreettisin näkökohta, josta myös henkinen rikkaus saa elinvoimaa, sanoo karhumies Eronen.

Hän kertoo olleen mukana noin 30 kar-

hun kaadossa. Näiden kaatojen taustalla on aina ollut onnistunut koiratoiminta ja mukana on ollut neljä koirarotua (karjalan karhukoira, norjan harmaapystykorva, jämtlannin pystykorva ja itäsiperianlaika), Yrjö muistelee.

– Karhunmetsästyksen tiedot ovat etupäässä peräisin onnistumisen ja erehdyksen kautta. Nimenomaan metsällä käynnin jälkeen miettii mitä teki väärin, jos ei onnistu. Tätä kautta se tulee. Asiat eivät myöskään saa mennä liian teoreettisiksi ja on se myös vaistonvaraista toimintaa. Olen ollut myös taitavien metsästäjien mukana ja tähän kirjaan haastatellut myös itseäni kokeneempia karhumiehiä. Näiltä

olen saanut arvokasta tukea ja tietoa omalle näkemykselleni, kiittelee Yrjö.

Tässä vaiheessa tulee tietenkin mieleen, että onko kirjassa annetut opit "upseerivarmoja", eli sen lukemalla on kaatoa vaille karhunkaataja?

– No ei välttämättä, mutta pikkusen helpompi on lähteä harrastusta kokeilemaan kuin itsellä 25 vuotta sitten. Opit ovat hyvin paljon keskiarvoasioita ja eivät välttämättä sovi ihan kaikille koirille ja miehille. Paljon spesiaalitietoa esimerkiksi haavoittuneen karhun lopettamisesta koiran ja pimeällä valon avulla, ovat käytännön kautta saatuja oppeja. Uskon myös, että kukaan muu ei ole niin monen eri koiran haukussa karhua nähnyt, sen voin sanoa, se on kymmeniä, vakuuttaa Erosen Yrjö.

Valokuvaaja Ari

Karhunmetsästyskirjan valmistumisen kannalta tiimiin tarvittiin lisäksi asiantunteva kuvapuolen osaaja. Tällainen löytyi lähipiiristä, sillä vuosikymmeniä luontoa ja myös karhua kuvannut työkaveri Ari Komulainen saatiin mukaan.

– Eroset ottivat yhteyttä kolmisen vuotta sitten ja vastasin empimättä myöntävästi. Päätökseeni vaikutti paljolti se, että siinä vaiheessa ei ollut mitään omaa projektia käynnissä, muistelee Ari.

– Alun perin kirja oli tarkoitus tehdä kahdessa vuodessa, mutta jo varsin pian totesimme, että minulla ei ole tarpeeksi kuvia ja Yrjöltä vastaavasti tekstipuolta ei saataisi riittävässä määrin kokoon. Lisäksi asiaan vaikutti myös minun tiedossa oleva eläkkeelle jääminen. Arkistojen kätöissä oli paljon materiaalia ja sen läpikäyminen oli viikkojen työ kun käytin kaikki diat valopöydällä. Karhusta itsestään oli valmiina vuodesta 1983 lähtien tuhansia kuvia, mutta metsästystilanteet ja kuvat karhua haukuvista koirista puuttuivat, kertoo Ari.

– Yrjö oli kuvannut ennen pokkarilla

ja toimintaa tehostaaksemme myös hän opetteli kuvaamaan järjestelmäkameralla ja tavaraa tulikin, kun kaksi miestä kulki metsällä eripuolilla Suomea. Näin kuvia saatiin koko itärajan alueelta Lappeenrannan korkeudelta Lapin perukoille asti.

Kuvien käsittely ja taitto omassa pajassa

Ari Komulainen kertoo, että 1970- ja 80-luvulla työn sisältö oli rajalla kävelyä, jolloin pystyi keskittymään myös kuvauksiin täysipainoisesti. Viime vuosina työ muuttui paljon hektisemmäksi ja se söi harrastusta, sillä työnsisältöön tulivat niin toimistotyö, virkaurakurssit kuin komennukset etelän rajatarkastusasemille.

– Tänä vuonna oli sitten aikaa panostaa kirjan tekoon keväältävalta lähtien ja pääsin tällaisen projektin kautta eläkkeelle heinäkuun alussa. Tämä vei kyllä paljon virtaa, mutta tämän jälkeen keskityn taas omiin kuvauksiin. Hyviä kuvausaiheita on päässä, mutta uutta kirjaa ei ole suunnitteilla, kertoo Ari.

Kirjatyö työllisti Arin maaliskuulta lokakuulle lähes kokoaikaisesti.

– Alussa tehtiin materiaalin valintaa, skannausta ja kuvien käsittelyä painokuntoon. Kun sain Yrjöltä tekstit, aloitin kirjan taittotyön. Pienenä yksityiskohtana voisin sanoa, että materiaalia otettiin aivan viimeiseen asti. Kirja oli jo lähdössä pdf:nä painoon, kun edellisenä iltana klo 20.20 sain kuvan tästä kotoa 300 metrin päästä kaurapeltoon tulossa olevasta karhusta. Se on kirja-aineiston viimeinen kuva, romppu lähti aamulla painoon. Kirjan tekijöinä olemme tyytyväisiä lopputulokseen, saimme näyttävän kirjan aikaiseksi, sanoo entinen rajamies Ari Komulainen.

Kommentti

Kuten haastatellut kertovat, he ovat tyytyväisiä työnsä tulokseen. Tähän mielipiteeseen on helppo yhtyä. Kirja antaa varsin hyvän ja realistisen kuvan tämän päivän karhunmetsästyksestä niin metsämiehille kuin luonnonsuojelijoille, jotka toivottavasti myös tutustuisivat kirjan antiin.

Kirjan tekijöiden panoksen arvoa nostaa se, että he ottivat myös kohtalaisen suuren taloudellisen riskin julkaisemalla kirjan omakustanteena.

Omasta puolestani voin suositella kirjaa niin asiantuntevan sisällön kuin korkealuokkaisten kuvien puolesta, kirjasta löytyy katetta koko rahalle (57,00 euroa + lähetykskulut). Kirjaa voi tilata myös osoitteesta: karhukirja@gmail.com

Ari, Yrjö ja Tuija avaavat uunituoreita kirjallaitteita.

Teksti Reijo Kortelainen
Kuvat Ari Komulainen

Matkakertomus Itä Karjalasta - Osa II

Teinkö rajavartijauran turhaan -ajatuksia Repolassa?

Palaan kirjoitukseni aluksi takaisin Repolaan. Sotahistoriallisesti merkittävällä Virran kannaksella olevalla sillalla sota-ajan tapahtumiin paremmin tutustuneet matkakumppanini kertoivat yksityiskohtaisia kertomuksia siitä, kuinka suomalaiset joukot ylittivät tämän vaikean maastokohdat.

Matka jatkui kohti legendaarista Repolan kylää. Ennen kylää saavuimme pahasti vaurioituneelle entisen puna-armeijan varuskunta-alueelle. Jopa viisikerrokset tiilestä rakennetut kerrostalorumilukset seisoivat riisuttuina rivistössä. Keltainen esikunta- tai upseerikasarmi, arkkitehtuurisesti erittäin kaunis rakennus, rehotti tilassa, joka kertoi pähkinän kuoressa kaiken neuvostojärjestelmän tuhoon johtaneesta tiestä. Betoniin valettu sirppi ja vasara vaakuna muistutti vieläkin rakennuksen loiston ajoista, muulta osin kaikki oli enää legenda.

Vahvoin piikkilangoin rajatut varastoalueet ja öljyn saastuttamat kuljetuskaluston varikko- ja huoltoalueet ammottivat nyt tyhjiyttä. Jalkapallo- ja urheilukentällä toiminnot olivat pysähtyneet varuskunnan lakkautuksen myötä. Tätä kaikkea katsellessa pyöri suomalaisen eläköityneen rajavartijaporukan mielissä monenlaiset ajatukset. Omat ajatukseni kietoutuivat virkauraani suomalaisen rajaturvallisuuden vartijana. Valvontatorneissa valvotuille

ölle ja umpihankeen hiihdetyille partioille syntyi Repolan nyt tyhjillään ammottavalla varuskunta-alueella perusteet, jotka autoivat ymmärtämään; "Et tehnyt tyhjää työtä reke!"

Kylmän sodan vuosina toisen maailmansodan jälkeen tässä pienessä Repolan kylässä oli Varsovan liiton varuskunta, jossa oli käytännössä lähes täydessä lähtövalmiudessa kolme- neljätuhatta punasotilasta. Lisäksi alueella oli runsaasti rajavartiojoukkoja, tutka-asema ja varmasti myös ohjuskalustoa. Suomen puolella oli vastaavasti kolme vartioasemaa Valama, Kivipuro ja Särkkävaara ja valvontatehtävissä enimmillään kuutisenkymmentä rajamiestä.

Tuon huonossa kunnossa olevan esikuntarakennuksen edessä oli helppo ymmärtää oman virkauran merkitys. Suomi tarvitsi rajoilleen uskottavan ympäri vuorokautisen valvonnan, jotta yllätyksiltä vältyttäisiin. Ulkopoliittisesti oli myös tärkeää, että Suomen rajoja valvottiin itäisen suunnan lisäksi myös etelän, pohjoisen

ja lännen suuntiin. Neuvostopoliitikoille ei jäänyt mahdollisuutta arvostella suomalaista rajavalvontaa yksipuolisuudesta.

Vaikka nuo ajat ovat tässä ajassa eläville kylmän sodan historiaa ja jokaisen tiedossa, olisi ollut sen ajan rajavartijan motivoinnin kannalta tärkeää, että näitä asioita olisi meille silloin hieman enemmän valotettu. Toisaalta tämä raunioitunut varuskunta auttoi entistä vahvemmin ymmärtämään, miksi itsenäisen yhteiskunnan kannattaa aina säilyttää itsenäinen kyky puolustautua sotilaallisesti. Mikäli tästä mahdollisuudesta luovutaan rauhallisina aikoina turhana yhteiskunnan kustannustekijänä, voi olla, että "Piru nokkii", kun ajat nopeastikin muuttuvat.

Tämän päivän nuorille rajavartijoille haluan muistuttaa; riippumatta arkipäivän tehtäväkuvastasi, että et ole pelkästään sodan ajan rajavartiojoukkojen perillinen, olet tarvittaessa kaukopartiomies. Yhteiskunta odottaa sinulta myös tämän tehtävän mukaista ammattitaitoa ja asennetta.

Toivo Nuijan tarina

Repolassa majoituimme Toivo ”topi” Nuijan kodissa. Alkuperäinen suunnitelmamme oli, että ohitamme Repolan matkalla Lentiiraan. Rajavyöhykelupasekoilu Mujejärvellä aiheutti kuitenkin matkaamme muutokset, jotka kerroin jo edellisessä lehdessä. Repolaan tulomme oli siis yllätys myös Topille, joka oli jo vanha tuttu Martinkaisen Kallen, yhden matkaseurueemme jäsenen kanssa.

Majoituspaikka järjestyi muitta mutkitta ja kuten paikalliseen kulttuuriin kuuluu, vieraille tarjottiin runsas päivällinen, tässä tapauksessa jo illallinen. Toivon vaimo oli tehnyt työuransa mm. yllä kerrotun varuskunnan keittiössä ja hänen ammatitaitonsa näkyi ruokapöydässä. Lähes kaikki elintarvikkeet olivat luontaistalouden tuotteita eli omasta takaa. Aterian kruunasi kuuma tee, hunaja ja jäiset mansikat. Mansikat olivat lajiketta, jota Suomen puolella en ole tavannut.

Toivo Nuija on suomalaista sukua, joutunut lapsena sodan melskeissä evakkoon ja palannut sodan jälkeen Repolan alueelle. Hän oli tehnyt elämän työnsä neljässätoista eri ammatissa, viimeinen työ oli ym. varuskunnan porttivahtina. Pariskunta eleli nyt Repolan niemeen johtavan päätien varressa omassa neuvostoajalle tyypillisessä paritalon puolikkaassa. Pihamaalla seisoivat vanha Mosse ja Ural moottoripyörä. Piha-alue oli täynnä erilaisia puutarhakasveja, jotka toivat leivän jatketta.

Topi seurasi mielellään televisio-ohjelmia ja sai vippaskonstein näkymään myös suomalaisia kanavia. Toivo ymmärsi erittäin hyvin historian käänneet ja oli ylpeä suomalaisista sukujuuristaan. Kuvaavaa Topin arkirealistiselle ajattelulle oli hänen aikaisin lähtöpäivämme aamuna minulle kertoma lausahdus: ”A elämä on mennyt, mitäpä voin! A sen laului laulat ken leipiä syöt!” Kyynel vuodahti silmäkulmastani vääjäämättä miettiessäni, mitä kaikkea Topi noilla kahdella lauseella minulle tosiasiaa tahtoi kertoa.

Klyyssinvaaran (Kljushina Gora) idylli

Matka Repolasta jatkui takaisin Mujejärvelle ja sieltä edelleen Volomaan, jonka keskustassa kävimme ostoksilla ja seurailimme kylän elämää torin ympärillä. Volomassa oli hirsiveistämö. Paikallisen Honkarakenteen tuotteita, pieniä pyöröhirsimökkejä, olimme tavanneet useammasta kylästä matkan varrelle. Rakennukset olivat useimmiten kauppa tai kioski tyyppisiä. Hirsitehtaalla oli aika vaisu meininki.

Seuraava kohde olikin jo edellisessä kirjoituksessa (Rajaviesti 3/2009) kuvattu

Klyyssinvaarassa sijaitsevan talon hirsitä. Vasemmalla sivulla sama talo ulkoapäin.

Pieningän kylä. Mainittakoon, että Pieningän postikonttorista lähetetyt postikortit saapuivat kuin saapuivatkin vastaanottajille neljä viikkoa lähetyksestä.

Pieningän salolla samoillun päivän jälkeen matka jatkui Sukkajärven kautta Porajärvelle ja sieltä edelleen Kuutamalahteen, Klyyssinvaaraan ja Lupalmeen. Kahden järven välisessä salmessa kauniilla paikalla vietetyn yön jälkeen suuntasimme kohti Klyyssinvaaraa. Kartoissa paikka näkyi auttavasti, mutta paikalle meno osoittautui ennakoitua vaikeammaksi. Väliillä harhauimme sivutielle. Sivutien varrelta löysimme vanhan huoltovarikkoalueen. Alueella oli tehty aikoinaan isot metsähakkuut ja huoltovarikon alueelta näki, etteivät ympäristönsuojelumääräykset olleet ainakaan silloin toiminnan riesana. Öljynvaihtopaikalla jäteöljyt oli valutettu suoraan maahan ja öljymönjää oli maassa vieläkin paksu kerros. Virratomiksi käyneet liijyakut olivat levällään ympäristössä. Pajukko oli verhonnut alueen osittain alleen.

Harhautumisen jälkeen palasimme kappaleen matkaa takaisin ja matka jatkui entistä huonompaa sivutietä läpi pajukon kohti Klyyssinvaaran lakea. Vaaran laella yllättäen pajukko loppui ja eteemme avautui heinää kasvava peltoukea, laajuudeltaan useita hehtaareita. Peltojen keskellä vaaran laella seisoivat kaksi auringon karrelle polttamaa karjalaistaloa, uudempi ja vanhempi.

Ajoimme ensin taempana olevan nuoremman ja pienemmän pihaan. Talo osoittautui seinässä olleen kyltin mukaan Porajärven metsäkombinaatin eläkkeellä olevan työntekijän asumistoksi. Ikkunasta katsottaessa sisällä näkyi elämän jäljet, mm. naulakossa riippui vanha vaalea kenraali- tai poliitrikkurkki.

Palasimme takaisin isomman ja iäkäämmän karjalaistalon luokse. Tämäkin talo oli hyvässä kunnossa, mutta siinä ei ollut asuttu muutamaan vuoteen. Pieneltä alalta navettapuolen ulkoseinästä oli sahattu alimpia kerroksia polttopuuksi, muutoin talon ulkoasu oli kuin 1800-luvulta. Talo oli tyypillinen karjalaistalo.

Sisälle johti ulkonevan porstuan kautta jyrkät lankkuportaat. Asunto-osan lattia oli kahdeksannen hirsikerroksen tasolla. Pääovesta tultiin eteiseen, jonka oikean seinän taakse jäi navetta osa. Navettaosaan ovesta kurkattaessa näkyivät kaikille kotieläimille varatut karsinat varsin selvästi, vain eläimet puuttuivat. Eteisestä johti suoraan ylös jyrkät portaat. Portaita pitkin pääsi ullakolle avaraan varastotilaan. Eteisestä vasemmalla sijaitti varsinainen asunto-osa. Korkean kynnyksen ja matalan oven takana oli ensimmäisenä kyökki eli keittiö. Massiivinen leivinuuni näytti kunnossa olevalta.

Keittiöstä mentiin isoon huoneeseen ja siitä edelleen oikealle kiertäen toiseen yhtä isoon huoneeseen. Molempien huoneiden nurkassa oli ollut iso lämmitysuuni. Takimmaisesta huoneesta oli kulku vielä oikealle makuukamariin, sekä varsin kookas nykyhuoneisiin verrattuna. Makuuhuoneesta oli purettu lattia ja rakenteista selvisi kuinka talo oli perustuksista alkaen tehty. Maanpintaan oli tehty kivijalka kasaamalla kivistä patjat, joiden päältä hirsirakennus läksi kohoamaan. Kivijalka oli peitetty sisältäpäin kuivalla hiekalla.

Hirsien välissä oli riveinä sammalta. Yhtään lahoa hirttiä ei rakenteesta näkynyt, eikä homeesta mitään merkkiäkään. Kirkkaat hirsipinnat kertoivat selvää kieltä, perustukset olivat toimineet erinomaisesti. Lattiataso asuinosaan oli tosiaan kahdeksannen hirsikerroksen korkeudella.

Keittiön hella-leivinuuni ja huoneiden lämmitysuunit olivat keskellä neljää huonetta väliseinien risteyssä. Koko uunikompleksi ja savupiippu nousivat seinien varaan rakennetusta hirsialustasta, niillä ei ollut yhteyttä maanpintaan. Silti näkyi, etteivät uunit olleet hakeneet paikkaansa vuosien kuluessa.

Isoimman olohuoneet seinäpahvien päältä pystyi lukemaan neljätoista kerrosta erilaisia tapettiversioita. Talon vesikatto oli rakennettu alun perin tuppeen sahatasta puutavarasta. Tuppi-laudat oli ladottu kolmeen kerrokseen ja laudat oli vesiuritettu molemmilta reunoilta. Hyvin tervattuna lautakatto oli siis suojannut tätä vanhaa rakennusta erinomaisesti ja pitänyt sen sisä rakenteet asumiskelpoisessa kunnossa. Lautakatto oli myöhemmin verhottu aaltomuotoisilla kattolevyillä. Materiaali oli sama, jolla alueen lähestulkoon kaikki neuvostoajan rakennusten katot on päällystetty.

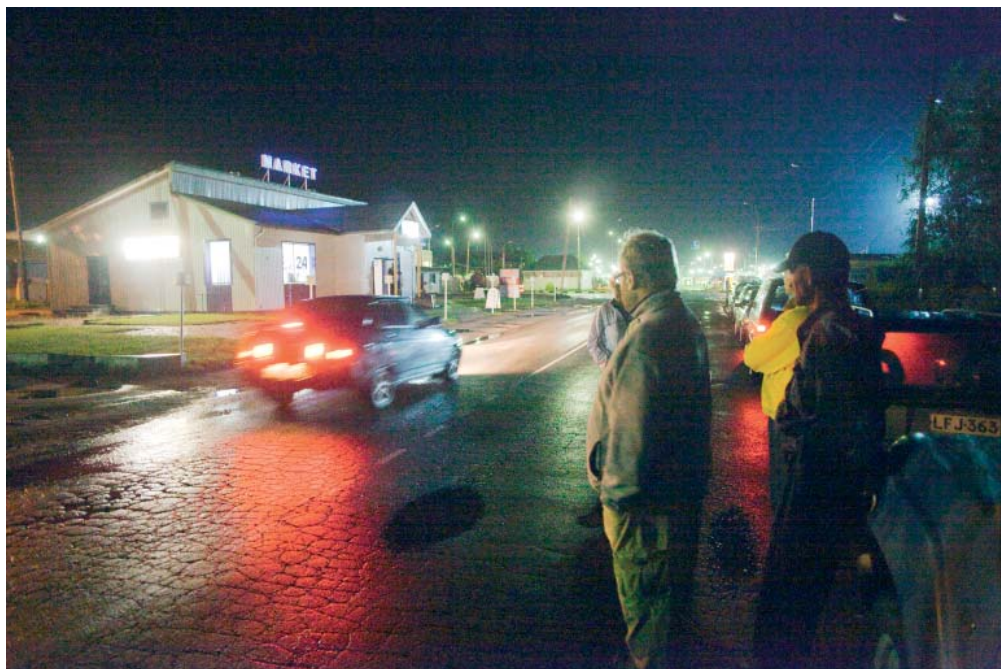
Karjalaistalo ihastutti rakenteensa lisäksi yksinkertaisuudellaan ja käytännöllisyydellään. Historiatiedon mukaan Klyyssinvaaran talot olisi poltettu venäläisten luovuttua alueesta hyökkäävän suomalaisosasto edessä. Se oliko tämä talo säästynyt tuolta poltolta vai oliko se siirretty vaaran laelle sotavuosien jälkeen jostain muualta ei meille selvinnyt.

Kotimatka alkaa

Klyyssinvaarasta taivalsimme matkamme vaikeakulkuisimman osuuden kohti Lupasalmia. Päästyämme pajukon peittämältä tieltä isojen hakkuualueiden keskelle rakennetulle uudehkolle metsä-autotielle ja edelleen Porajärven ja Motkon väliselle tielle, lähestyimme Lupasalmen risteystä. Siihen risteykseen matkanteko tyssäsi. Aikataulu ei antanut enää myöten lähteä kävellen viiden kilometrin päähän Lupasalmelle.

Toivo Nuija.

Värsilän rajanylityspaikalla yön tunteina.

Periksi antamattomuudesta tunnetulle Komulaisen Arille oli vaikea paikka tunnustaa, että Lupasalmi jää nyt katsomatta. Niin lähellä, mutta silti niin kaukana! Kertaviisumme edellytti paluuta koti Suomeen ajallaan ja nyt oli palattava takaisin Porajärvelle.

Porajärveltä suuntasimme kohti etelää. Samalla alkoi vanhan rajan odotus. Harmiksemme vanhan rajan ylitystä emme lopulta huomanneet, sen sijaan tulo vanhan Suomen alueelle alkoi näkyä talojen arkkitehtuurissa. Tienvarressa oli tämän tästä taloja, jotka saattoi ymmärtää ennen sotia rakennetuiksi. Talojen muodot olivat suomalaisille taloille tyypillisiä.

Tien kunto vaihteli aivan suunnattomasti. Eniten hämmästytti keskelle ei mitään valoineen ja tienvarsikaiteineen rakennettu noin kahden kilometrin pituinen uusi asfaltitienpätkä. Jäimme miettimään, mikähän lie ollut ajatus rakentaa sellainen pätkä muutoin huonokuntoiselle tieosuudelle.

Ohitimme Suojärven, Läskelän ja Sortavalan. Jossain Läskelän ja Sortavalan välillä keittelimme Laatokan rannalla kahvit, minkä jälkeen alkoi loppurutistus rajalle. Sortavalassa etsimme polttoaineasemaa vielä lähes tunnin. Asema löytyi lopulta Pietariin johtavan tien varresta, tankkauksen jälkeen matka kohti Niiralaa saattoi alkaa. Saavuimme Värsilän raja-asemalle noin klo 23 ja siitpä se odotus alkoi.

Venäläisten ajoneuvojen liikenne soljui viereistä kaistaa ilman jonoja. Me turistit edettiin etanan lailla eteenpäin. Noin kolmen aikaan aamuyöstä pääsimme vihdoinkin tarkastukseen. Muu porukka marssi odottamaan passintarkastusta, minä kuljettajana jäin tullimiehen ja nuoren miesrajavartijan syynättäväksi.

Venäläisillä virkamiehillä ei luistanut suomi eikä englantia ja minulla ei vastavasti venäjää. Tarkastus eteni siis luontevasti viittoillen ja välillä takaraivoa raapien. Parikymmentä minuuttia siinä pusseja ja purnukoita leviteltiin kunnes rajavartija syvästi huokaillen viittoili jatkamaan eteenpäin kohti passintarkastusta.

Passiluukulla laitoin väsynein ilmein kaikki paperit tiskiini ja odottelun jälkeen homma oli selvä. Nyt myös matkakaverit pääsivät passintarkastukseen. Ulkovartiossa toimi nuori rajavartijaneitokainen, joka osoittautui hyvin suomea puhuvaksi. Neitokainen kyseli vielä matkamme tarkoitusta, luetteloin hänelle samat riimit kuin jo "sisään tullessa" Kostamuksessa.

Miesrajavartija oli varmaan kertonut tälle neitokaiselle mukana olleesta lapiosta, koskapa hän kysyi: Miksi teillä lapiota mukana? Kaivojako? Vastasin hänelle että ei, ei kaivoja, mutta tietä kyllä tehtiin muutamassa paikassa! Vastaus sai hymyn neitokaisen huulille ja hän alkoi kertoa käynneistään Suomessa Joensuun Jakokoskella. Rajavartijaneito kehui kuinka kaunista Jakokoskella oli. Tyydyin vastaamaan hänelle ystävällisesti että "Niinpä!"

Matkailu avartaa, kuten on tapana sanoa. Retkemme Kostamuksen ja Värsilän väliselle Karjalan alueelle teki sen todella. Viikon pituisen matkan aikana päässä läpi virranneet ajatukset eivät millään sovi pariin lyhyeen lehtiartikkeliin. Toivottavasti olemme kyenneet Arin ja Iston kanssa edes jossain määrin avartamaan Rajaviestin lukijoille hienoja matkakokemuksiamme.

Partisen pataljoonan sotatiellä - Osa II

Rukajärven suunnan taistelupaikkoihin suuntautuneen retkemme viimeisenä tutustumiskohteena oli Partisen pataljoonan sotatie Lupasalmelta Porajärvelle.

Partisen pataljoona, eli JR 10 II:n pataljoona aloitti jatkosodan hyökkäysvaiheen Lieksan Inarin suunnalla, edeten Kaatiinlammelta valtakunnan rajalle ja siitä huonokuntoista tietä ja vaikeakulkuisen ja helposti puolustettavan maaston kautta Porajärvelle. Vastassa olivat valiojoukot: rajalla rajavartiosotilaat ja Porajärventien suunnassa osia Valter Vallin rykmentistä.

Porajärveltä Lupasalmelle

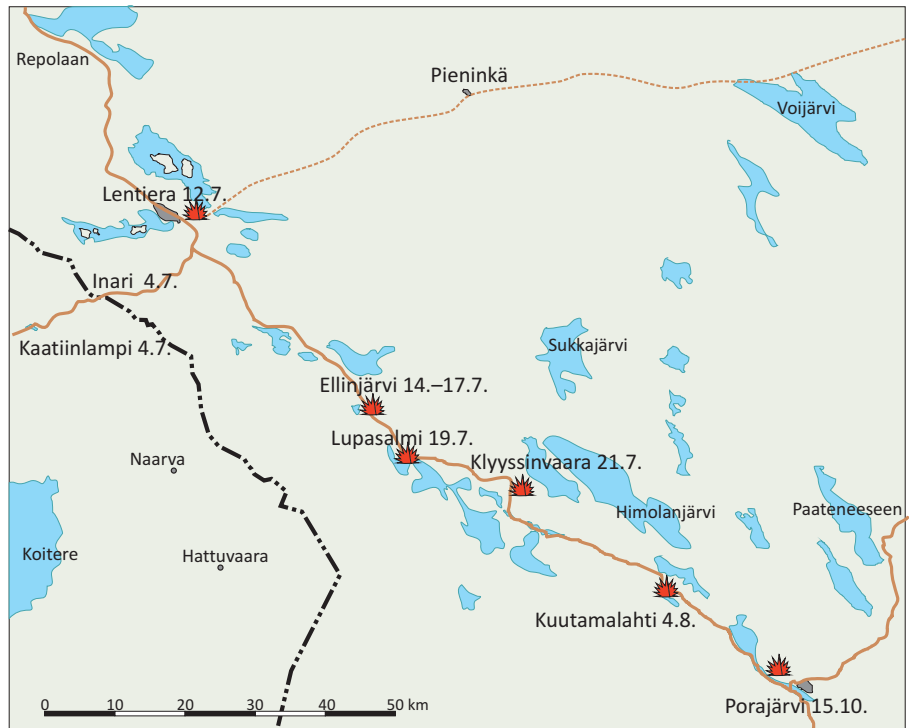
Alkuperäisen retkisuunnitelman mukaan olisimme suunnanneet Partisen sotatielle Lentieran ja Motkon kylien kautta, suurin piirtein rajasuuntaisesti menevää tietä kohden Porajärveä. Rajavyöhykelupien epäminen teki matkaamme mutkan (katso Rajaviesti 3/2009) sisämaan kautta ja jouduimme ajamaan Porajärveltä Partisen pataljoonan hyökkäyssuuntaa vastaan. Lisäksi emme tienneet missä nykyinen rajavyöhykkeen takaraja tällä suunnalla kulkee, joten päätimme edetä sotatietä Lupasalmen tasalle, ellei rajavyöhykkeen takaraja pysäytä matkaa jo ennen sitä.

Lupasalmelta jää Suomen ja Venäjän rajalle matkaa suoraan viitisentoista kilometriä ja se sijoittuu Ilomantsin Syväjärveltä itään. Partisen pataljoonalta vei Porajärvelle tuloon rajan ylityksestä kolmisen kuukautta. Rajan yli Pataljoona hyökkäsi Inarista 4.7.1941 ja Porajärvellä pataljoona oli lokakuun 15.

Divisioonan sivustan varmistuksessa

14. Divisioonan hyökkäyskäsikysssä majuri Väinö Partisen komentaman II/JR 10 alkuperäisenä tehtävänä oli suojata divisioonan oikea sivusta, vallata Lentieran kylä, valmistua hyökkäämään Pieninkään ja varmistaa Ilomantsi – Porajärvi suunnassa etenevien joukkojen pohjoinen sivusta. Porajärvelle suunnatun hyökkäyksen painopiste oli Ilomantsin suunnassa. Pataljoona lähti liikkeelle Kaatiinlammen asemista, josta rajalle Inariin on kymmenen kilometriä.

Tie Inariin ja rajalle oli heikossa kunnossa, sillat ja rummut oli räjäytetty, lähinnä estämään puna-armeijan hyökkäystä. Kulkukelpoisen tien kunnostus pataljoonalta

Osasto Partisen sotatiekartta.

vei pari päivää. Jo ennen sodan syttymistä oli lähetetty tiedustelupartioita selvittämään rajan takaisia varustuksia ja vahvuuksia.

Rajanylitys Inarissa onnistui ilman tappioita, mutta Verkkolammen vartio oli varustettu ympäripuolustukseen vankoin pesäkkein ja sitä puolusti NKVD:n alainen rajavartiojoukko, joka oli valioväkeä. Tässä tuli heti tappioita. Vartio saatiin vallattua vasta 6.7, kun 37 mm suorasuuntaustykki vedettiin asemaan läheiselle harjanteelle ja tarkalla tulella tuhottiin varustukset. Lentiera vallattiin 12.7.

Sodanjohdolta tuli Partisen joukoille uusi tehtävä: sen tuli hyökätä Porajärven suuntaan helpottaakseen Ilomantsista hyökkäävän osasto Oinosen tehtävää. Osasto oli juuttunut Kuolismalla sitkeisiin taisteluihin yrittäessään murtaa vastassa olleen suomalaissyntyisen majuri Valter Vallin rykmentin, JR 126, puolustusta.

Näin Partisen pataljoona suunnattiin Porajärven suuntaan. Vahvennuksesi divisioona lähetti Partiselle 11.7. Virran sillanpäästä, Lieksanjärven pohjoispäästä, irrotetun Kevyt Osasto 2:n, joka oli varustettu polkupyörillä ja pystyi liikkumaan nopeasti huonollakin tiestöllä.

Klyssinvaaran palo

Aluksi eteneminen Porajärven tietä kävi helposti. Ensimmäinen kosketus viholliseen saatiin Suoverkkajärvellä, jossa tiedustelupartio joutui väijytykseen ja yksi partion jäsenistä jäi vangiksi.

Ellinjärvellä 14.7 pataljoona sai puolustajat mottiin. Ankaria taisteluja käytiin motin pitämiseksi suljettuna. Vastustaja yritti avata tietä mottiin kolmen panssari-vaunun voimalla. Näille kävi huonosti. Yksi vaunuista ajoi miinaan, toinen pyörähti torni alaspäin pehmeän tiepakan pettäessä alta, kolmas vaunu pakeni paikalta. Taistelun kovuudesta kertonee se, että Ellinjärven motista kerättiin yli 300 vihollisen kaatunutta.

Lupasalmella kärjessä ajanut Kev. Os.2:n kärki ajoi vihollisen väijytykseen. Hyvällä onnella siinä kaatui vain yksi tunustelija. Puolustaja ampui konetuliaseilla ja suorasuuntaustykillä hyvin valituista asemista.

Kärjen takana saatiin nopeasti myös asemat kuntoon. Taistelua kesti monta tuntia. Metsä syttyi tulituksesta palamaan,

joten sitä alettiin kutsua "nokikankaan tappeluksi."

Viimein vihollinen irtaantui ja eteneminen pääsi jatkumaan. Perääntyessään se sytytti Klyyssinvaaran kylän palamaan. Läheiseltä vaaralta katsottuna, heinäkuun lopun pimenevässä yössä palo oli julma näky. Tämä jäi veteraanien mieleen.

Kuutamalahden valtaus

Vallin soturit olivat seuraavaksi asemissa ennen Kuutamalahden kylää. Suoralla hyökkäyksellä ei päästy eteenpäin, joten Partinen käski Kev.Os 2:n vahvistettuna Renvallin polkupyöräkomppanialla koukkaamaan asemien taakse noin kuutisen kilometriä, järvikannaksen maastoon. Koukkaus onnistui, tie katkaistiin, mutta koukkaava osasto joutui vetäytymään. Syntyneitä mottia oli avaamassa mm. kaksi panssariautoa.

11.8 Kev.Os 2:n vedettiin Porajärven suunnalta takaisin divisioonan käyttöön, koska Partisen pataljoona oli alistettu prikaati Kuussaarelle, jota komensi everstilutnantti Eero Kuusaari. Prikaati oli koottu Aunuksen (AHSP) ja Vienan (VHSP) heimosoturipataljoonista. Prikaitin miehet olivat Karjalan kansannousun jälkeen 1920-luvun alussa Suomeen tulleita pakolaisia tai heidän jälkeläisiään. Näille miehille Mannerheimin "miekan tupeenpanopäiväkäsky heinäkuussa 1941" oli totisinta totta.

Mainittakoon, että paluumatkalla Rukajärven tielle joutui Kev. Os 2:n tekemään yhteensä 100 kilometrin koukkauksen Pienikään, jossa kylää varmistava osasto Leskinen oli joutunut suuren partisaani-osaston kanssa taisteluun. Polkupyörämiesten ehdittyä paikalle olivat partisaanit jo vetäytyneet, joten retki oli siltä osin

5-7	Klo. 2 1,30	Lähti Haaparaasta
--	23,00	ylitim me rajan
--	3	Verkkolamminesta itään 7 mailin maantien ranteen tulo ja asettuminen asemaan
6-7	Klo. 12	Rukajärven hyökkäys asemaamme vastaan risti kertaa, jota Rukajärvi torjuttin, menettäen yhden miehen haatuneena
7-7	Klo. 1	jätti vihollinen asemansa peräytyen tien suunnasta
--	2	Asettiin pamp. toralle varmistamaan aseman
--	11	Säädettiin etenevään tien suunnasta josta oli karkotusta vihollisen kanssa.
--	20	Säädettiin tien haaraan Inari Porajärvi Lentiera, josta edettiin noin kilometri Porajärvelle päin ja ryhmitettiin puolustukseen.
--	22	Uudessa Porajärven tien suuntaan piti eteen työntetty rartio yhden rangan
8-7	--	15,00
		Tai komppania karkotettiin 1,5 km etelään aloralle kulkutalle (Porajärven tien var-

Kuvassa JR 10:n II pataljoonan 1. komppanian sotapäiväkirjan sivu. Komppania ylitti 5.7.1941 valtakunnanrajan ja eteni varmistamaan pataljoonan oikean sivustan Porajärventielle.

turha.

Kuutamalahden asemat ja itse kylä saatiin viimein vallattua heimosoturi-

koukkauksella Porajärven tielle. Ennen motin sulkeutumista puolustajat ehtivät vetää miehet ja kaluston Porajärvelle. Tämän jälkeen suomalaisten hyökkäyksen pihdit puristivat Porajärveä puolustavan Vallin rykmenttiä kahdelta suunnalta: etelästä hyökkäsi Ilomantsin suunnasta edennyt JR8 ja prikaati Kuussaaren heimosoturipataljoonat pohjoisesta. Mottiin joutumisen pelosta Valli veti joukkonsa Porajärveltä ja sytytti kylän tuleen.

Partisen pataljoonan hyökkäysvaihe päättyi poltettuun Porajärven kylään 15.10.1941. Oman rykmentin JR 10 yhteyteen pataljoona eteni marssien Paateneen kautta. Partisen pataljoona oli perillä Rukajärvellä vasta loka – marraskuun vaihteessa.

Lähteet

Antti Tuuri Rukajärven tiellä, Onni Palaste Raappanan miehet ja Wikipedia.

Sotatietä Klyyssinvaarassa. Kuva Ari Komulainen.

Eversti Valter Valli (1900–1969)

Suomalaisia Porajärven suunnassa vastassa olleen puna-armeijan JR 126 komentajan majuri Valter Vallin tausta on mielenkiintoinen.

Valter Valli syntyi 1900 Eurajoella ja sisällissodassa 1918 Valli taisteli punaisten joukoissa Noormarkun rintamalla. Hän jäi valkoisten vangiksi toukokuussa 1918 ja pääsi vapauteen saman vuoden marraskuussa. Valli työskenteli tämän jälkeen metsätyömiehenä Pohjois-Suomessa ja otti mm. osaa 1922 puhjenneeseen ns. läskikapinaan Kuolajärvellä (vuodesta 1936 Salla) ja Savukoskella.

Valter Valli pakeni muiden kapinaan osallistuneiden joukossa Neuvostoliittoon, sekä kävi Pietarin arvostetun sotakoulun ja jäi Puna-armeijan palvelukseen. Valli vältti Stalinin puhdistukset 30-luvun lopulla. Talvisodassa Valli toimi Karjalan kannaksella armeijakunnan esikunnassa operatiivisen osaston varapäällikkönä.

Välirauhan aikana majuri Valli nousi JR 126 komentajaksi. Rykmentti oli muodostettu talvisotaa varten perustetusta Otto Wille Kuusisen johtamasta kansanarmeijasta. Rykmentti, noin 3200 miestä, koostui pääosin suomalaisista, karjalaisista ja inkeriläisistä taistelijoista. Vallin rykmentti kuului kenraali Akseli Anttilan komentamaan 71. Divisioonaan.

Rykmentti vetäytyi suomalaisen hyökkäyksen edessä Porajärveltä Karhumäen kautta Poventsaan.

Majuri Valter Valli ylennettiin jatkosodan lopulla everstiksi.

Valli eli viimeiset vuotensa Kaukasian Pjätigorskissa.

Kiinnostuneiden kannattaa lukea Jaakko Rugojevin kirja: "Majuri Vallin rykmentti."

Eversti Valter Valli.

Ylipäällikön päiväkäsky 11.7.1941 N.o 3

Vapaussodassa vuonna 1918 lausuin Suomen ja Vian karjalaisille, etten tulisi panemaan miekkaani tuppeen ennen kuin Suomi ja Itä-Karjala olisivat vapaat. Vannoin tämän suomalaisen talonpoikaisarmeijan nimessä luottaen sen urhoollisiin miehiin ja Suomen uhrautuvaisiin naisiin.

Kaksikymmentäkolme vuotta ovat Viena ja Aunus odottaneet tämän lupauksen täyttymistä; puolitoista vuotta on Suomen Karjala kunniakkaan talvisodan jälkeen autiona odottanut aamun sarastusta.

Vapaussodan taistelijat, talvisodan maineikkaat miehet, urhoolliset sotilaani! Uusi päivä on koittanut. Karjala nousee, riveissänne marssivat sen omat pataljoonat. Karjalan vapaus ja suuri Suomi välkkyvät edessämme maailmanhistoriallisten tapahtumien valtavassa vyöryssä. Suokoon kansojen kohtaloja ohjaava kaitseminen Suomen armeijan täyttää Karjalan heimolle antamani lupauksen.

Sotilaat! Se kamara, jolle astutte, on heimomme veren ja kärsimysten kyllästämaa, pyhää maata. Teidän voittonne tulevat vapauttamaan Karjalan, teidän tekonne luovat Suomelle suuren, onnellisen tulevaisuuden.

Kirjoittanut Carl Gustaf Emil Mannerheim

Tekniikka ja eränkäynti

Kuten usein aikaisemminkin olen maininnut, nykypäivän eränkäyntiin liittyy hämmästyttävä määrä huipputekniikkaa. Jos mennään ajassa kolme- neljäkymmentä vuotta taaksepäin, niin sillä tarkoitettiin lähinnä kiikaritähtäintä ja itselataavaa asetta – monesta muusta nykyvarusteesta ei osattu edes uneksia.

Tänään kaikki on toisin aina ulkoasua myöten. Siinä missä eilispäivän eränkävijä pukeutui yleensä vaateparteen, jota ei kehdannut enää muualla käyttää, hänen nykyvastineensa käyttää kerrospukeutumista sateen ja tuulenpitävine kalvoasuineen, jonka voivat kruunata sähköiset tai kemialliset käden- ja jalanlämmittimet. Muu varustus kulkee mukana kätevässä tuolirepussa, josta löytyvät yhä useammin päivän kahvi- ja ruokatarvikkeet aina lämmintä ateriaa myöten. Näin varustautuneena jaksaa istuskella pilkillä tai hirvi- ja jänispässissa pitemmänkin tovin ilman toimintakyvyn hyytymistä. Ja tämä on vasta alkua.

Varsinaisena tekniikkalajina voidaan pitää hirvenmetsästystä, johon osallistuvan

taskut ovat nykyisin pullollaan teknisiä apuvälineitä. Näistä tavanomaisin on metsästysradio, joilla nykyisin voi kuunnella useampia kanavia samanaikaisesti ja vielä päälle esimerkiksi radion urheiluselostusta, joka vaimenee automaattisesti kun kanavalle tulee muuta liikennettä. Perinteiset koiratutkat ovat muuttuneet karttapohjaisiksi GPS -kännyköiksi, joista saa selville koiran sijainnin ja toiminnan (esim. haukussa olon) ohella myös sen liikesuunnan ja nopeuden. Itse asiasta kännykästä on tullut metsästäjän monitoimityökalu, jolla voi yhteydenpidon ohella ikuistaa myös saaliin tai muun tilanteeseen liittyvän tapahtuman, uusimmissa jopa videokuvaksi.

Kun tähän lisätään miltei jokaiseen aseeseen kiinnitetty kiikari- tai punapistetähtäin - joista osa varustettu etäisyysmittarilla - sekä jatkuvasti yleistynyt äänenvaimentimien käyttö, niin melkoista tekniikkamäärään siinä liikutellaan. Linja saa jatkoa saaliinkäsittelypuolella yleistyneen sähkönsäseineen, sähkösaohineen ja vakuumlaitteineen. Kuka olisi vielä viisikymmentä vuotta sitten uskonut, että tulevaisuuden eränkäynti muuttuu näin tekniseksi?

Erätukku laajensi myymäläverkostoaan

Viime vuosina eräilijöiden hovihankkijaksi noussut Erätukku on laajentanut ripeässä tahdissa myymäläverkostoaan. Kuluvan vuoden aikana on avattu myymälät Espoossa (Martinsillantie 10), Joensuussa (Voimatie 12) ja Kuopiossa (Savilahdentie 14) asiakkaita palvelemaan.

Menestyvästä verkkokaupasta huolimatta yritys panostaa myös perinteiseen myymäläverkkoon, sillä etenkin sopivan asusteen tai jalkineen valinta vaatii yleensä sovittamista, mihin verkkokaupassa ei ole ennen ostopäätöstä mahdollisuuksia. Sama koskee hieman vähäisemmässä määrin esimerkiksi asepusseja ja -kotelaita, joiden sopivuus omaan käyttöön tulee näin paremmin huomioonotetuksi.

Toinen perinteistä palvelua vaativa toi-

minta on henkilökohtainen käyttöopastus, joka on tarpeen etenkin teknisiä laitteita hankittaessa. Ne kun tuppaavat olemaan nykyään jo niin monipuolisia, etteivät etenkin vanhemmat henkilöt pysty niiden kaikkia ominaisuuksia ilman lisäopastusta hyödyntämään.

Erätukun liikeidea perustuu turhien väliportaiden karsimiseen, mikä näkyy jo liikkeen nimestäkin. Se on onnistunut tässä niin hyvin, että sen myymä eräasu kantaa leikkimielisesti myös Kainuun kansallispuvun nimeä.

Muutoksia metsästyslainsäädäntöön

Valtioneuvoston päätöksellä on tehty vuoden 1993 metsästysasetukseen (666/1993) seuraavat muutokset:

11 § Loukun ja jalkanarun käyttäminen: Elävänä pyytävää loukkua tai muuta pyyntilaitetta saa käyttää, ilveksen, euroopanmajavan, kanadanmajavan, piisamin, tarhatun naalin, ketun, supikoiran, kärpän, minkin, hillerin, näädän, mäyrän, saukon, villikanin, Itämeren norpan ja hallin sekä rauhoittamattomien eläinten pyydystämiseen. Riistanhoitopiirin luvalla tällaista laitetta saadaan käyttää muunkin eläimen pyydystämiseen riistanhoitoa varten. Lupa laitteen käyttämiseen voidaan antaa myös 25 a §:n 2 momentin, 27 tai 29 §:n nojalla tehdyn lupapäätöksen yhteydessä. Loukun ja muun pyyntilaitteen on oltava sellainen, että eläin mahtuu siinä seisomaan tai makaamaan luonnollisessa asennossa vahingoittamatta itseään.

16 § Yleiset ampuma-asevaatimukset: Riistaeläimen ampumiseen käytettävän rihtatun luotiaskeen luodin osumaenergian on piipun suusta mitattuna oltava vähintään 100 joulea ($E_0 > 100 \text{ J}$). Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, on: 1) jos asetta käytetään ketun, tarhatun naalin, mäyrän, saukon, supikoiran, pesukarhun, rämämajavan, metsäjäniksen, rusakon, metson, teeren tai ampumiseen, patruunan luodin painon oltava vähintään 2,5 grammaa ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään 200 joulea ($E_{100} > 200 \text{ J}$).

17 § Haulikon kaliiperi: Riistaeläimen ampumiseen käytettävän haulikon kaliiperin on oltava 10 – 20. Pienempikali-

Nykykännykät karttasovelluksineen ovat varsinaisia monitoimikoneita eräilijänkin käyttöön.

perista haulikkoa saa kuitenkin käyttää villikanin, piisamin, oravan, karpän, riekon, kiirunan, pyyn, peltopyyn, lehtokurpan ja sepelkyyhkyn ampumiseen, ei kuitenkaan haulikkoa, jonka kaliiperi on pienempi kuin 36.

24 § Yleiset rauhoitusajat: Riistaeläimet ovat rauhoitettuja seuraavasti: 1) villikani 1.4. – 31.8. sekä metsäjänis ja rusakko 1.3. – 31.8.

Säädökset astuvat voimaan vuoden 2010 alusta.

Erästäjän vuodenvaihe

Jaksoon kuuluvat joulun- ja uudenvuodenpyhät, jolloin viimeistään on aloitettava riistan ja pihalintujen talviruokinta, mikä sopii hyvin koko perheenkin yhteiseksi harrastukseksi. Toinen huomiotava seikka on varsinkin maan eteläosien todella heikko jäätilanne, jonka suhteen on syytä olla erityisen varovainen. Myös Ahdin ja Tapion väelle tulisi antaa säällinen joulurauha, sekä huolehtia heti vuodenvaihteen jälkeen vuotuisten erälupien uudistamisesta. Muita muistettavia asioita ovat:

- * kaikkien sorsa- ja merilintujen sekä haahkan, meri-, metsä- ja kanadanhanhen, nokikanan sekä lehtokurpan ja hirven metsästysaika päättyy koko maassa joulukuun loppuun,

- * metsäkaurista saa metsästää syyskuun 1. päivän alusta tammikuun loppuun ottamatta Konneveden, Suolahden-Sumiaisten ja Toholammin riistanhoitoyhdistyksiä, joiden alueella se on rauhoitettu,

- * valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeuraa saa metsästää riistanhoitopiirin luvalla syyskuun 27. päivän alusta tammikuun loppuun,

- * oravaa saa metsästää koko maassa joulukuun alusta tammikuun loppuun,

- * villisikaa saa metsästää koko maassa kesäkuun alusta helmikuun loppuun, ei kuitenkaan naarasta, jota porsaas seuraa,

- * fasaania, metsäjänistä ja rusakkoa saa metsästää koko maassa syyskuun alusta helmikuun loppuun,

- * villikania saa metsästää koko maassa tammikuun alusta maaliskuun loppuun,

- * saukkoa saa metsästää MA 28 §:n mukaisella riistanhoitopiirin luvalla marraskuun alusta huhtikuun loppuun,

- * ilvestä saa metsästää MA 28 §:n mukaisella riistanhoitopiirin luvalla joulukuun alusta helmikuun 28. päivän loppuun, ei kuitenkaan pennullista naarasta,

- * riekon ja kiirunan metsästys ja ansapyynti on sallittu Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella tammikuun alusta helmikuun loppuun,

- * riistanhoitopiirin luvalla tapahtuva hallin

metsästysaika päättyy joulukuun loppuun, * näätä ja karpää saa metsästää koko maassa marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * sutta saa metsästää poronhoitoalueella riistanhoitopiirin luvalla lokakuun alusta maaliskuun loppuun, ja muualla maassa MA 28 §:n mukaisella riistanhoitopiirin luvalla marraskuun alusta maaliskuun loppuun,

- * kanadanmajavaa saa metsästää koko maassa ja euroopanmajavaa riistanhoitopiirin luvalla elokuun 20. päivän alusta huhtikuun loppuun,

- * piisamia saa metsästää koko maassa lokakuun alusta toukokuun 19. päivän loppuun,

- * koko jakson ajan saa metsästää ketua, tarhattua naalia, supikoiraa, minkkiä, hilleriä ja mäyrää.

Luettelossa ovat muuttuneet metsäkauriin rauhoitusalueet sekä riekon ja

kiirunan metsästysaika Enontekiön, Inarin ja Utsjoen riistanhoitoyhdistyksen alueella.

Kokonaan uutta on villikanin metsästysaika, jota käytettäessä on huomioitava metsästysoikeuden ohella myös taajama-alueiden järjestyssäännöt. Tavallisesti metsästys taajama alueilla on kielletty ilman erityislupaa.

Edellä mainitut metsästysajat eivät koske Ahvenanmaata, jossa on voimassa omat säädöksensä. Paikalliset riistanhoitopiirit ja -yhdistykset sekä metsästysseurat voivat lyhentää kyseisiä metsästysaikoja, asettaa saalisrajoituksia tai kieltää kokonaan jonkin riistalajin metsästyksen. Näistä on oltava selvillä ennen metsästyksen aloittamista.

Toivotan lopuksi kaikille palstani lukijoille Rauhaa Joulua ja saalisrikasta Uutta Vuotta.

Jousimies

Vanha eräsauna lyhyen talvipäivän auringossa.

KUORMAUS- JA KULJETUSLIIKE J. PARVIAINEN

Porthanintie 5, Tohmajärvi
Puh. 050-377 9618

Sukevan vankila

PL 2, 74345 Kalliosuo
Puh. 010-368 7100

Joensuun ev.lut. seurakunnat

PL 10 • 80101 Joensuu
Seurakuntakeskus • Kirkkokatu 28
Vaihe ja neuvonta:
Puh. (013) 2635 300 • Fax (013) 2635 355

Mukana arjessa ja juhlassa
Lieksan seurakunta

Mönninkatu 13, 81700 Lieksa, Puh. 013-417 7410

RAKENNESUUNNITTELU PERTTI JÄÄSKELÄINEN KY

Turku

RAUTJÄRVEN KUNTA

Simpeleentie 12, 56800 Simpele
Puh. 05-687 211, www.rautjarvi.fi

Itä-Suomen Toimistoratkaisut Oy

Moisionkatu 1, Lieksa
Puh. 013-255 660
www.cbc.fi

Siivousliike Hel-Jo Ay

Puh. 050-561 5740
Kotka

Puunkorjuu Junkkarit Oy

Siikarannantie 17, Suomussalmi
Puh. 0400-261 425

Hyvää Joulua

o ain Rauma

KAUPUNKIELÄMÄÄ VUODESTA 1442

www.rauma.fi

TASALAN KUUKKELI OY

Jalonkatu 11
Suomussalmi
Puh. (08) 711 246

Eristysliike Laihanen Oy

Viistokatu 5, Lappeenranta
Puh. 05-416 3705, 0400-570 041, 0400-658 379

Hyvää Joulua!

Vaalimaa Trading Oy Kellosalmen Lohi Oy

Tillintie 140, Virolahti
Puh. 05-353 0015, 0400-670 888

Ilomantsin ev.lut seurakunta

Virasto

ma-pe 9-15, p. 0400-364 200

Diakoniatoimisto

ma-ti 9-10, p. 040-545 4977,
0400-234 964

Koivukuja 1, 82900 Ilomantsi
ilomantsin.seurakunta@evl.fi

Abso-Muovi Oy

PL 1, 20761 Piispanristi
Puh. 02-242 1538

Rakennusliike Halonen Oy

Akkoniementie 4,
88600 Sotkamo
Puh. (08) 666 0466

Varusteiden merkitystä ei kannata aliarvioida

Tunturimyrskyn armoilla!

Jotkut ihmiset hakevat aktiivisesti tilanteita ja kokemuksia, joissa he joutuvat alttiiksi vakavalle vaaralle tai ainakin selviytymisen kannalta hyvin haastavaan tilanteeseen. Youtubesta löytyy video (Grazy Finns Crashing), josta käy ilmi kuinka suomalaiset ovat poikkeuksellisen rohkeita kumipyörillä liikkujia. Juuri tämä video auttaa myös ymmärtämään, miksi meillä suomalaisilla on paljon erilaisia moottoriurheilun maailmanmestareita.

TopGear tv-ohjelman esiin nostamasta koosteesta voi päätellä suomalaista rohkeutta tai hulluutta tai molempia. Kuitenkin näille suorittajille tilanteessa on lopulta kysymys selviytymisen ja onnistumisen tavoittelusta. Filminpätäkä tuo esiin epäonniset ja tilanteet, jotka kuvaavat toiminnan vaarallisuuden.

Itse olen tehnyt useita matkoja Lapin tuntureille, tietömiä teiden päähän, paikkoihin, joissa kännykstä ei ole apua. Tunturissa liikuttaessa ihminen on omillaan. Olin ollut myös ymmärtävinäni varustautumisen merkityksen tuollaisilla reissuilla, kunnes 2009 huhtikuussa sain kokea varusteiden merkityksen tavalla, jota en tule unohtamaan. Paason Ilkka Muoniosta oli joskus kertonut tunturimyrskystä, jossa aavassa tunturissa partiomajan suojassa ollut partio koki parasta extremeä. Partiomajan katto ja muutama ylin hirsikerros haihtui tunturimyrskyn mukana taivaan tuuliin. Tästä oppineena tuulisilla paikoilla sijaitsevat tunturimajat on nykyään sidottu kokoon sinkkivaijereilla.

Olimme Saukkosen Auvon kanssa jälleen

kerran Pöyrisjärvi – Rautujärvi – Maaterin suunnalla pilkkireissulla. Aurinko oli paistatellut alkumatkan päivät, mutta pohjoisen tuuli pölyytti kuivaa lunta sinisen taivaan alla. Paluumatkalla Rautujärven partiomajalta Pöyrisjärven kautta Näkkälään pääsimme Behmin Eikan ja Turpeisen Iston kanssa kokemaan tunturimyrskyn, joka tunkeutui meidän, kohtuullisen hyvin varustautuneiden turistien luihin ja ytimiin.

Auvo oli kokenut vastaavia tilanteita partiomatkoillaan käsivarren tutureilla. Nyt myös meille selvisi konkreettisesti, että ilman hyviä varusteita olisimme olleet välittömästi hengenvaarassa. Lähes kolmituntinen seisoskelu tunturikurussa, välillä selkä, kylki tai naamataulu kohti myrskynsilmää, auttoi ymmärtämään, ettei näille selkosille pidä lähteä leväperäisellä asenteella.

Myrsky ahtautui kuin turbon ahtamana kuruun, johon matkantekomme juuttui

paikoilleen. Tuuli lähenteli puuskissa 50 metriä sekunnissa. Viimeistään nyt selvisi että, aina on varustauduttava pahimman varalle, mikäli haluaa palata reissulta myös takaisin. Tuulen voimaa kuvaa hyvin, että meikälinen 120 kilon mörssäri saattoi ottaa tuuleen etunojaa kuin Janne Ahonen Planicassa ikään. Käsillä kykeni ohjaamaan tuulta kuin mäkihyppääjätkin tekevät. Palattuamme Näkkälän kylälle ilta-aurion paisteessa saatoimme todeta kokeneemme jotain hyvin poikkeuksellista. Tämä Rajaviesti-lehden kuvakollaasi kertoo kokemuksestamme, lisäksi Rajaviestin nettisivuilta löytyy muutama videon pätkä, joista voi aistia kokemuksemme paremmin.

KESKI-KARJALAN PUU

Kangasvaarantie 380, Tohmajärvi

Puh. 050-536 7782

terho.liimatainen@kkp.inet.fi

• saha- ja höylähirsitavaraa • höylähirsimökit •
wc:t • huvimajat • saunat • yms.

SILVA Shipping

Syväsatama - 64260 Kaskinen

Puh. 0207-801 800, Fax. 0207-801 890

e-mail: agency@silvashipping.com

BOSCH

Invented for life

Turvallisuutta, johon voit luottaa.

www.boschsecurity.com/fi

NIKLA SHIPPING OY LTD

Rovaniemen I APTEEKKI

Rovakatu 27, Rovaniemi

Puh. 016-312 005

KARELIAN SÄHKÖ OY

Ukkolantie 15, Joensuu

www.kareliansahko.fi

LVIK-Insinööritoimisto TERMOINS Oy

Koskenparras 8, Imatra

Puh. 020-743 3770

Maansiirto- ja Soraliike M. Levy Oy

Tiaisenkatu 34, Joensuu

Puh. 0400-375 838

Hyvää Joulua! Pielisen Pesupiste Ky

Kerantie 20, Lieksa

Puh. 013-521 933

Lehtosen Liikenne Oy

Teollisuuskatu 6, Joensuu

Puh. 013-224 493

Kajaanin Autokoulu

Lönnrotinkatu 6, Kajaani

Puh. 08-612 0555

Kajaani – Paltamo – Sotkamo

Betonivalmiste H. Reinikainen Ky

Pitkämäentie 42, Nurmes

Puh. 013-461 690

Nordic Lan & Wan Communication Oy

Laitoshuolto T:mi T. Ryynänen

PL 181, 80101 Joensuu

Puh. 040-549 8261

Kuljetusliike Kai Toropainen Oy

Kultasirkankuja 1, Joensuu

Puh. 0400-852 042

RAKENNUSLIIKE MUSTONEN OY

Nurmes

Santahamina on oivallinen paikka lepakoiden kuvaamiseen

Lepakoiden yö

On alkukesän lämmin yö. Juhannusta juhliitaan tulevana viikonloppuna. Aurinko on jo laskenut ja yölaulajat ovat aloittaneet konserttinsa. Olemme hiippaileet juuri lammen rantaan, jonka vesirajaan asettelemme kameroita jalustalle. Läntinen taivas heijastuu rasvatyyneen veteen. Vesilinnut uisken-televat muutaman kymmenen metrin päässä välittämättä lähellä olevista ihmisistä. Itikat inisevät pilvenä ympärillä.

Jo kuuluu napsaus. Hetken päästä toinen ja kohta jatkuva napsutusta. Tiheät, kiihtyvien napsausten sarjat kaikuivat detektorista päättyen terävään tirahdukseen. Jälleen joku ötökkä päätyi terävien hampaiden saaliiksi. On lepakoiden yö.

Kuvaajat istuutuvat paikoilleen ja odotus alkaa. Lepakoita pyörii ilmassa muutaman metrin etäisyydellä kymmenittäin. Lähimmät lentävät jopa kameras ja kuvaajan välistä. Ne napsivat vedenpinnan läheltä jatkuvasti hyönteisiä suuhunsa.

Detektori on jatkuvasti äänessä. Se on laite, joka muuntaa lepakon päästämät

korkeat kaikuluotausäänet ihmisen kuultavaksi. Äänien avulla voidaan myös tunnistaa lajeja, sillä jokaisella lepakkolajilla on sille ominainen kaikuluotausääni ja -tyyli.

Salamalaitteet alkavat välähdellä. Normaali kuvaustekniikka tähtäämisineen ei nyt onnistu. Täytyy vain istua paikalla sormi laukaisimella ja laukaistava kamera silloin, kun arvelee, että kohteita on näkökentässä. Tulokset tarkistetaan vasta kotona.

Nahkasiipi

Ympäriämme lentelevät siivekkäät ovat ainoita lentäviä nisäkkäitä. Suomessa elävät lepakkolajit ovat alle 10 senttimetriä pitkiä. Maailman pienin lepakkolaji on puolitoista gramma painava kimalaislepakko. Suurin nahkasiipi on samoalentäväkoira, jonka siipien kärkiväli saattaa olla yli kaksi metriä.

Lepakon tärkein aisti on kuulo. Se havainnoi ympäristöään lähettämällä korkeita ääniä sarjana, jotka heijastuvat takaisin sen ympärillä olevista kohteista. Näin se muodostaa ympäristöstään kolmiulotteisen äänikuvan ja löytää metsästämänsä hyönteiset.

Nyt liikkeellä olleet lepakot ovat vietäneet päivän jossakin lämpimässä pii-lopaikassa – kenties jossain lähimetsän linnunpöntössä tai puunkolossa. Suosittuja paikkoja ovat myös talojen ullakot, jossa peltikaton alla on lepakoiden mielestä ihanan lämmintä.

Ympäriämme lentelevät lepakot saattavat olla naaraita, jotka kokoontuvat näihin aikoihin pieniksi yhdyskunniksi, jotka valmistautuvat synnyttämään poikasensa. Jokainen naaras synnyttää yhden poikasen, joka roikkuu emonsa turkissa. Muutaman viikon kuluttua poikaset nousevat siivilleen. Emo vieroittaa ne parin kuukauden ikäisenä. Pariutuminen on tapahtunut syksyllä ja ne ovat voineet paritella jopa talvihorroksen aikana.

Suomessa elää toistakymmentä erilaista lepakkolajia. Yleisin laji on pohjanlepakko. Se on erittäin karaistunut laji ja elää napapiirin pohjoispuolella asti. Tällä kertaa kuvattiin vesisiippoja ja ripsisiippoja. Ne elävät pienien lampien lähellä ja pyydystävät hyönteisiä lammen pinnan läheltä ja rantaviivan tuntumasta. Muita yleisenä Suomessa eläviä lajeja ovat viiksisiippa, isoviiksisiippa ja korvayökkö. Harvinaisempana tavataan isolepakkoa, pikkulepakkoa, kimolepakkoa, vaivaislepakkoa, ripsisiippaa ja lampisiippaa.

Santahaminan lepakkomies

Jarmo Nieminen on harrastanut tiiviisti lepakoiden havainnointia ja kuvaamista viimeiset viisi vuotta. Hänen oppi-isänään on ollut lokakuussa edesmennyt maankuulu lepakotutkija Yrjö Siivonen.

– Santahamina on erinomainen lepakopaikka. Täällä on rauhallista, hyvät ruokamaat ja runsaasti luolia ja muita hyviä suojapaikkoja, Nieminen kertoo.

Nieminen on etsinyt koko viime talven lepakoiden talvehtimispaikkoja – tuloksetta.

– Vaikka täällä on runsaasti sopivalta näyttäviä luolia ja tunneleita niin jostain syystä niistä ei ole löytynyt talvehtivia lepa-

Lepakoita havainnoidaan detektorilla. Se muuntaa lepakon päästämät ultraäänit ihmiskorvin kuultavaksi. Kuuntelutajuutta saadaan säätää, jolloin kaikkien lepakoiden äänet saadaan kuuluville.

koita. Luolat lienevät ainakin alkutalvesta liian lämpimiä talvehtimiseen. Tai voihan olla niinkin, että ainakin osa lepakosta muuttaa Suomenlahden eteläpuolelle Viron kalkkiluoliin talvehtimaan, Nieminen arveilee.

Jarmo Nieminen on kehittänyt yhteistyössä luontokuvaaja Jari Kostetin kanssa menetelmiä, joilla lepakkoita saadaan onnistuneesti kuvattua. Lepakoiden ku-

Valokuvaaja Jari Kostet virittää kameraa lepakokuvauksista varten. Lepakko ihmettelee vieressä hänen puuhiaan.

vaamisessa he käyttävät nykyisin useita kameroita, jotka laukaistaan langattoman kaukolaukaisimen avulla. Kuvauksissa voidaan käyttää myös automaattisia liikeilmaisimiin perustuvia laukaisulaitteita.

– Suosittelen lepakkoharrastusta kaikille. Yöllinen luonto sinänsä on uusi maailma äänineen, ja kun detektori alkaa säksättää, sävyyttää se kummasti, Nieminen hehkuttaa.

Lisää tietoa lepakosta

Lappalainen, Markku. Lepakot : Salaperäiset nahkasiivet. Tammi 2002

Greenaway, Theresa. Lennossa saalistavat lepakot ja muita ihmeellisiä ahmatteja. Kirjalito 1997

Suomen lepakot. <http://www.biomi.org/biologia/lepakot/index.html>

Lepakot Suomi – WWF. http://www.wwf.fi/ymparisto/uhanalaiset_lajit/kotimaiset/lepakot.html

Eläinten veripankki

Yliopistollinen eläinsairaala

Ojenna tassu!

Rajavartijakoirat ovat luovuttaneet verta lajitovereidensa hyväksi Eläinten veripankkiin - **kiitos!**

Tiesitkö, että myös sinun koirastasi voi tulla **sankarikoira**? Yliopistollisessa eläinsairaala Helsingin Viikissä toimiva Eläinten veripankki tarvitsee jatkuvasti lisää luovuttajia.

Lue lisätiedot ja ilmoittaudu mukaan Eläinsairaalan verkkosivuilta.

www.vetmed.helsinki.fi/elainsairaala/veripankki

Laadukkaat suksimuovit
ja ohjainraudat kelkkaan
kun kelkkaan!

SEKÄ KATTAVA VALIKOIMA MUITAKIN
LAATUTUOTTEITA!

www.teolehtimaki.fi

Teksti Heikki Heiskari

Moottorikelkkaenduroa vaativimmillaan!

Giant Artic Cat Race 2009

5.-7.3.2009 ajettiin Kemijärvellä moottorikelkkaenduron SM-sarjan kolmas osakilpailu. Vaativuudeltaan 19. kerran järjestetty Giant on omaa luokkaansa - erikoiskokeita ja siirtymiä ajettiin kahtena päivänä yhteensä 480 kilometriä. Kelkat ja kuskit joutuivat kovalle koetukselle.

Seuraavassa tuntemuksia Giant 2009 kilpailusta siihen osallistuneen silmin katsottuna.

Torstai 5.3.2009

On kilpailun ensimmäinen päivä. Vuorossa on ilmoittautuminen, kelkan katsastus ja ohjaajakokous. Aamulla tunsin oloni hieman tukkoiseksi, sillä edellisö meni pikkutunneille asti tallilla kelkkaa laittaessa. Vaihtoon menivät viime hetkillä tukivarret. Yksi tukikaari kävi hitsauksessa korjattavana ja vahvistettavana sekä iskunvaimentimet käytettiin irti ja huollettiin.

Matkasin Rovaniemeltä Kemijärvelle, jossa osallistuin ohjaajakokoukseen ja ilmoittauduin kilpailuun. Onneksi kelkan katsastaminen vasta perjantainaamuna on sääntöjen puolesta mahdollista. Näin minulle jäi aikaa käydä illalla vielä testilenkillä ja varmistaa kelkan toimivuus. Onneksi tein näin, sillä illalla kelkkaa testatessa jarruista hävisivät paineet. Se tiesi siis vielä kiirettä seuraavaksi aamuksi.

Perjantai 6.3.2009

On ensimmäisen ajopäivän aamu. Per-

hosia oli hieman vatsassa. Oma lähtökäsi oli kello 10.32. Liaksi en kuitenkaan ehtinyt jännittää, koska aamulla piti vielä vaihtaa murtunut jarruletku. Minuutin välein kilpailija toisensa jälkeen katoaa lähtökorokkeen ja pienen haastattelun kautta maastoon. Kello 10.31 siirryin lähtökorokkeelle odottamaan viimeisten sekuntien kulumista ennen starttia. Viimein kello tuli pykälään ja Lynx melkein ryntäsi alas korokkeelta ensimmäiselle siirtymälle.

EK 1

Siirtymällä jännitys tuli reilummin pintaan ja puristin tankoa samaan malliin kuin talven ensimmäisellä lenkillä. Veri melkein maistui suussa. Se ei lupailut hyvää kahden päivän urakkaa ajatellen. Pahin jännitys laukesi onneksi ennen ensimmäistä erikoiskoetta. Silti puristin hieman liikaa ja käsivarret menivät heti alkumatkasta jumiin. Ajosta puuttui rentous ja yritystä oli liikaa.

Turhasta puristuksesta johtuen erikoiskokeen puolenvälin paikkeilla, reitin mennessä aivan poroaidan vieressä, en pysynyt ajolinjalla vaan osuin aitaan. Onneksi kelkka ei tarttunut aitaverkkoon kiinni

ja luulin jo selvinneeni säikähdyksellä. Muutaman kilometrin päästä karu totuus kuitenkin valkeni sivuposken auetessa kesken kovavauhtisen suoran. Alin kiinnityslenkki oli ilmeisesti katkennut osuessaan poroaitaan. Konetila oli täynnä lunta ja sen tyhjentämiseen sekä sivuposken kiinnittämiseen meni kallisarvoista aikaa 1-2 minuuttia.

Pieni tauko aukaisi onneksi kyynärvarsia mukavasti, mutta silti ajoin EK:n lopun turhan varovaisesti, jottei ongelma sivuposken kanssa uusiutuisi. EK1:n lopputuloksissa olin vasta kahdestoista. Jäin pohjat ajaneesta Matti Väitalosta 5.34. Ilman ongelmia sijoitus olisi voinut olla parempi.

EK:n jälkeisessä huollossa kelkka todettiin kiinnityslenkkiä lukuun ottamatta täysin ehjäksi. Kelkka ja mies tankattiin sekä sivuposki saatiin teipattua kiinni, joten ei kun tulta päin.

EK 2

Viime vuodesta muistin EK:n todella hienoksi. Reitti kulki mahtavissa maisemissa ja ajamiseen alkoi myös löytyä rentoutta. Lähes koko ajan oli isoa patikkaa, mikä tarkoitti moottorikelkkaenduroa parhaim-

millaan. Virheitä ei tullut ja kelkka pelasi hienosti. Tulos oli kohtalainen, muttei aivan niin hyvä kuin oletin. Tuloksena oli jaettu kahdeksas sija. Pohjat ajoi Ville Siiskonen, joka taittoi matkan 3.04 itseäni nopeammin.

EK 3

Ennen EK:ta huollossa laitettiin jälleen kelkan tankki täyteen sekä mieheen banaanien ja urheilujuomaa. Reitti mutkitteli tienpohjilla ja jängän reunoilla. Tällä pätkällä vähäluminen talvi näkyi, joten kiviä ja kantoja pilkisteli siellä täällä. Ajosta muodostui varovaista ja vaikka virheitä ei tullut niin kivien ja kantojen kiertely näkyi ikävän paljon kellossa. Pohjat menivät toistamiseen Siiskosen Villelle, hävisin hänelle 7.05 ja olin kahdeksas. Olisi pitänyt ajaa aggressiivisemmin!

EK 4

Päivän viimeinen EK oli pääasiassa sekoitus toista ja kolmatta pätkää. Yritystä ei ainakaan puuttunut, minkä vuoksi kerran putoisin kyydistä ja kerran seisoin tangon päällä käsilläni. Aikaa näihin ei kulunut montaakaan sekuntia, mutta tietysti ajorhythmi sekosi hetkeksi.

Muita virheitä ei tullut, ja tuloksena oli taas EK:n kahdeksas sija. Hurjan tiukassa kärkitaistelussa Matti Välitälo veti toistamiseen pisimmän korren. Itse hävisin Matille 4.01.

Ensimmäisen päivän jälkeen näytti siltä, että voittokamppailu käytäisiin pohjia ajaneiden Matti Välitälon ja Ville Siiskosen sekä Hannu Härkösen kesken.

Päivän päätteeksi oli tunnin mittainen huolto kisakeskuksessa. Huollossa saatiin uusi kiinnityslenkki sivuposkeen. Onneksi muuta huolettavaa tai rikkoontunutta ei löytynyt, joten huoltomiehen vaativaksi tehtäväksi jäi tankkaaminen. Siirsin kelkan suljetulle varikolle ja lähdin saunaan hakemaan raivoa seuraavaan päivään.

Lauantai 7.3.2009

Toinen ja samalla viimeinen ajopäivä koitti. Edellisiltäisestä lihashuollosta huolimatta kroppa oli jumissa, niin kuin varmasti suurimmalla osalla muistakin kilpailijoista. Hoidin nestetankkausta suolalla terästetyllä urheilujuomalla, etteivät krampit pääsis iskemään. Vielä huolellinen lämmittely niin kellekin ja kilpailu pyörähti jälleen käyntiin.

EK 5

Pätkä oli perinteinen, Jäkälätunturin maastossa kiertävä EK. Paljon lunta, iso patik-

ko ja nopea reitti pitivät huolen siitä, että hereillä oli oltava joka hetki. Reitiltä ulos ajautuminen olisi tiennyt lähes varmasti nostotalkoita vyötäisiin asti ulottuvassa lumessa. Se olisi vienyt hetkessä mehut kuskista ja sen jälkeen päivästä olisi tullut todella raskas. Pysyin onneksi reitillä, ajorytmi löytyi eikä virheitäkään tullut. Varmisteleva ajo näkyi kuitenkin kellossa, olin EK:n kymmenes ja jäin päivän ja itselleen kilpailun ensimmäiset pohjat ajaneesta Hannu Härkösestä 3.36.

EK 6

Edessä oli kilpailun toiseksi viimeinen erikoiskoe ja nyt oli laitettava 110% lasiin, mikäli mielin parantaa sijoitustani. Siitä ajatuksesta seurasi armoton yliyrittäminen ja ajoin ensimmäisellä kilometrillä kaksi kertaa ulos reitiltä. Kuin ihmeen kaupalla onnistuin molemmilla kerroilla välttämään puut, vaikka osuminen oli todella lähellä. Muita virheitä ei tullut, mutta alun koheltamisen ansiosta ajo ei lähtenyt kulkemaan kunnolla koko EK:lla. Tuloksissa olin EK:n yhdeksäs ja hurjaan vireeseen äitynyt Härkönen taittoi reitin 4.20 minua nopeammin.

EK 7

Kilpailun viimeinen erikoiskoe koitti. Päätin lähteä EK:lle hieman erilaisella taktiikalla. Aloittaisin rauhallisesti loppua kohden kokoajan vauhtia lisäten. Se tuotti tulosta, suuria virheitä ei tullut, vaikka reitti olikin vaativa ja osin jo edellisenä päivänä ajettu. EK:n pohjat ja samalla luokkavoiton kuitasi Ville Siiskonen, itse olin EK:n neljäs ja hävisin Villelle 3.42.

Edessä oli viimeinen melkein 20 kilometrin siirtymä kisakeskukseen. Tunne oli mahtava, vaikka vielä jännittikin kestäkö koviin joutunut kelkka loppuun asti. Olisihan se ollut vähän kohtalon ivaa keskeyttää kalkkiviivoilla. Sijoituksestani en tässä vaiheessa vielä tiennyt juuri mitään. Perillä kisakeskuksessa ajoin kelkan suljettuun varikkoon ja vaihdoin ajovaatteiden tilalle hieman kevyempää ja kuivempaa vaatetta.

Loppujen lopuksi sijoituin viidenneksi ja kokonaistappio voittaja Ville Siiskoselle oli 30 minuuttia ja 37 sekuntia. Luokan toiseksi ajoi molempina päivinä ongelmista kärsinyt Matti Välihalo ja kolmanneksi sijoittui Veli-Pekka Pöyliö. Kilpailun voitosta taistellut Hannu Härkönen joutui ikävä kyllä keskeyttämään EK 6:n jälkeen. Oma tavoitteeni täyttyi viidennen sijan myötä. Oli hieno tunne lähteä saunaan ja palata palkintojen jakoon hakemaan kiulu kotiin.

Kausi 09-10

Viimeistellessäni tätä juttua on katse suunnattu jo kauteen 2009-2010, joka onkin lähempänä kuin edelliset lumet. Kokonaisuutena viime kausi oli onnistunut, sijoitus oli SM-sarjassa yhdestoista, vaikka osallistuin vain kolmeen osakilpailuun viidestä. Lisäksi Sallan kilpailussa jäin kokonaan pisteittä ulosajon takia.

Kalusto pelasi koko kauden hienosti ja oppia tulevan talven treenejä sekä kilpailuja varten kertyi todella paljon. Kiitokset hienosta kaudesta 2008-2009 kuuluvat myös Roitema Oy:n Tero Lehtorannalle ja NAU-Helmets kypärien maahantuojalle,

FunStore Oy:n (www.pgo.fi) Antti Mikkolalle sekä kaikille huoltojoukoissa mukana olleille.

Tulevan kauden suunnitelmissa oli kiertää koko Enduron ja Sprintin SM-sarja ja kuntoilu sitä silmällä pitäen alkoi jo alkukesästä.

Tällä hetkellä kuitenkin näyttää siltä, että tuon tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavia yhteistyökumppaneita ei ole kesän ja syksyn aikana löytynyt riittävästi. Eli luvassa on tavallaan välivuosi ja päätavoite onkin sprintin SM-sarjassa, joka ajetaan yhtenä viikonloppuna Vaalassa 27-28.2.2010.

Kauteen 2011 hyökkään sitten entistä nälkäisempänä!

Minä Heikki Heiskari

Työskentelen koiranohjaajana Karhutunturin rajavartioasemalla Sallassa, jossa virkapaikkani on ollut koko työurani ajan. Ikää on kertynyt 25 vuotta. Nykyisin asun Rovaniemellä, mutta syntyisin olen Kemijärveltä. Ensiaskeleet kelkkailun saralla otin joskus ennen kymmentä ikävuotta kotipaikan pihaa ympäri ajaen. Kausi 08-09 oli toinen todellinen kilpailukausi. Suurta menestystä ei vielä ole tullut, mutta koska sijoitukset ja ajo ovat kehittyneet nousujohteisesti, niin ennemmin tai myöhemmin odotan itseltäni sijoituksia terävimpään kärkeen asti.

Niskan Auto Oy

Vuoksenniskantie 111, Imatra
Puh. 05-433 3733

Kuljetusliike Kahelin Oy

Hoilolantie 176, Värtsilä
Puh. 013-629 177

Lappeenrannan Rakennuslasi Ky

Kaakkoiskaari 1, Lappeenranta
Puh. 05-620 1700

UKKOSKIMIES

Ratakatu 37-39, Lappeenranta, Puhelin (05) 6129 000, ma-pe 9-18, la 9-15
www.urheilukoskimies.fi

Itähuolinta Oy

Kauppatie 4 A, 82675 Niirala
Puh. 013-285 170, fax 013-285 177
itahuolinta@kolumbus.fi

RAJAPALVELUT • KAHVIO • KAUPPA

Toivotamme Hyvää Joulua!

Imatran Rengas ja Autotarvike Oy

Poltinkuja 6, 55100 Imatra
Puh. 05-436 4515

SEO SALLAN AUTOHUOLTO KY

Savukoskentie 13, Salla
Puh. 016-831 060

Kuntokeskus BODY-CENTER

Puh. 08-613 1696, Kajaani
www.bodycenter.cc

Automaalaus J. Marttinen

Jänhiäläntie 10, Rauha
Puh. 0400-185 718

Pikakuljetus Rovaniemi Oy

Kairatie 63-65, Rovaniemi
Puh. 016-312 020

Pauli Kuokkanen Oy

Aholantie 10 A, Valtimo
Puh. 0500-218 034

RAUTAÄSSÄ

Välitie 2-4, Nurmes
Puh. 010-480 7700

MJK Transport Oy

Varsapolku 18, Kajaani
Puh. 0500-282 009

B-M Service Oy

Kilikuja 2, Imatra
Puh. 045-121 3324
www.bmservice.org

Rautia Öystilä Oy

Energiate 1, Lieksa
Puh. 040-710 1100

Peltisepänliike Joen Saumakate Oy

Rekkatie 11, Joensuu
Puh. 013-126 332

Teksti ja kuvat Olli Ranua

Vierailu BRP:n moottorikelkkatehtaalla Rovaniemellä

Lynxejä liukuhihnalta

Rovaniemellä sijaitsee Euroopan ainoa moottorikelkkatehdas. Viimeistään tänä vuonna on, Novaan ja vaalirahoitukseen liittyen, koko Suomi tämän tiedotusvälineiden kertomana oppinut. Vaalirahoitusotku ei kuitenkaan itse tehdasta koske. Kelkkoja tehdään niin paljon kuin BRP:n markkinointikoneisto yhdessä jälleenmyyjien kanssa, tässä koko maailmaa koskevassa taantumassa, saa niitä myytyä.

Vaikka vaalirahoitusotku ja Nova eivät ole moottorikelkkatuotantoon vaikuttaneet, ovat ne kuitenkin työllistäneet BRP Finlandin tiedotusosastoa, aiheuttamalla ylimääräistä työtä. Toisaalta saman näkyvyyden hankkiminen mainostilaa ja -aikaa ostamalla olisi maksanut maltaita, joten jospa se pitää tässä tapauksessa paikkansa, että kaikki julkisuus on hyvää julkisuutta. Aika näyttää kuinka Lynxin markkinaosuuden Suomessa käy.

Historiaa

Vuonna 1967 Velsa Oy aloitti Kurikassa Lynxin moottorikelkkatuotannon. Kymmenisen vuotta myöhemmin, vuonna 1978 osa moottorikelkkatuotannosta siirtyi Rovaniemelle ja pari vuotta myöhemmin tuotanto keskittyi kokonaisuudessaan Rovaniemelle. Yrityksen paikka on tämän jälkeen pysynyt samana, mutta nimi on

muuttunut vuosien saatossa muutamia kertoja: Nordtrack (1982), Bombardier (1988), Bombardier-Nordtrack (1993) ja BRP Finland Oy (2005). BRP tulee muuten sanoista Bombardier Recreational Products Inc., ja se irtautui Bombardierista vuonna 2003.

BRP:n liikevaihto oli vuonna 2008 yhteensä noin 19 miljardia euroa ja työntekijöitä heillä oli maailmanlaajuisesti noin 5 500. BRP Scandinavian (Suomi, Ruotsi ja Norja) liikevaihto oli viime vuonna 166 miljoonaa euroa. Työntekijöitä heillä oli noin 320. BRP Scandinavian pääkonttori on Rovaniemellä.

BRP:n muita merkkejä, Lynxin lisäksi, ovat mm. Ski-Doo, Can-Am, Sea-Doo, Spyder ja Evinrude.

Lynxin ja Ski-Doo:n markkinaosuus Euroopassa on noin 52% ja Suomessa noin 57%. Tehdaskäynnillä selvisi muuten myös se miksi Lynxejä ei myydä Pohjois-Ameri-

kassa. Arctic Cat omistaa siellä oikeudet kaikkiin kissaeläimiin, myös ilvekseen eli lynxiin, joten Lynxejä ei siellä myydä.

Moderni tehdas

Rovaniemellä toimiva uusi ja uljas moottorikelkkatehdas on otettu käyttöön noin vuosi sitten, lokakuussa 2008. Modernin tehtaan on suunnitellut kanadalainen toimisto, joten se on monin osin hyvin erilainen kuin mihin täällä kylmässä pohjolassa on aiemmin totuttu. Paitsi kokoonpanolinja eli tehdas, myös mm. toimistotilat, kokoustilat, kahvila/ruokala ja varastotilat ovat nyt nykyaikaisia, eli sellaisia joiden niiden pitääkin olla, kun puhutaan kansainvälisestä merkittävästä yrityksestä sekä tunnetusti laadukkaasta tuotteesta ja arvostetusta tuotemerkistä.

Tehtaan yhteydessä sijaitsevassa varastossa on yhteensä noin 60 000 nimikettä. Sieltä välitetään esimerkiksi varaosia ja vaatteita Suomen lisäksi ympäri koko maailmaa. Tehtaan kokonaispinta-ala on noin 20 000 m², joten varsin suuresta rakennuksesta kaiken kaikkiaan on kyse.

Tehtaan tuotantohallin seinien, lattioiden ja laitteiden sekä kalusteiden värien valinnassa on käytetty muun muassa psykologiaa hyväksi: oranssin värisiksi maalatut liikkuvat ja tumman vihreät vastaavasti eivät liiku. Lisäksi muun muassa kulkureitit on maalattu lattiaan. Näin on pyritty maksimoimaan turvallisuus tehtaan tuotantotiloissa. Näin varmasti onkin paras, sillä touhua tehtaassa riittää, kun eri kokoonpanovaiheissa olevia moottorikelkkoja kiertää ympäri tehdassalia.

Moottorikelkat kootaan Rovaniemellä valmistetun runkolevyn päälle muualta maailmasta (mm. Pohjois-Amerikka ja

Kelkkaaihiot mutkittelevat ympäri kokoonpanohallia. Eri tiimit asentavat kelkkoihin osia omalla alueella, ja reitin lopussa kelkka on sitten täysin valmis. Rajamiehiä ihailemassa tehtaan toimintaa!

Aasia) ja muualta Suomesta tulleista osista. Kelkka kulkee mutkittelevaa rataa pitkin, ympäri hallia, niin kauan kunnes radan varrella työskentelevät tiimit ovat tiettyssä järjestyksessä lisänneet omat osansa kelkka-aihiin. Kun kelkka on kokonaisuudessaan valmis, on radan päässä vielä testausalue, jonka jälkeen kelkka on valmiina lähtemään vaikka suoraan asiakkaalle.

Kokoonpanolinjan yhtenä ideana on, että halliin ei tuoda osia turhaan eikä liian aikaisin, vaan vasta kun se tarvitaan. Tilaa säästyy itse tuotantotiloissa tiimien työskentelylle.

Rovaniemellä valmistetaan Lynxin koko malliston lisäksi Ski-Doon leveätelaiset Scandicit ja Expeditionit. Rovaniemellä suunnitellaan muuten myös tunnetusti tyylikkäästä Snogearin ajoasumallistot.

Kiitokset mielenkiintoisesta tehtaan ja moottorikelkkamallistojen esittelystä Taina De Ryckelle, Pekka Ohenojalle, Jari Turuselle ja Jani Ylinivalle!

Euroopan ainoa moottorikelkkatehdas sijaitsee Rovaniemellä. Uusi tehdas on rakennettu vuonna 2008.

Katsauksessa Lynxin ja Ski-Doon moottorikelkkamallisto 2010

Lynx ja Ski-Doo 2010

Molempien merkkien mallistoissa pääpaino on uusissa puhtaissa E-TEC ja 4-TEC moottoreissa, sekä eri mallien valmistuksen yhtenäistämisessä. Yhtenäistämisessä pyritään käyttämään mahdollisimman paljon samoja osia eri mallien välillä. Esimerkiksi Ski-Doon Tundrassa on 80% samoja osia kuin merkin urheilukelkoissa.

Suuria uutuuksia ei merkkien mallistossa, Tundran lisäksi ole, vaan pääpaino on edellisvuoden mallien hiomisessa entistäkin paremmiksi. Seuraavassa listattuna merkkien mallistoista muutamia mielenkiintoisimpia malleja. Koko mallistot ja tarkat tekniset tiedot nettiosoitteesta www.brpscandinavia.com.

Ski-Doo Tundra LT

Täysin uudistunut malli, jonka on tarkoitus periä Forest Foxin mantteli. Uudistunut ja entistä yli 10 kiloa kevyempi runko, LTS teleskooppi etujousitus, SC-5U telasto lukittavalla joustoperällä, 41x392/3.8 senttinen matto ja sileäksi muotoiltu keulan pohjamuovi ovat vain muutamia yksityiskohtia matkalla foxiksi foxin paikalle.

Lynx X-trim 550

Nestejäähdytteisten sisartensa kanssa yhtenäisen rungon ja muotoilun saanut kelkka on todella kevyt, joten reittien ulkopuolella liikkuminen ei ole ongelma. Tätä käyttöä tukevat myös 41x370/3.8 senttinen matto ja 98 sentin raideleveys. Mukavuutta lisäämässä sähköstartti ja luonnollisesti RER-sähköpakki.

Ski-Doo MXZ X-RS 600 E-TEC

Ski-Doon "reittikilpuri", aikasempaa val-

Lynx Xtrim 800

miimpana korkeimmalle korokkeelle? Uudet iskunvaimentimet nopean ja hitaan puristus- sekä paluuvaimennuksen säädöllä, 40 millisellä rungolla ja 20 millia pidemmällä etujousituksen liikematkalla. Entistä 32 millia kapeampi ja 19 millia korkeampi istuin. Leveämmät astinlaudat. Siis edellisenä talvena hyväksi havaittu malli niillä parannuksilla joita siihen kaivattiin.

Lynx Yeti PRO V-800

Nykyajan 6900; easyride XWLS alusta 60 cm leveällä telamatolla, LTS teleskoop-

pietujousitus, vääntävä 66 hevosvoimainen nelitahtimoottori puhallinkennolisäjäähdytyksellä ja irrotettavalla matkustajan istuimella. Valmis raskaaseen työnteekoon.

Ski-doo Expedition 600 SDI

Lynx Commander Ski-Doon teipeillä ja kattavammilla varusteilla.

Lynx X-trim RE 800 Power TEK

Tulinen kaikkeen ajoon sopiva Lynx. Muun muassa samat jousituksen komponentit kuin Lynxin urheilukelkoissa, 370 senttiä pitkä matto 3,8 sentin harjalla ja viimevuotisesta parannettu voimalinja antavat loistavat eväät niin reitillä räppäilyyn kuin rinteiden nousemiseenkin.

Ski-Doo Grand Touring SE 1200 4-TEC

Kanadalaismerkin tehokkain luksusmatkaaja, jonka varustelista on pitkä kuin nälkävuosi. Esimerkiksi jousitusta voi säätää vaikka ajon aikana ohjaustangossa olevasta vivusta, suljettu tavaratila josta löytyy repuksi muotoutuva laukku, molemmilla sivuilla irrotettavat kovat sivulaukut ja lämmitys satulassa.

Lynx Xtrim 550

Noljakan Kiinteistöhoito Ari Karhunen Ky

Talvipäiväntie 1 B 17, Joensuu
Puh. 0400-576 375

TURUN VAPAAVARASTO OY

Tuontikatu 7, 20200 Turku
Puh. (02) 277 9999

HOTEL

Valimontie 3
(013) 26 311

Julie

80710 LEHMO
fax (013) 263 1122

hotelli.julie@kolumbus.fi

Maalaus- ja Tasoitetyöt Pehkonen Ky

Pitkävaara 2, 81700 Lieksa
Puh. 0400 175 977
jouni.pehkonen@pkarjala.net

Pajakka Kuhmo

Kainuuntie 76 • 88900 Kuhmo
Puh. 08 655 0406

Imatran Telinemiehet Oy

Imatra
Puh. 050 367 8040

MEHTO

Insinööritoimisto Lauri Mehto Oy

Abraham Wetterin tie 4, 00880 Helsinki
www.laurimehto.fi

Rautia R. Hallikainen Ky

Virojoentie 17 B, 49900 Virolahti
puh. (05) 7410 400, fax (05) 7410 410

Hyvää Joulu!

BLACK CHANCE

Tuula Siimes
Rovastintie 31, 49270
PYHTÄÄ

040 841 5532

e-mail: tuula.siimes@kympp.net

GOSSUTEK OY

Moisionkatu 3, Nurmes
Puh. 013-480 036
Fax 013-480 049

International Paper Nordic Sales Company Oy

Koskenparras 10, 55100 Imatra
Puh. 05-688 200

Ilomantsin Optiikka Oy

*Silmälääkäritarkastukset • Näkökenttämittaukset
Optikon tarkastukset • Silmälasit yms.*

Mantsintie 1-3 • 82900 Ilomantsi
Puh. 050 3038 952

Muutot tilavalla ja pehmustetulla erikoisautolla!

KOTIMAASSA JA ULKOMAILLA

- Pakkaamme valmiiksi • Vuokraamme muuttolaatikoita
 - Hoidamme muuttovakuutukset • Kysy edullisia yhteismuuttoja!
- AUTOJA MYÖS PIENEMPIIN MUUTTOKULJETUKSIIN
KUN MUUTAT...SOITA: 0400 776 493

Kuljetusliike M. Alanen Ky

e-mail: m.alanen@opaasi.fi

Kymen Koirapalvelu Ky

Suurenmaantie 36, Ummeljoki, Kouvola
Puh. 040 414 9161
www.koirapalvelu.com

Tilausajoa Mauri kuljettaa T:mi

Puh. 040-816 1825, Pori

Koirakoulu Kompassi

041-522 2008, www.koirakoulukompassi.com

Arvokasta tietoa Osasto Marttinan partiokertomuksista

Sissisotaa kaukopartiossa

Kaukopartiomiehet olivat jatkosodan valiojoukkoa. Heidän tehtävänä oli suorittaa vaarallisia tiedustelu-, häirintä- ja tuhoamistehtäviä syvällä vihollisen selustassa ja auttaa siten rintamalla taistelevia sotilaita. Kaukopartio-osasto Marttina oli yksi Päämajan neljästä kaukotiedusteluun erikoistuneesta komppaniasta.

Majuri Paul Marttinan sissien tehtäviin kuuluivat muun muassa iskut Petrovski Jamin huoltokeskukseen sekä partiomatka Stalinin kanavalle.

Filosofian maisteri Jaana Janhila on julkaissut kattavan, runsaasti uutta tietoa sisältävän kokonaisuuden kaukopartio-osasto Marttinan toiminnasta. Kaksiosaisen teoksen Sissisotaa kaukopartiossa I - II ensimmäinen osa kattaa vuodet 1941 - 1942. Se on peräti 622-sivuinen tietopaketti majuri Paul Marttinan ja hänen partiomiestensä rajantakaisista retkistä. Teoksen toinen osa ilmestyy syksyllä 2010.

Kirja valottaa laajasti partiotoinnin eri puolia. Osasto Marttinan eli ErP 4:n kolmannen komppanian juuret olivat Kainuun alatoimistossa eli U2/K:ssa. Marttinan kaukopartiokomppanian jatkosodan aikainen toiminta tosin sai alkunsa jo kauan ennen sodan syttymistä. Sen perustana olivat 1930-luvulla aloitetut salaiset rajantakaiset vakoilumatkat, joita Marttina järjesti puolustusvoimien toimeksiannosta, mukaan lukien U2/K:n alaiset Hiihtosissit.

Jatkosodan kaukopartiomiehistä on kerrottu ja kerrotaan satoja ja tuhansia juttuja. Niitä on kierrätetty monien kirjailijoiden ja toimittajien testeissä. Mikä sai Jaana Janhilan tarttumaan tosissaan vielä kerran legendaarisen Osasto Marttinan vaiheisiin?

- Osasto Marttinan Asevelikerhon arkisto on pääosin hukkateillä. Esittelen uudessa kirjassani sen yhtä osaa, joka muodostuu osaston partiokertomuksista. Näitä kertomuksia ei ole koskaan aikaisemmin julkaistu tässä laajuudessa. Aineiston kattava esittely tuli mahdolliseksi vasta nyt, kun se on viimein luovutettu Sota-arkistoon. Tarkoituksena on, että aineistoa voidaan jatkossa hyödyntää varusmieskoulutuksessa ja sotahistoriallisissa tutkimuksissa, Jaana Janhila sanoo.

Kirjoittajan mukaan Sissisotaa kaukopartiossa ei ole sotahistoriallinen tai kirjallisuustieteellinen tutkimus. Sen tavoitteena on antaa lukijalle riittävän selkeä käsitys kaukopartiotoinnista yleensä ja kertoa

jatkosodasta kaukopartiomiesten, suomalaisten sissien, omin sanoin, tuntemuksin ja kuvin. Paljon ja antiokkaasti aiheesta on jo kirjoitettu, mutta lisääaineisto täydentää faktapohjaista historiankirjoitusta.

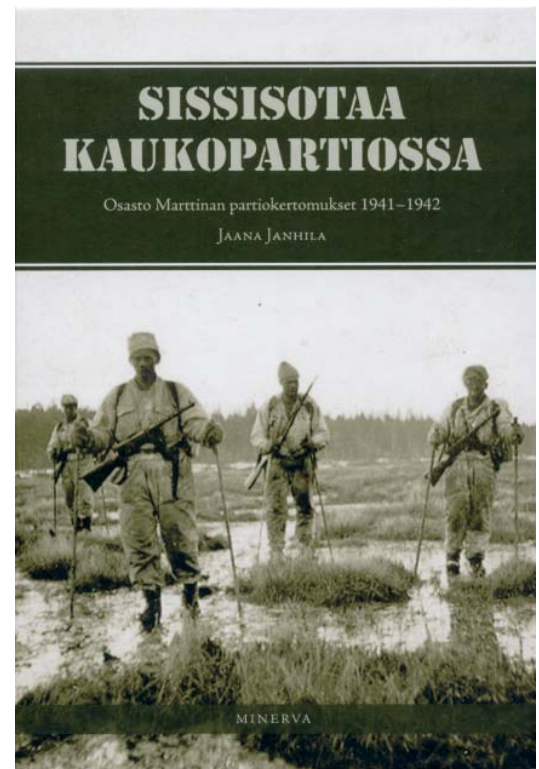
- Kirjan kirjoittaminen on ollut pitkä mutta todella kiintoisa prosessi, jonka parissa on vierähtänyt lähes kaikki vapaa-aikani. Kirjamateriaalin ja dokumenttien osalta olen kiitollinen Osasto Marttinan Asevelikerhon edesmenneen puheenjohtajan Jorma Tikkasen perikunnalle, joka luovutti oman kopionsa arvokkaasta aineistosta kirjani kirjoittamista varten, Janhila sanoo.

Sotkamon kunnan veteraaniasiamiehenä toiminut Jaana Janhilan isä, everstiluutnantti (evp) Pentti Janhila, huolehti alkuperäisen aineiston saattamisesta Sota-arkistoon ja siitä otettujen kopioiden luovuttamisesta Kainuun Prikaatille, Kainuun Rajavartiostolle, Kainuun Museolle ja sieltä edelleen Osasto Marttinan Asevelikerholle Utin Jääkäriyrykmenttiin.

- Isäni on ollut teokseni sotilasasian tuntijana ja hän on antanut arvokasta palautetta muun muassa sotilastermien ja pioneerivälineistön selventämisessä. Isä on ollut kirjani tekstin ensimmäinen ja tarkkaasilmäinen lukija.

Jaana Janhila osoittaa suurimman kiitoksensa teoksensa valmistumisesta niille kaukopartiomiehille, jotka muiden sotiemme veteraanien tavoin tekivät mahdolliseksi kirjoittaa tämänkin kirjan vapaassa ja itsenäisessä Suomessa. Ja omalla äidinkielellä.

Teokseen Sissisotaa kaukopartiossa I - II on otettu mukaan vähintään yksi kuvaus kaikista 75:stä Osasto Marttinan kaukopartiomatkasta. Teoksen juuri ilmestyneessä ensimmäisessä osassa esitellään vuosien 1941 - 1942 partiomatkat eli Partiot N:o 1 - 46 ja toisessa osassa partiomatkat vuosilta 1943 - 1944 eli Partiot N:o 46 - 75. Sen lisäksi teos sisältää tilastoimatonta aineistoa.

Jaana Janhilan faktapohjaiseen tiilikividokumenttiin on taltioitu myös partiohistoriaa tarkentavia kartta- ja reitti-piirroksia, sotapäiväkirjoitteita ja osa ennen julkaisemattomia valokuvia. Myös niistä partiomatkoista, joista ei ole saatu kuvausta, on tehty taustaselvitys retkillä mukana olleista miehistä, ajankohdasta, tulevista hyökkäysurista ja muista lukijaa kiinnostavista seikoista.

Jaana Janhila odottaa kiinnostuneena kommentteja ja palautetta tuoreesta kirjastaan. Siten kuva jatkosodasta täydentyy ja sotavuosien todellisuus näyttäytyy entistä realistisemmin nykyisille sukupolville.

- Kirjallisuuden, myös sotakirjallisuuden, traditioon näyttää aitokalevalaiseen tapaan kuuluvan, että kukin aikakausi valitsee keskuudestaan ne, joiden lauluja se haluaa ja jaksaa kuunnella. Pitkän vaikenemisen jälkeen on toivottavasti tullut jälleen se aika, että suomalaiset sissit saavat itse kertoa omat tarinansa ja että heidän ääntään myös kuunnellaan.

Pardian

työhyvinvoinnin ja jaksamisen teemavuoden kirjoituskilpailu

*Palkansaajajärjestö Pardia järjestää kirjoituskilpailun,
jonka aiheena on työhyvinvointi ja jaksaminen.*

Kirjoituskilpailussa etsitään ennen julkaisemattomia tekstejä
teemalla hyvät käytännöt eli jäsenten omia kokemuksia ja näkemyksiä

- työn hallinnasta
- työn ilosta
- hyvistä työyhteisöistä
- positiivisista työkykyä ylläpitävistä toimista.

Kilpailun säännöt ja palkinnot

Kilpailuun voivat osallistua Pardian jäsenet. Tekstejä voi lähettää myös nimettömänä tai nimimerkillä, jolloin kirjoittajan tiedot tulee toimittaa PardiaNyt-lehden päätoimittajalle suljetussa kirjekuoressa.

Kirjoituskilpailu alkaa marraskuussa 2009 ja kestää 28.2.2010 saakka. Voittaja julkistetaan huhtikuussa 2010. Kirjoituskilpailua mainostetaan PardiaNyt-lehdessä, PardiaNet-nettilehdessä ja Pardian kotisivuilla. Kilpailuun tulleita tekstejä julkaistaan vuoden 2010 aikana Pardian julkaisuissa.

Parhaat kirjoitukset palkitaan. Palkintona on 300 euron arvoinen lahjakortti Holiday Clubin kylpylälomalle ja kirjapalkintoja.

Päätöksen kirjoituskilpailun voittajista tekee raati, jossa jäseniä ovat PardiaNyt-lehden päätoimittaja,

PardiaNyt-lehden toimituskunnan edustaja ja ulkopuolinen asiantuntija, kirjoittajakouluttaja Marketta Rentola.

Kilpailuun voi osallistua tekstillä, jossa on enintään 7000 merkkiä eli 2 sivua (Times New Roman, 12 pt fonttikoko, riviväli 1).

Kilpailijat suostuvat mahdolliseen tekstiensä julkaisemiseen Pardian julkaisuissa ja kotisivuilla ilman eri korvausta. Kaikki kirjoitukset säilytetään kaksi vuotta.

Lähetä tekstit sähköisesti PardiaNyt-lehden toimitukseen viestinta@pardia.fi tai sähköisellä lomakkeella www.pardia.fi/pardianyt/kirjoituskilpailu. PardiaNyt-lehden päätoimittaja, Ratamestarinkatu 11, 00520 Helsinki.

VIRRANSYÖTTÖJÄRJESTELMÄT, AKUSTOT ja PARISTOT

Akkuvoima Oy

www.akuvoima.fi

Helsinki

*Mukavasti pakkasta
eikä kiirettä lainkaan...
sytytä sissein...
...aito kynttilä ja nauti
luonnollisesta valosta!*

www.gasum.fi

 Gasum

Tavataan hyvissä merkeissä

SIMPLY CLEVER

Škodat myy, huoltaa ja varustelee Veljekset Laakkonen. Kts. tarkemmat yhteystietomme osoitteesta skoda.laakkonen.fi

 Veljekset Laakkonen

skoda.laakkonen.fi